

924+

Đo Văn Phi Hùng (1915-1971) Lãng Huyết Chiêu Đương chi Kảo Sách Xua Quán Văn Đường

Tuổi ngọc

tuần báo của yêu thương

92

CHỦ NHIỆM CHỦ BÚT : VŨ MỘNG LONG
 THƯ KÝ : ANH CHI
 ĐẶC PHÁI VIÊN : PHẠM ĐÌNH THỐNG
 QUẢN LÝ : ĐẶNG XUÂN CÔN

TUẦN BÁO RA NGÀY THỨ NĂM
 Tòa soạn, trị sự : 38 Phạm Ngũ Lão Sài Gòn — : Đ.T. 23.595

VĂN

học sao cho giỏi
 hoa trái có nhau
 bầu nhỏ
 huých anh cũ
 mặt ngọt tháng giêng
 chiếc lo thủy tinh và cô bé
 mùa trăng ngày ngắt
 với người đã xa

NGUYỄN MẠNH CÔN
 TĂNG THỊ NGỌC H.
 TÔN NỮ THU NGA
 ĐẠN HOÀNG
 DUY NGUYỄN
 VŨ LINH THIÊNG
 ĐÔNG T.V.
 HOÀI ĐÔNG

THƠ

trường mào • học thành hoa • thượng thuật • châu
 uyển • trần văn nghĩa • mây nguyên • nguyên thên
 nghi • nguyên thương hoài • nguyên an bình

TRUYỆN DÀI

tuổi bướm sầu
 cửa trường, phía bên ngoài
 ánh chỉ yêu dấu

DUYÊN ANH
 MAI THẢO
 ĐÌNH TIẾN LUYỆN

MỤC THƯỜNG XUYÊN

nhìn xuống cuộc đời
 biết một biết mười
 hình mới lớn
 chap phô
 tuổi ngọc và bạn ngọc

TÒA SOẠN VÀ BẠN NGỌC
 NGUYỄN THỂ
 NGUYỄN TUẤN ANH
 KIẾN VÀNG
 TUỔI NGỌC

BIÊN LAI SỐ 597/BTT/NBC NGÀY 24-4-1971

TUẦN LỄ TỪ 8-3-73 ĐẾN NGÀY 15-3-73 SỐ 92 NĂM THỨ MẠI giá 80đ.

số 96 viết về hà nội

Số 94 Tuổi Ngọc rời tòa soạn về số 286 đường Công Lý, Sài Gòn III và in tại Cơ Sở Ấn Loát Xây Dựng số 9B/15 đường Thành Mân, Chi Hòa. Tuổi Ngọc phải bỏ 38 Phạm Ngũ Lão với nhiều lý do. Hy vọng rằng, khi 38 Phạm Ngũ Lão xây xong nhà cửa, Tuổi Ngọc lại được « hồi cư » vui vẻ. Về tòa soạn mới, Tuổi Ngọc cố gắng vượt khó khăn, gian khổ làm mới Tuổi Ngọc từ hình thức lẫn nội dung. Trước tiên, để thay truyện dài Cửa trường, phía bên ngoài của Mai Thảo chấm dứt ở số 93, Tuổi Ngọc sẽ khởi đăng một truyện dài mới nhất, tươi mát nhất, trong sáng nhất của một tác giả quen thuộc mà bạn ngọc đã dành cho nhiều cảm tình. Thứ đến, mỗi tuần, Tuổi Ngọc sẽ đăng một truyện ngắn hay một đoản văn, tùy bút của một nhà văn thời danh. Một vài mục thường xuyên sẽ bị loại bỏ hoặc cải tiến. Một vài mục mới sẽ được khai sinh và nằm trong Nhìn xuống cuộc đời. Thí dụ : Phê bình phim ảnh hàng tuần, đọc sách, diêm người và việc... Tòa soạn sẽ chọn lựa thơ, truyện thật xuất sắc hầu cống hiến bạn ngọc 64 trang báo xứng đáng 80 đồng bạc. Như đã long trọng hứa hẹn, mỗi tháng, Tuổi Ngọc sẽ ấn hành một số đặc biệt 100 trang để giá bán cũ. Nếu không phải là Số Đặc Biệt Về Một Tác Giả, số đặc biệt 100 trang vẫn là số báo chủ đề. Vậy Tuổi Ngọc số đặc biệt 96 phát hành đầu tháng 4-1973 sẽ là Số Đặc Biệt Viết Về Hà Nội, thay vì Số Đặc Biệt Viết Về Nguyễn Bình. Hà Nội trong trí nhớ của những người đã ở đó, đã đến đó và từ đó ra đi. Hà Nội trong ước vọng của những người chưa đến đó, mong có lần đến đó. Hà Nội của chúng ta. Chúng ta sẽ ra Hà Nội, sẽ về Hà Nội. Bởi, cuối cùng, Thương Yêu sẽ thắng Thù Hận nên chúng ta sẽ ra Hà Nội, sẽ về Hà Nội trên chuyến tàu xuyên Việt đầy ấp tình yêu. Và chúng ta sẽ chiếm lại Hà Nội bằng Thương Yêu. Hà Nội thế lương hôm nay sẽ là Hà Nội hoa gấm ngày xưa nguyên vẹn vàng son lịch sử buồn vui của dân tộc. Hà Nội, « Thăng Long hoài cổ » của Bà Huyện Thanh Quan, bạn ngọc sẽ bắt gặp trong Tuổi Ngọc số 96, những miếng văn chương Hà Nội ngon lành ở kỷ ức của những người Hà Nội xa Hà Nội 19 năm ròng rã. Bạn ngọc, ngay từ hôm nay, có thể đóng góp những miếng Hà Nội cho Số Đặc Biệt Viết Về Hà Nội 100 trang tưởng nhớ thành phố thân yêu của chúng ta.

cái thông cáo gợi buồn

Mới có cái thông cáo dành riêng cho quý vị sản xuất phim ở Việt Nam. Đó là thông cáo dự giải điện ảnh quốc tế Berlin. Điều kiện khó khăn một chút: Phim gửi dự giải phải chưa gửi đi dự giải quốc tế ở bất cứ nơi nào. Hãng phim Lidac có cái phim *Nhà tôi* hốt bạc các ở Việt Nam, bèn hí hửng dịch chương trình, phụ đề Anh ngữ, Pháp ngữ đem sang Tây dự giải Điện Ảnh Quốc Tế Cannes. Quý vị giám khảo quốc tế Cannes ngu thấy mờ, phim của « vua sản quay » Lê Dân, của Dino de Laurentis Giao Chỉ Phạm Hoàng Kim hiền hách thế mà họ loại cái rụp ở vòng đầu. Họ ghen tài đạo diễn đây mà! Nếu phim *Nhà tôi* đem sang Đức, chắc chắn, lãnh vài chục cái giải. Nhưng giải thưởng Điện Ảnh Quốc Tế Berlin lại không nhận phim đã bị chửi ở Cannes. Do đó, cái thông cáo gợi cho « vua sản quay » Lê Dân một nỗi buồn! Thời đề văn tới gửi phim *Tình Lan và Điệp* sang Đức cho giám khảo Đức phê bình bằng « tiếng Đức » là âm giải nhất (Kiến Con)

vi phạm ngưng bản vi phạm phá giá

Các đàn anh nhật báo (nói cho đúng thì vài đàn anh thời) đang mở một cuộc chiến-

tranh-huynh-đệ không đẹp để chút xíu nào. Đó là chiến tranh... giá bán báo. Các đàn anh đã họp hành, đã quyết định ra thông cáo tăng giá rất ồn ào xôm tụ. Bỗng một đàn anh không tăng giá. Hai đàn anh khác bèn cũng không tăng giá (đã tăng lại thật) và họ công kích nhau tung bừa trên báo của họ. Thành ra, báo bây giờ, song song với tin tức vi phạm ngưng bản còn có tin tức vi phạm xé rào giá bán nhật báo. Nhật báo vẫn hành diện là cơ quan hướng dẫn dư luận và lên án gắt gao những cuộc tranh thương bất chính. Nay các đàn anh công kích lẫn nhau vì « tranh thương bất chính » e rằng những kẻ đã bị các đàn anh công kích đâm ra buồn cười thay vì buồn thảm. Thời, các đàn anh thân mến, hoặc là tăng giá thống nhất hoặc là giữ nguyên giá cũ thống nhất. Toàn dân đang hân hoan ngưng bản mà các đàn anh bận bịu ứnh nhau, tâm hồn đâu để cao cảnh giác? Đoàn kết một tí ti ông lão vẫn là chuyện khó khăn giữa các đàn anh. Từ đó, suy rộng mới thấy các đàn em bơ vơ vì các đàn anh nghĩ cho riêng mình hơi kỹ. (Ái Nhi)

giày lên giá và báo xuống thang

Tuổi Ngọc đáng yêu và đáng thương hại của bạn ngọc đang trên con đường lao đao. Từ số 91, Tuổi Ngọc đã phải mua giấy với giá 1850 đồng một rame. Giấy tăng, giá báo đã tăng, đâu còn có đề phàn nàn? Vàng, đúng vậy. Điều cần tả oán « ở đây hôm nay mực này » là báo cũ trả về nhiều quá, nhiều đến nỗi chủ nhiệm tối tâm mặt mày, xuống tinh thần.. chống gậy. Số 85 trả về quá nửa số lượng phát hành. Số 86 được thông báo trả về « hơi nhiều đấy ». Sự hứa hẹn « hơi nhiều đấy » khiến tôi nghĩ tới hơi thở cuối cùng của *Ngân Thông, Mây Hồng*. Bạn ngọc có theo dõi những tuần báo *Thiếu Nhi, Thằng Bơ*? Gần đây thư tòa soạn của *Thiếu Nhi* toàn những giọng bi quan. Hơi ơ, nên báo chí nhí đồng, thiếu niên ở xứ ta, nhiều thiện chí cách mấy, cũng không chống đỡ nổi sự thờ ơ phũ phàng của «những người hăng quan tâm đến mầm non đất nước». Phụ huynh học sinh cứ la bầy bài « thiếu báo đứng đắn » và con em họ cứ

phải có danh gì với núi sông

Năm nay, cùng với cái không khí hòa bình mới mở dựng, việc thi cử của sinh viên học sinh coi bộ rục rịch sớm. Một số các phân khoa ở vài Viện Đại học tư đã bắt đầu áp dụng hệ thống tín chỉ nên cho thi sớm (hệ thống tín chỉ thay vì chứng chỉ đã được Bộ Giáo Dục ký nghị định áp dụng tại các Phân khoa Đại học nhưng vì còn quá mới mẻ nên năm nay chưa thể thay đổi ngay. Phải có một thời gian để « chuẩn bị tinh thần »). Một phần khác, như mấy tuần trước các báo (trong đó có tờ Tin Sống, tờ báo được coi là có nhiều nguồn tin đáng tin) đăng tin nói về việc các Đại học sẽ cho thi sớm đề sinh viên về các vùng nông thôn công tác dân vận đấu tranh chính trị với Cộng sản. Nhưng sau đó Bộ Giáo Dục đã ra thông cáo cải chính. Tuy nhiên, « thi cử là chuyện dĩ nhiên của kiếp học trò » nên dù có thi sớm hay muộn thì cũng thi nên mới nay mà các thư viện đã chật cứng các đăng gạo bài rồi. Trong cái sinh khí mới về một nền hòa bình đã thấy được, hy vọng các hoạt động của lớp người trẻ và cho lớp người trẻ sẽ

được lưu tâm đặc biệt và nhất là lưu tâm đến việc đào tạo họ trở thành những con người xây dựng để kiến thiết xứ sở quê hương. Quê hương đang cần đến những bàn tay xây dựng từ mọi phía nhưng tuổi trẻ vẫn là những bàn tay nòng cốt. Từ đó, ngay đầu tiên là vấn đề thi cử hy vọng sẽ được cải tổ dần dần để bỏ rơi cái chính sách giáo dục nặng về thi cử khoa bảng như từ trước tới giờ. Về chuyện thi cử của các học sinh trung học từ niên khóa này đã có vài thay đổi là bỏ thi tú rài I và mở lại kỳ thi trung học đệ I cấp nên không khí sinh hoạt học đường ở đây có phần khác hơn những năm trước. Trong khi các vị học sinh lớp 11 năm nay thoải mái không lo thi cử gì thì các đồng học sinh lớp 9 đang bơ ngỡ chuyện thi cử của kỳ thi trung học đệ I cấp sắp đến. Ai bảo làm học trò là sướng làm học trò cũng khổ thí mỗ chứ lị, cứ mùa thi đến là phải gồng mình để « thức khuya dậy sớm » hồng kiếm mảnh bằng trước là để tiếp tục « con đường học vấn » và sau là « có chút danh cầm với núi sông » chứ. (Phạm Định)

chuyện dài mua bán của trường luật

Viết về chuyện trường mình học mà lại viết về chuyện không tốt đẹp gì là một điều xót xa. Nhưng biết làm sao hơn. Thời thì danh coi như một sự « chẳng đáng đùng » vậy. Từ lâu, trường Luật là trường đại học bị phê phán nhiều nhất mà đối tượng của sự phê phán đó phần lớn bao gồm trong vấn đề « giá cours ». Thật vậy, khi mùa ghi danh chấm dứt, khi hội đồng khoa bắt đầu một niên khóa mới thì cũng là lúc mà những mũi dùi dư luận hướng về Luật khoa, cảnh sư làm thương mãi v.v... Điều này làm cho trường đau lòng không ít. Năm nay cũng vậy. Dù báo chí không chính thức và ồn ào nói về trường Luật, nhưng không vì thế mà Luật khoa được yên thân trong quên lãng của mọi người. Vào khoảng tháng 12 tây, một viên sỏi đã được ném xuống mặt hồ Luật

khoa đang yên tĩnh : đó là việc hàng chục lá thư ngỏ của Liên Đoàn Sinh Viên Công Giáo Luật Khoa gửi cho giáo sư trường Luật, cho chủ tịch Ban Đại Diện các phân khoa bạn và cho báo chí về việc « giá cours quá cao ». Báo chí, dư luận sinh viên đã bàn tán kỹ lưỡng việc làm này. Về phía những giáo sư, phản ứng vẫn là những lời trần tình « cây đặng » được nói ở những buổi diễn giảng ở cử nhân 1. Rồi câu chuyện rơi vào quên lãng, chìm trong cơn lốc của tình thế quốc gia. Giáo sư cứ bán, sinh viên phản đối nhưng vẫn cứ mua cours, nâng niu cours còn hơn cả người tình. Câu chuyện tưởng thế là yên, nhưng đến hôm nay, lại xảy ra câu chuyện khác cũng về vấn đề giá cours quá cao. Lần này thì chính đại diện LĐSVCCGLK đã quay cours và bán cours với một giá quá cao (1000 đồng một cours 300 trang quay ronéo). Đề biện minh cho giá này, ban quay cours đã quảng cáo là bìa cours in offset, giấy in cours là giấy thật tốt (tốt đến mức nào nhỉ?) Một điều cần nói là cours này đã được giáo sư cho không để « sinh viên quay với giá rẻ nhất ». Giá cao hơn dự tưởng của sinh viên nên xảy ra sự xôn xao trong lớp. Kẻ mua, người không mua bàn tán loạn cả lên. Nhưng tựu trung thì vấn đề vẫn là vấn đề cours quá mắc và sinh viên mong được hạ giá chút ít. « Bìa cours offset, giấy in thật tốt » có giúp chúng tôi « bằng hồ đề tên » trong kỳ thi cuối năm không? Chúng tôi chỉ cần có cours đầy đủ, rõ ràng để học mà thôi. Đó là điều kiện tiên quyết. Chúng tôi chỉ mong ban quay cours nhớ lại những lời lẽ, những khuyến cáo mà các anh chị đã viết, đã gửi cho các giáo sư vào hồi tháng 12 nhân danh « quyền lợi sinh viên Luật » ; đề nghị lại việc làm hôm nay của các anh chị về việc bán cours. « Đừng làm cho kẻ khác điều gì mà mình không muốn kẻ khác làm cho mình » Phản đối giáo sư bán cours mắc đề rồi chính mình đi vào vết xe cũ, điều này chẳng hợp lý tí nào.

Bây giờ sự việc đã được coi như « xong rồi ». Vậy thì anh mua, tôi mua, chúng ta cùng mua đề cuối năm khỏi hát ngâm ngùi : « Người từ trăm năm về ngang trường

Luật

Ta hồng cử nhân nên vượt tình yêu... »
nghe buồn làm sao ấy ! (Nguyễn, Luật khoa IV Saigon).

tạp chí dành cho trẻ em việt nam tại âu châu

Từ lâu, chúng ta đã nghe nói đến những làng dành cho thiếu nhi Việt Nam bị thương trong chiến tranh được thiết lập tại Âu châu, nhất là tại Đức, do các hội từ thiện tư nhân tại các quốc gia này Lào trợ. Số trẻ em này sau khi được đưa sang Âu châu điều trị các vết thương, được các hội từ thiện ở các quốc gia này nuôi dưỡng tại các làng thiếu nhi chiến tranh Việt Nam. Tuy được đầy đủ về vật chất nhưng các em đã thiếu món ăn tinh thần, trong đó sách báo đóng một vai trò quan trọng, mà sách báo nhi đồng tại Việt Nam hầu như không phát hành tới các em được. Một số sinh viên Việt Nam du học tại Đức đã nghĩ ra việc thực hiện một tờ báo in ngay tại đó phát không cho các em. Tạp chí này được lấy tên là « Tre Non » (Kleiner Bambus) do anh Võ Diệu Hào 21 tuổi, con trai của nhà văn Võ Hồng, hiện theo học ngành điện tại Đại học đường Saarland, Saarbrücken, Tây Đức chủ trương. Tre Non ra mỗi 2 tháng một lần, dày khoảng 50 trang. Ý kiến làm báo được nảy sinh qua cuộc viếng làng của các sinh viên Việt Nam, nơi đó các thiếu nhi Việt Nam đang sống. Trong một cuộc phỏng vấn dành cho báo Saarbrucker Zeitung hồi cuối năm qua, anh Võ Diệu Hào đã nói : « Chúng tôi nhận thấy rằng hầu như các em không có dịp đọc hay viết tiếng mẹ đẻ », và « Mỗi làng trẻ em, nơi các trẻ em Việt Nam đang sống, phải được nhận thêm những sách báo Việt Nam ». Anh hy vọng nhận được sự giúp đỡ và tiếp tay từ mọi phía, nhất là tại quê nhà, để công việc đẹp đẻ này tiến triển tốt đẹp hầu giúp các trẻ em Việt Nam hiện đang sống thiếu tình thương gia đình và xa quê hương được an ủi về tinh thần. Đó là một tử sách dành cho các em. Dịp này, Tuổi Ngọc cũng mong mỗi sự giúp đỡ của các bạn ngọc dành cho các trẻ em Việt Nam đang sống xa quê hương này, bằng cách liên lạc và giúp đỡ nhóm anh em chủ trương tạp chí Tre Non những sách báo nhi đồng và những món ăn tinh thần khác. Địa chỉ liên lạc tạp chí Tre Non :

Zeitschrift Tre Non
c/o Võ Diệu Hào, D. 66 Saarbrücken
Saarfrstr 12 Zi 315 West Deutschland
(Phạm Đình Thống)

NGUYỄN MẠNH CÔN

HỌC SAO CHO GIỎI (*)

tài và học

Như đã nói, sự học không nhất thiết ở sách vở mà ở cuộc đời. Có nhiều người ít học cũng lập được sự nghiệp lớn, như Thành-cát-tư Hãn, Na-pô-lê-ông - và, sau khi lập nghiệp rồi mà biết nghe người có học thì cũng dễ được danh tiếng về sau, Na-pô-lê-ông nghe lời các cố vấn mà ban hành bộ Dân luật.

Tài năng, như thế, là có một thiên phú. Xưa nay, những người thành công lớn ở đời đều nhớ có phần tài năng thiên phú.

Nhưng tài năng thiên phú, với tầm mắt quan sát giới hạn của mỗi cá nhân, chỉ có thể cho phép con người tạo nên những sự nghiệp nằm trong sự giới hạn đó. Qua giới hạn đó là cần đến sự học.

Nhưng chúng ta đừng hiểu lầm rằng sự học cần phải cao, cần phải đưa tới những bằng cấp có giá trị Bởi như thế là chúng ta đã đi vào lãnh vực chuyên môn rồi Người chuyên môn, dù có tài hay không, vẫn đặc dụng trong khu vực của hẳn.

Điều mà tác giả muốn nói ở đây là sự học phổ thông, học để hiểu biết những sự kiện xảy ra chung quanh mình, mà không cần biết đến những phương trình bí mật của toán học, cũng như những đường đi kỳ lạ của những độn tử chung quanh cá nhân nguyên tử.

Học để hiểu biết. Sự hiểu biết có thể được chia làm hai phần: quan sát và suy luận, quan sát trước, suy luận sau Như một người nhà buôn hiện đang

(*) Xem từ Tuổi Ngọc số 91

rất nổi tiếng ở Sài-gòn, một hôm qua Nam Vang vì nghèo túng đi kiếm việc làm, chợt thấy một nơi làm gạch ngói theo kiểu ngoại quốc (Pháp). Ông ta ngắm nhìn, thấy máy móc giản dị và công việc dễ dàng. Ông ta bắt đầu suy nghĩ rằng khắp miền Nam chưa ai biết làm gạch ngói tốt và bền ấy. Nếu ở Sài-gòn cũng có sản xuất thì chắc hẳn sẽ bán được nhiều. Sự suy nghĩ biến thành niềm tin tưởng, người nhà buôn ấy cương quyết tìm hết cách để mua một cái máy nhỏ đem về nước, và chính cái máy ấy là đầu mối của một cơ nghiệp khá lớn hiện nay.

Tất nhiên không phải ai cũng có thể làm giàu nhanh chóng, lớn lao như ông chủ hãng gạch ngói Đồi Tân, vì thật ra, không phải mỗi lúc lại có một cuộc chiến tranh dồn dân quê về tỉnh, dồn dân di cư vào Nam, đưa năm trăm ngàn quân Mỹ sang đất Việt. Nhưng chúng ta có thể lấy cái khoảng khắc ngắm nhìn và suy nghĩ của ông ta làm ví dụ, để chứng minh rằng tất cả mọi sự thành công đều phải bắt đầu bằng hai công việc đó. Rồi sau mới đến sự chăm chỉ, sự cần kiệm, sự may mắn cùng những thủ đoạn khác.

Một nhân vật khác làm nên giàu có lớn cùng một thời với ông chủ hãng gạch ngói Đồi Tân là ông Phạm quang Khai, chuyên về vận tải. Ngay khi di cư vào Nam, ông Khai đã tự hỏi phải làm gì để kiếm được tiền. Muốn tượng ra toàn bộ lãnh thổ Nam phần, ông nhận thấy đây là một miền đông dân cư mà nhiều sông rạch. Nghĩ đến nhu cầu giao thông của người dân, ông Khai đi đến kết luận giản dị rằng thuyền bè là một trong những nhu cầu sẽ phát triển mạnh : trước hết thuê bao, sau đến mua, sau nữa đến đóng thuyền, đóng tàu... ông Khai hiện nay là một thứ lãnh chúa trong ngành bốc dỡ và chuyên chở hàng hoá.

Có mấy thứ tài năng ?

Thấy ông Khai, ông Đồi là những người ít được học mà làm nên giàu có lớn, lại thấy các lãnh tụ chính trị trên thế giới hầu hết đều không có học nhiều, thậm chí mấy ông vua không ngai của nền kinh tế Hoa Kỳ cũng chưa qua được chương trình trung học, nhiều người vội cho rằng sự học vấn, đến trình độ cao, sẽ làm hại tài năng : trước mắt chúng ta, người có cấp bằng đại học thường chỉ đóng vai phụ tá.

Sự nhận định không sai, nhưng không đúng hẳn. Sự học, như hiện nay chúng ta quan niệm, quả có hiệu lực làm cho tài năng tẻ liệt. Nhưng sự học hiện đang đổi khác ở Âu, Mỹ, tuy không có lý thuyết nào chỉ đường, vì chỉ do kinh nghiệm mà thôi, nhưng vẫn có tác dụng cởi mở những thắt buộc xưa cũ về tinh thần của sự học.

Thực tế trên đây đòi hỏi chúng ta tự hỏi rằng ở trên đời này có mấy thứ tài năng, từ sự khéo léo của một người thợ mộc đến phép hành quân của Na-pô-lê-ông ; và sự ảnh hưởng của học vấn vào tài năng như thế nào.

Câu trả lời là tài năng chỉ có một, và đó là sự suy luận nhanh và đúng. Người thợ mộc, trước những phiến gỗ mà anh ta sẽ biến thành dụng cụ, cần

có sự suy luận trong lúc tìm thớ gỗ, vân gỗ để pha sao cho nổi hết giá trị của gỗ. Sau đó anh ta ước lượng quân binh, đo đạc mộng mị, trong đầu óc đã lường tượng sự cân đối giữa đường cong của chân ghế, mặt phẳng của đệm ngồi, cùng độ ngắn dài hay cao thấp của lưng tựa. Anh thợ mộc đã suy luận, và càng giỏi anh ta càng thấy rõ cái đồ vật mà anh ta chế tạo.

Không khác gì Na-pô-lê-ông là người có tiếng giỏi về điều binh bố trận trong lịch sử, cũng chỉ bắt đầu suy luận khi quân đội của ông ta sắp bước vào giao chiến. Trong đầu óc Na-pô-lê-ông lúc bấy giờ hiện ra vùng đất của mặt trận một cách tinh tường : đầu là sông, đầu là cầu, đầu là đồi cao, đầu là bãi phẳng. Trên vùng đất ấy, quân đội của hai bên được lường tượng theo tin tức quân báo hay chỉ do ước đoán mà thôi : quân ta ở đây, kỵ binh ở cánh đồng, bộ binh chiếm đồi cao, pháo binh dấu kín sau hàng cây, trong khi đó thì, theo thói quen của viên tướng đối phương, chắc hẳn quân địch ở kia, sẽ tung ra tấn công về phía này ; và ta sẽ im lặng đợi chúng đến tầm pháo binh thì bắn ào ạt, đàn áp cực mạnh, rồi phóng kỵ binh ra cắt mặt trận địch làm ba mảnh (ở đây, ở đây, và ở đây), sau cùng cho bộ binh thanh toán chiến trường. Na-pô-lê-ông thắng nhiều lần, nhờ tin tức đúng và suy luận sát thực tế. Nhưng lần sau cùng, khi tung kỵ binh ra thì đoàn chiến mã đang phóng nhanh về phía địch bỗng gặp một dốc thẳng xuống khe sâu : đoàn kỵ binh bị hao hụt quá nhiều. Sau đó, một viên tướng phụ trách đưa viện binh tới chiến trường đã đi lạc và bị chậm trễ. Na-pô-lê-ông bị thua trận Đa-tơ-lô cuối đời vì tía tức sai và suy luận sai.

Người thợ sai thì hỏng một vật dụng, một đại đế hùng cường sai thì tan tành sự nghiệp, đó là điều cho người ta thấy tài năng, ở mỗi người xuất hiện một cách khác, nhưng thật ra tài năng vẫn là một, là sự suy luận cho nhanh và đúng.

Sự học, đối với suy luận, có tác dụng cung cấp và dự trữ sẵn những hiểu biết rất cần cho suy luận.

Tài năng có một

Đó là một sự thật, tuy rất khó chấp nhận, nhất là khi chúng ta nghe nói rằng tài năng ở một Anh-stanh hay ở một người thợ khéo chưa chắc đã hơn gì nhau. Nhưng đó là sự thật, vì người thợ muốn chế tạo một món đồ tuyệt đẹp cũng cần phải suy luận về công việc của anh ta, không khác gì Anh-stanh phải suy luận trước khi đạt tới lý thuyết Tương quan. Sự khác biệt mà người ta thấy rõ là trình độ trí thức cao hay thấp, mà trình độ trí thức lại do sự học vấn tạo nên một phần lớn. Người ta có thể giả thiết rằng người thợ, với đầy đủ căn bản thông minh cần thiết, được sinh vào một gia đình khá giả, được học nhiều về bộ môn mình chọn lựa, rồi được sống giữa những người hiểu học — cha mẹ, họ hàng, bạn hữu, dân tộc v.v... — lấy sự nghiệp tinh thần làm mục đích lớn của đời người, thì người thợ có thể trở thành một Anh-stanh được lắm.

Tuy nhiên, chúng ta cần phải nói thêm rằng nếu tài năng quả thật chỉ có một, thì tài năng thật sự không phải chỉ là suy luận không thôi.

Ta hãy nhìn một em nhỏ trong thời đang lớn. Khi lên 3, lên 5 em được khen là thông minh nếu nghe qua một câu nói, một bài hát, em có thể nhắc lại ngay được. Đến lên 5, lên 7, em được khen là thông minh nếu nghe qua một câu nói, một bài hát, rồi đề qua một thời gian mấy ngày sau mà em vẫn còn nhắc lại được. Có người Việt là Lê Quý Đôn được tiếng thông minh vì chỉ đọc một tấm bia có một lần mà khi bia bị nước cuốn mất, Lê Quý Đôn đọc lại được trọn bài.

Lời khen bắt đầu thay đổi, hai chữ « thông minh » biến thành một chữ « giỏi » khi em nhỏ lớn hơn một chút : thấy gì cũng nhìn, cũng hỏi, và nếu được giải thích đầy đủ thì hiểu biết nhanh chóng. Người ta nói em nhỏ có trí khôn linh động và có đầu óc tò mò ham học hỏi.

Sau cùng, lớn thêm một chút nữa, em nhỏ bắt đầu biết xử dụng những gì em đã được nhìn, nghe và học. Một chú bé bên Trung Hoa, tên là Hạng Thác, thấy trái bưởi rơi xuống hố sâu mà biết đổ nước vào hố cho nó nổi lên, ấy là vì đã có lúc chú có dịp để biết rằng trái bưởi bao giờ cũng nổi trên mặt nước. Hạng Thác về sau được gặp Khổng Tử để đố lại « trên trời có bao nhiêu ngôi sao ? » và « trước mắt có bao nhiêu lông mi ? » thì bấy giờ là Hạng Thác đã biết suy luận.

Nghĩ lại từ đầu về em nhỏ, chúng ta thấy thông thường từ 3 đến 7 tuổi là thời gian đầu của sự phát triển của ký ức, của trí nhớ. Đây là thời gian mà tai, mắt, tay, mũi v.v... thu thập tin tức từ đời sống bên ngoài đem vào cho khối óc. Khối óc chưa chịu ảnh hưởng của ngoại cảnh nhưng lại nhiên đã chịu ảnh hưởng của nội thân, nên khối óc ghi nhớ điều này mà không ghi nhớ điều nọ. Ảnh hưởng đó của nội thân rất tinh vi, rất phức tạp, nên chúng ta sẽ không nói đến ở đây : chúng ta chỉ ghi nhận rằng có phần do cha mẹ (nhất là mẹ), có phần do thân thể, có phần (rất nhỏ, mà vẫn là có), của ngoại cảnh như trời đất, núi sông, mà có em nhỏ thích nghe và nhớ nhanh những tiếng động êm ái nhịp nhàng, có em lại thích nhìn và nhớ sự hòa hợp của đường nét hay màu sắc.

Đang tuổi lớn, em nhỏ tỏ ra tò mò và hiếu động ở đây, em nhỏ chịu ảnh hưởng của cha mẹ hơn mẹ, khiến cho cái năng lực gọi là trí khôn của em hiện hiện một cách khác với nhiều em khác. Có em ù lì, ai nói gì thì nghe, nghe rồi không cần nhớ ; hoặc giả thấy sự lạ xảy ra trước mắt cũng hờ hững bỏ qua, không hỏi han, không ghi nhớ. Có em khác nhanh nhẹn mà láu táu, ai nói cũng nghe, cũng thích, nhưng rồi không để bụng mà quên đi ; hoặc có gặp sự lạ lùng thì sáp tới gần hỏi thăm cho biết, đề kể lại với người khác làm vui, nhưng sau đó cũng không bao giờ nhớ đến làm gì. Trái lại, có những em hình như đã có chọn lựa tự bao giờ, hễ nghe nói đến một số đề tài nào đó thì sán lại mà sán hỏi kỹ càng, mà hễ được thỏa mãn thì nhớ thật lâu (như không bao giờ quên) ; hoặc thấy sự kiện xảy ra trong phạm vi ý thích thì khối óc dùng ngay cặp mắt như ống kính chụp những tấm hình chính xác, để cho em nhỏ có những lúc bất thần nhớ lại, lại tự hỏi tại sao sự kiện ấy lại xảy ra thế này mà không xảy ra thế khác.

(còn nữa)

MẬT NGỌT THÁNG GIÊNG duy nguyên

Nàng đứng trong mảnh vườn nhỏ những cành lá chạm đến vai. Nàng đứng đó ngỡ ngàng không làm gì cả. Nàng tràn ngập xung quanh nàng. Nàng đùa cùng màu lá xanh nõn, chảy rục rở một dòng sông lấp lánh. Rục rở hân hoan như một đóa hoa vui sướng nở vào một buổi sáng đẹp. Nàng bây giờ là nắng tháng giêng. Vừa đủ ấm với một chút gió se se trên da. Vừa đủ ấm một chút băng khuâng như màu nắng sáng loáng. Rục rở nhưng không nóng như nắng hè. Nàng có thể đứng đó suốt buổi. Tóc nàng óng từng sợi với cơn gió thổi dạt ra sau. Má nàng hồng như da quả mận vừa ửng lên trên màu xanh nhạt. Mắt mở nhìn suốt phía trước đen láy không khép vì nắng hãy còn vừa đủ ấm dịu dàng. Bàn tay nàng một tựa trên cây so đũa vu vơ trên cành hồng. Gió, loại gió đặc biệt của mùa tháng giêng, như chở tràn hương ô môi trước nhà. Cùng với nắng tạo một không khí dễ chịu rạo rục như nhựa cây rạt rào trong thân vận chuyển khắp nơi. Đúng là có một loại nhựa, nhựa sống, chảy khắp thân thể. Nàng mỉm cười muốn vươn vai thở hơi khoan khoái. Thu vào đây phổi không khí gió cùng nắng tháng giêng. Dễ yêu quá đi.

Thoang thoang hương hoa mai bay đến nàng rộn rượy. Gốc mai lả tả xác hoa vàng một khoảng. Nụ hoa còn rất ít. Hoa đã nở tung rạo rở và đã rơi cùng khắp sân. Tháng giêng làm cho lá non trầy lá. Hoa tàn rồi lá lữ lướt mọc xanh cả một vùng. Màu lá yêu kiều. Chao ơi, màu lá non tháng giêng đúng là không một họa sĩ nào pha nổi. Trông cứ muốn ngoạm vào mồm như mấy chú hươu nai. Nàng lại muốn nằm lăn trên đám cỏ vừa thay lá như mấy đứa trẻ nô đùa. Chung quanh toàn màu xanh mượt mà. Tất cả đều mới. Cũng như một chút xác lam sao ở trong lòng vào những ngày sắp Tết. Bất giác nàng nhìn sang khu vườn nhà bên cạnh. Màu đỏ tía các chậu thược dược, những đóa hoa hướng về nàng nở một nụ cười dí dỏm. Nàng cảm thấy say say như khẽ nếm cốc rượu dâu ngày mồng một. Lưng nàng

tự vào thà cây so đĩa mà không dám nhả mấy đóa thực được. Lá chưa, hoa mà cũng có tâm hồn, nhỉ!

Bàn tay nàng mân mê đóa hoa hồng vừa nở khúm núm từng cánh hé nhẹ nhàng. Không nở hái nụ hoa như thế. Tay nàng ướp mùi hoa dịu. Nàng cũng là một đóa hoa duyên dáng giữa rừng bướm bướm ẻo lả, cúc vàng tươi khoe cùng nắng hồng ửng ắp, vạn thọ dồi dào sinh lực. Tất cả cùng khoe sắc nhưng có lẽ nàng là đóa hoa đẹp nhất! Mùi hoa hương là hương tháng giêng trộn lẫn khiến nàng vừa sung sướng vừa ngây ngất! Đồng thời cũng tiếc rằng không có một người nào đó cùng chia sẻ niềm vui. Người nào đó?

Hai người sẽ đứng trong cây cỏ bắt đầu một đời sống mới nói chuyện vu vơ. Hay im lặng nghe rộn ràng trong tim cùng gió lao xao cành lá. Nàng sẽ hát một khúc thật êm đềm. Trời xanh xanh quá sáng soi bên nhà, hương xuân la đà lọt cánh cửa qua. Ngoài trời tự do lũ bướm quanh co theo đường tơ ra ngoài nẻo mơ. Có tiếng guốc kéo vang trên phố vắng, đưa tôi ra gặp ngay ánh nắng. Người ấy hát bài tango rộn ràng. Tháng giêng. Tháng giêng. Nàng muốn ôm trọn vào lòng hoan hỉ.

Nàng đi qua lại tay nghịch ngợm sờ vuốt các chiếc lá. Gió đưa mấy cánh so đĩa trắng tươi bám lên tóc nàng. Trông như hai chú bướm liến thoảng. Bên giếng dưới cành khế vương vài hoa khế tím ngát. Vài tiếng pháo lẹt đẹt bên nhà hàng xóm của lũ trẻ đổ: mua quà. Mấy ngày Tết qua đi. Nhưng mùa xuân vẫn còn. Tháng giêng vẫn ngon như một cặp môi gần. Nàng đi từ ngoài ngõ vào nhà rồi len lỏi trong các chậu hoa. Luống cải non bên những cây cải ra hoa vàng bé tí. Luống cải xui nàng nhớ đến một buổi chiều nàng đang tưới rau. Tiếng gọi tên nàng từ cửa nhà bên cạnh. Má hồng lên chẳng biết có phải vì nắng? Nàng đến vịn hàng giậu nhưng không dám nhìn sang mấy đóa hoa thực được. Và nàng nghe chúng nó cười khúc khích với nhau.

Khi nàng quay vào nhà lần thứ ba nắng đã đổi màu. Gió và nắng cùng rải những nốt nhạc bay đậu cùng khắp. Nàng ngồi xuống chiếc ghế mây. Nhìn một mùa dưa ngọt đang mở ra cho hai người, nàng khám phá tâm trạng bồn chồn trong bước đi quanh quất. Đúng là nàng mong mỏi chờ đợi một-người-nào-đó. Chị Hà bảo trưa sẽ về khoảng lúc nắng vừa gay. Nàng vừa thấy cành lộc hái hôm lễ chùa đêm giao thừa. Cành lộc cắm ngay ngắn trong lọ. Đến nay vẫn còn tươi. Búp lá mở ra e dè. Cành lộc non của một năm may mắn chào nàng. Không thể nào nàng hái được một cành lộc tươi như thế. Dĩ nhiên là một-người-nào-đó đã hái cho nàng cả một mùa xuân của riêng nàng trong mùa xuân vũ trụ.

Bất chợt nàng thấy màu áo quen bên kia hàng giậu lúc vừa thoảng nhìn sang. Bàn tay đưa lên chào nàng với nụ cười. Nắng đậu xuống chân nàng. Gió mơn tóc nàng. Những đóa thực được cười lém lỉnh. Nàng vừa nghe tiếng chim chào mào riu rít. Bàn tay nàng cuống quýt trong niềm vui vô nát chiếc lá. Nàng đưa chiếc lá lên mũi. Ngửi rõ mùi lá nồng. Mật ngọt của tháng giêng hân hoan chảy ngọt dịu chung quanh nàng.

DUY NGUYỄN

MÙA TRĂNG NGÂY NGẤT

Tôi yên lặng, và Nguyên vẫn còn giữ nụ cười trên môi, đôi mắt Nguyên lúng túng nhìn vào khoảng không, và vành tai đỏ au trông đến tội nghiệp. Tôi bật cười:

— Rồi chủ nhật có đến Uyên không?

— Chắc là anh sẽ tới!

Tiếng « anh » vừa thoát ra từ Nguyên với vẻ lúng túng lạ lùng. Tôi thấy khó chịu... Sao mấy tháng trời vẫn chưa đủ để giúp Nguyên thoát khỏi cái vẻ con gái đến dịu dàng... Tôi đứng lên, sửa lại mái tóc:

— Chỉ sợ mẹ không cho Uyên đi, ở nhà khó lắm...

Có cái gì cuống quýt vừa xảy ra trong mắt anh? Hà Nguyên? Tôi bối rối và tự dưng hối hận. Nguyên đứng dậy cáo từ. Ừ, để Uyên cố xin lại cậu mẹ, anh đừng buồn.

Nhìn bóng Nguyên khuất sau đám lá, tự dưng tôi thở dài... Thật tình, tôi cũng chẳng muốn tìm hiểu những biến chuyển dị kỳ trong tôi. Nhìn xuống những bậc đá buồn tự dưng tôi bật khóc. Sao vô duyên rứa, hả Uyên?

Buổi sáng dẫn hai đứa em ra chợ, tôi đã gặp anh. Hàng hoàng nhìn đôi mắt hững hờ, và mái tóc bỏ dài... Tự dưng tôi cuống quýt. Tôi ngỡ ngàng nhìn bóng anh rẽ ngõ Này Uyên, sao tự dưng lại bối rối như thế, tôi cắn chặt môi cố nén khỏi tiếng cười...

Anh ạ, người ạ! cũng là mùa thu quýt rử rồi đó. Sao Nam vô tình chỉ dành cho em một chút hững hờ, rồi vội vàng rẽ ngõ... Này Nam, em đang nghe cơn vui vừa tràn lan khắp lối, cùng lúc với nỗi sầu lạ lùng vừa đây ập trong tim. Người ạ, có phải mùa xưa là hò hẹn, và mùa thu bây giờ chỉ là nỗi tiếc...

— Uyên đi chợ hả bé?

Tôi giật mình: Ai thế! À, anh Công! Dẫu mấy nhỏ em đi sắm tết, trung thu gần rồi. Công nhìn tôi bằng tia mắt lạ: Có làm gì mà thần thờ như thế! Tôi vờ bật cười. Gặp mấy nhỏ bạn, quen xưa mà... và Công lắc đầu, bỏ đi.

Sao lại nhiều uy quyền như thế? Hà anh Công? Tôi bực bội vì vừa mất giấc mơ. Con người gì lạ lùng bạn chị Thủy đó, toàn là những người lạ lùng đến ớn lạnh. Tôi gọi xích lô chở mấy đứa em về nhà, bố đón ở đầu ngõ, đón tôi bằng một nụ cười...

Chị Thủy cái họ tôi mấy cái cúc, vừa xuất xoa: trông mày lớn cũng đáng... thiếu nữ, trông thấy...

Tôi hét lên : Thôi nhá ! Rồi ra xe phóng lao ra đường. Tự đứng tôi buồn ngầy buồn ngắt, buồn rung trên cây, buồn đậu trên cành... Mấy nhỏ bạn đón tôi ngoài ngõ. Sao đến trễ vậy ?

Cả bọn bật cười, tôi tháo găng tay theo lũ bạn vào nhà. Có tiếng nhạc dịu dàng... Và tôi đứng sững ở cổng ! Ồ Naw, có phải anh không ? Tôi thấy anh cười với nhỏ Hiệp My.

— A, cái con khỉ, sao đến... sớm vậy !

Tôi khó chịu, liếc nhỏ Phương, cùng lúc đó nhiều ánh mắt nhìn tình nghếch... Tôi giận mình sao đến quá trễ, dù sao cũng gây sự chú ý cho mọi người, dù thật nhỏ nhoi. Tôi ngồi xuống băng ghế. Gã con trai bật cười :

— Uyển là bạn của Thoại !

— Vâng, sao anh biết ?

— Sao ít thấy Uyển lại chơi với Thoại vậy !

— Dạ, tại ít khi Uyển đi chơi lắm.

— Thế hả. Nghe nói Uyển học giỏi lắm...

— Đừng nịnh !

Tôi gằn giọng. Tự đứng tôi nổi giận vô cớ... Xin lỗi anh nghe, xin anh đừng chấp những vô duyên của Uyển... Tôi liếc nhìn Nam bắt gặp đôi mắt anh đang cười... Thoại đập vai tôi, bắt lên hát...

Tôi lắc đầu : Mày cứ thích đùa. Và hấn bỏ đi. Nam với Hiệp My hình như đã thân nhau, nói cười thật vui vẻ... Sao anh không nhớ gì hết vậy, mà em cứ ngỡ chúng ta đã biết nhau từ mùa thu trước. Tôi cúi gầm mặt...

Buổi tiệc gần tàn... Ánh trăng hiền hoà trong khu vườn thần tiên. Tôi lẳng lẳng đến chỗ lấy xe. Nam đã có mặt ở đó từ bao giờ. Anh nhìn tôi dò hỏi :

— Sao Uyển không chờ Ngọc về ?

Câu hỏi thật vô duyên, nhưng tôi vẫn trả lời :

— Tại em không thích ?

— Độ này Uyển gầy quá, sao vậy ?

Tôi nhìn mắt Nam :

— Hỏi Uyển làm chi ? Sao không hỏi bạn anh đó, cô bé Hiệp My dễ thương chừng nào...

— Sao Uyển... con nít thế. Có tí mà đã giận rồi...

Tôi dắt xe qua những đám lá ngắt bóng trắng. Nam giữ cánh tay tôi, dịu dàng :

— Anh đưa Uyển về !

Tôi hơi ngượng nghịu, tại sao phải kiêu cách thế Nam ? Tôi cũng dịu giọng :

— Mẹ em khó lắm.

Mắt Nam tha thiết dưới bóng trăng, tôi hỏi hộp lạ lùng. Một phút rồi năm phút. Chúng tôi im lặng nhìn nhau. Bỗng đứng Nam cười :

— Thôi bé về đi. Mai anh đón ở trường...

Tôi lên xe. Em về nghe Nam. Tôi bối rối nhìn bóng đêm ưu phiền. Rồi một ngày đã thấy mình đổi thay. Lạ lùng và quyến rũ...

Và mùa trăng, xin cho tôi những đêm mơ mộng tuyệt vời...

ĐÔNG (T.V.)

HOÀI HOÀI CÓ NHAU

tặng thị ngọc h.

Anh nói với tôi : Chẳng hiểu H. ra sao chứ anh khi nghe « Trả lại em yêu, khung trời đại học, con đường Duy Tân cây dài bóng mát... », muốn khóc như con gái. Tôi hỏi tại sao lạ vậy, bộ anh là cái người bỏ đi đó sao ? Anh cười : đâu có phải nhưng tự nhiên muốn khóc vậy à.

Không thể ngờ được có ngày N. làm kẻ bỏ đi. Trước đó, khi gặp tôi, anh nói : mai một em sẽ đi học một mình. Tôi hoảng hốt : anh không đưa đón em nữa sao, hay đề thì giờ đón đưa người khác ? N. cười nhẹ, tôi thấy không như mọi lần anh cười thật tươi, cái răng khểnh, hai đồng tiền duyên y như con gái. N. quàng lấy vai tôi. Đề thì giờ học nữa chứ. Chắc sắp thi lên lớp, sợ rớt phải đi lính nên bỏ hết mọi khoản dành cho em rồi ? Anh đập một nhát búa vào đầu tôi choáng váng : sợ cũng không được nữa, sắp phải đi tới nơi. Thật ư anh ? Tôi cắn lấy môi ; biết đau chết điếng. Thật đó H., học võ.

Tôi học đệ nhị. Năm nay thi phần một, N. bỏ đi chắc tôi rớt mất. Có lúc tôi không tin, tự cấu mình xem có thật anh đã nói với tôi như vậy chẳng, hay tại sắp thi bài vở chổng chắt, thức khuya làm tôi mệt mỏi, mơ tưởng những điều phi lý. Nhưng quả thực, N. đang ngồi trước mặt tôi kia. Một ngày anh tới nhà tôi hai ba lần, hai đứa ngồi ở salon nói chuyện trên trời dưới đất. Được một lúc, tự nhiên có cái gì làm tôi bật ra những câu hỏi nghe phát khóc :

- Đi rồi nhớ viết thư đều cho em nghe không ?
- Ừ.
- Về phép nhớ tới thăm em đều nghe không ?
- Ừ.
- Nghĩ tới em hoài nghe không ?
- Ừ.

Trời đất ơi, N. dễ thương còn hơn khi tôi chưa hay tin anh sắp vào lính nữa. Nay tôi mới thấy. Nói cái gì anh cũng ừ cũng nghe hết. Vậy mà anh sắp đi đó sao ? Có khi ngó xuống cuốn sách tôi thấy khuôn mặt anh hiện ra, anh cười, cái răng khềnh... Tôi viết thật to giữa tờ giấy nháp ba chữ « nhớ anh quá » rồi buông rơi cây bút. Phải chi năm nay tôi không thi phần một. Tôi muốn bỏ thi. Nếu là phần hai chắc tôi chẳng cần.

N. muốn rủ tôi đi chơi mà lại sợ tôi không có thì giờ học bài. Tôi nói chấp hết, miễn sao anh hỏi lòng Mai một anh đi rồi, ở nhà học vẫn còn kịp mà. Chúng tôi đi ciné, một tuần xem hai phim tại hai rạp lớn nhất, dạo phố mỗi ngày. Tôi mua đủ thứ, cái gì cũng mua và giành trả tiền. Tôi muốn ít nhất, khi đi, trong xách tay N. phải đầy nhóc đồ dùng tôi gửi. Anh cầm gói giấy hỏi tôi :

- Cửa ai đây ?
  - Anh đó.
  - Chi mà nhiều quá vậy ?
  - Ở đó mà nhiều.
  - Nặng quá trời đi.
  - Ở đó mà nặng. Em xách còn nổi.
  - Mất công quá.
  - Không mất công gì hết, chớ phải không ?
- N. để cái gói lên bàn :
- Mở ra coi được không ?
  - Bây giờ thì chưa, đợi em về đã.
  - Chờng nào về ?
  - ...
  - Đi ciné nghe ?
  - Phim gì ?
  - Gặp phim gì coi phim đó.

Tôi mở ví lấy chìa khóa xe đưa N.

Ngồi trong ciné, N. cầm tay tôi :

- Mua gì vậy H. ?
- Tôi cười :
- Một ít đồ vậy mà.
  - Gì mới được chứ ?
  - Anh đoán thử coi ?
  - ...
  - Chịu thua chưa ?
  - Rồi. Chịu, nói nghe.

— Này nhé : Kem đánh răng, bàn chải, khăn mặt, dao cạo râu, xà phòng, mùi soa, áo lót...

- Nhiều quá.
  - Chưa nhiều, còn nữa, anh biết may vá không ?
  - Để coi... khâu vớ vẩn thì được.
  - Có kim chỉ nữa.
  - Trời đất, làm như anh là con gái không bằng.
- N. kéo tôi lại gần :
- Cám ơn nghe.
  - Tôi đẩy anh ra :
  - Làm bộ.

Tôi nói nhỏ :

- Có cả giấy pelure với phong bì cho anh viết thư.

Anh nhìn thật gần vào mắt tôi. Rạp tối nhưng đủ cho tôi thấy đôi mắt anh long lanh sáng, đầy ấp thương mến.

- Cần thận ghê. Đôi nào anh quên em mà lo.
- Biết đâu.
- Không bao giờ.
- Thật chứ ?
- Thật.

Chúng tôi ngoéo tay nhau trong rạp tối.

Tôi viết thư cho N. : chừng nào xem kết quả xong, em sẽ lên thăm anh nghe N. ? Giờ thì chưa, mới thi được vài tuần mà. Yên chí, em cũng muốn gặp anh lắm. Thử coi bây giờ anh có gì đổi khác không. Gầy hơn hay mập ra, trắng hay đen hơn và tóc hớt cao tức cười đến cỡ nào.

N. trả lời tôi : Không cần xem hảng nữa. Lên với anh ngay tuần nay đi H. Nhớ em quá chừng. Bộ tính để gấn alfa xong, về gặp nhau luôn thề sao ?

Tức cười quá N. a. Anh bây giờ khác xa hồi chưa vô lính. Đen hơn thì dĩ nhiên nhưng ơ sao lại béo tới ra ? Chịu cơm nhà binh hả anh ? Cái đầu, ai tàn nhẫn hớt trụi lủi, như là đi tu không bằng. N. vồ vồ đầu : mới thì anh nhột nhạt lạnh gáy lắm. Ngày nào cũng phải sờ lên mái tóc mình, y như sờ lên cái bàn chải đánh giày vậy. Cái đầu để thờ ông bà mà anh đem ví với bàn chải, ầu lắm nghe N. Chớ sao. Giống lắm, em sờ thử coi. Tôi lắc, ai mà dám. Bộ em là cô giáo và anh là học trò ư ?

N. hỏi nhỏ tôi :

- Đầu rồi, tính chừng nào ăn tiệc mừng đây H. ?
- Mai một đã.
- Mai một là bao giờ ?
- Chớ anh đi phép alfa.
- Nhớ bạn em bắt làm gấp rồi sao ?
- Kệ tui nó chứ.
- Kệ anh đi.

— Đâu có được, nhất định phải có anh mà.

— Lâu lắm.

— Cho lâu luôn.

Tôi nói như với chính mình, vài tuần nữa chứ mấy. Tôi có thể chờ được. Sao thì cũng xong trước ngày nhập học niên khóa tới.

Tôi đợi không lâu. Nửa tháng sau anh về với bộ đồ vàng đi phép, mũ casquette, dây bèo chường, a'fa trên cầu vai sáng chói. Đẹp quá. Oai quá. Khi bỏ nón xuống, bọn bạn tôi cười ò. Chúng xăm xi to nhỏ với nhau. Tôi nghe loáng thoáng cái gì mà tặng H. tặng H. Tôi gấp thức ăn vào đầy chén. N. : chờ lâu quá trời hà. Đáng lẽ bắt đầu từ lâu rồi nhưng tại thiếu một nhân vật quan trọng. Tôi giới thiệu với các bạn, đây nhân vật quan trọng đã tới. Có tiếng nói biết rồi. Tôi thấy N. ngồi cười. Cái răng khểnh hai đồng tiền duyên...

— Anh biết bọn nó nói gì không ?

— Anh ngồi xa quá không nghe được.

— Khen anh oai quá nhưng sao không gỡ hai đồng tiền duyên trên má xuống tặng H.

— Em có duyên sẵn cần gì anh cho thêm.

— Nịnh.

Tôi ngó N. bung ly, cầm chén, cầm đĩa. Một ông chuẩn úy, độc nhất, nổi bật giữa bàn tiệc này. Tôi reo vui trong dạ, em vẫn còn có anh đó chứ phải không N. ?

TẶNG THỊ 1 GỌC H.

MỪNG MÁN • THƯỢNG THUẬT

gió đông xuân

én về rợp bến hồng bên ấy
để điu hiu đỉnh phố bên này
nhìn cây chợt nhớ màu lá cỏ
màu lá nào xanh áo người bay

chìm tha mây về giăng cửa phủ
những chiều tà phố đứng trông mưa
hời bông hoa nở trong vườn quanh
phong nhụy nào ủ kín sâu xưa

tay lạnh công che trời gió bụi
ta trở về theo hướng trăng chơi
nghìn trùng khuất bóng người vẫy
lòng mệnh mang giọng hát đưa mời

nội thành say đắm hồn phượng cũ
cánh hồng gieo đỏ tựa môi người
gió đông xuân đi ai qua ngõ
nắng sầu nghiêng chết nửa môi cười

ngày xuân mộng tìm chim dặm hồi
vườn bướm ong khép cổng lâu rồi
tình dầu mỡ trăm ngàn ngọn mới
không dong đầy một hạt sương rơi

đêm xanh giọng độc huyền thành
ai dễ dành phượng khóc đời loan
xui ta bước về bên thành cổ
mơ yêu người dưới ánh trăng tan.

MỪNG MÁN

tiếng cát nhung

đã dấu lòng yêu từ cỏ rỗi
đã nhìn say đắm mắt em sâu
ta trông loáng thoáng hồn lay động
trong áo sương đêm cõi tối sâu

đã trốn cho ta tìm mỗi mắt
đã vô tình cắt đứt cùng ta
em ơi giữa tuổi thềm đứng lại
còn có gì non nổi thiết tha

đã thật lòng yêu nên mở cửa
đón hiền ngoan theo gió êm êm
đón tình em theo con trăng mọc
mỗi đêm ta thức quá nửa đêm

đã khổ nhiều mỗi lần em giận
đã vui nhiều mỗi lúc em ngoan
đi tình anh là bàn tay trắng
còn trái tim treo giữa mưa toan

đã thẳng thối gọi nhau thẳng thối
đã âm thầm gói lấy đời nhau
như bao thư sẵn sàng đi gửi
ngại ngừng gì ngồi đó lo âu

đã bối rối mỗi lần gặp gỡ
đã người dung lỗ trót hôn môi
ta giờ đây yêu em cùng tận
khe khe kêu ôm mộng tuyệt vời.

THƯỢNG THUẬT

hạc thành hoa

BÊN TRONG
CÁNH CỬA

Giờ trong cánh cửa mình tôi
Quanh hiu òm một bóng đời như xưa
Mùa xuân giờ đã về chưa
Mùa xuân chưa tới nên chưa thấy về
Tôi còn trong chuỗi ngày mê
Tay ôm không hết sơn khê vào lòng
Nên quên đôi má em hồng
Và quên lá rụng bên dòng cỏ đơn.
HẠC THÀNH HOA

BẢO NHỎ

Biết nói những gì và phải bắt đầu bằng cách nào khi những hạt mưa li ti đã đọng đầy mắt bé. Khi nỗi buồn và sự giận hờn của bé như một màu sương giăng u ám trước mặt anh, học lấy quả tim anh vừa ngọt ngào vừa ngại ngùng.

Bé ạ, rằng hôm nay anh phải đi tuần ngoài biển, rằng hôm qua bão lớn, tàu về nấp trong vịnh thật nhiều thế là anh phải... rằng ngày mai anh trực... Bé, anh không đành nhìn đôi mắt bé hốt hoảng âu lo cho anh khi biết rằng sóng ngoài biển thật là cao mà chiếc tàu của anh thì... bé như một chiếc lá. Nên mỗi buổi chiều khi trời âm u, mây nặng trĩu những hạt nước như đôi má bé hồng hồng ngấm từng hạt lệ trong veo để anh hứng bằng đôi môi mình rồi thấy quá đối xít xa. Bé coi yêu dấu Sáng nay sau khi thức dậy, đã đi tìm ngoài phố chợ, anh đi bộ lên đồi trở về doanh trại. Bé thấy đó, ngọn đồi thường hiu hắt và buồn. Con dốc cheo leo bọc quanh bờ biển, đầy ổ gà và đá tảng làm đau bàn chân bé. Anh bước chậm rãi, hai tay bỏ trong túi quần, cúi nhìn con đường sỏi đá nhớ bé biết thế không hở bé con? Hôm nay anh chả thèm nghe tiếng sóng vỗ dưới chân đồi, không thèm nghe tiếng xào xác của lá cây mà chỉ nghe đâu đây giọng cười của bé dòn tan vui tươi, lạnh lùng khó chịu khi khiêu khích giận hờn. Chao ơi, thương bé ghê gớm. Chiếc khăn quàng bé làm đang êm ái bọc quanh cổ anh, những tua len theo gió bay lất phất. Trôi lạnh lắm, mùa đông trên đồi cao gió lộng này tai phải biết. Nhưng anh đã có vòng tay của bé, thật vậy, nên anh cảm thấy ấm lắm. Bé biết không? Anh bỗng nghĩ đến bé sáng nay, đã thức dậy và còn ngại ngủ như mèo con trong chăn nệm

ấm hay bé đang thơ thẩn đến trường. Mắt vẫn còn buồn như hôm qua, hôm kia, khi anh ngập ngừng bảo bé rằng: « Mèo con ơi, ngày mai anh trực... » Thế mà cũng buồn. Anh không muốn đi. Sách vở sẽ buồn lây rồi cuối năm bé khóc dưới bảng vàng. Ô, thế thì làm sao ba mà cho phép anh mang bầu rượu đến?

Một ngày mới, giấy tờ, công việc mới, những con tàu to lớn mới về trong vịnh. Những người lính biển mới lên doanh trại... Nhưng mèo con ơi, nỗi nhớ cũ đã làm tê buốt quả tim anh rồi.

Buổi chiều thứ bảy. Cúi có mành ngồi trường bé học vào chiều thứ bảy. Lớp bé lại phải học phiêu du tại nơi nào xa lắm. Có con đường cây cao im vắng đang thả xuống mặt nhựa những chiếc lá vàng. Có hai cái bóng đầm ấm dựa sát vào nhau. Rồi bé lại nghĩ đến con dốc lởm chởm đá tảng làm bé khó nhọc kinh khủng mỗi khi muốn vượt qua, đau đớn mấy ngón chân vì sợ trượt ngã. Mắt nâu ạ, hàng động chi mà hiểm hóc quá, nhưng vì bé thương anh nên mới... tam tứ núi cũng trèo đấy. Chiều hôm nay trời vẫn còn u ám đến tội nghiệp. Chắc lại hờn đến sắp khóc đi thôi, như mèo con buồn mấy hôm nay vì người ta chả đến. Mèo con chợt trông thấy đôi se se nhỏ ướt đuổi nhau nhảy nhót trên những cành phượng gầy làm lá vàng bay lả tả...

— Phiêu, mơ mộng gì đó?

Bé con giật mình ngồi ngay ngắn. Không dám nhìn nên không thấy đôi mắt thầy hóm hỉnh sau đôi kính. Thầy quay lên bảng, tay cầm viên phấn, dấu một nụ cười vừa tha thứ vừa phán nạt. Bé coi sợ hãi ngồi im nhìn dòng phấn trắng nhảy múa. Tim còn run nhè nhẹ...

Hồi chuông tan học rộn rã vang làm ba mươi mấy quả tim nhỏ như muốn nhảy cẫng. Thầy vừa ra cửa, Phiêu đẩy mạnh Hà Minh khỏi ghế. Con nhỏ cầu nhau: « Làm chi mà hấp tấp rứa? Bộ đôi mi chờ à? » Mèo con chợt nhớ, trái tim mèo con bỗng se sắt. Tàu ngầm đứng lại thu hộ nhỏ Hà Minh mấy cây viết vào hộp mèo con đáp « không » nho nhỏ. Mèo con chả thèm để ý đến chữ « don » mà con bé ám chỉ Nga. Tại nó ưa đùa nghịch thế đó từ khi biết có anh chàng mắt nâu đòi rước con bé về nhà... Mọi hôm mèo con thường đỏ mặt và hay cầu con nhỏ một cái điếng người. Hôm nay thì không, mèo con chỉ còn có nỗi buồn vì thiếu vắng mắt nâu. Mèo con lặng lẽ sánh vai Hà Minh đi ra. Trời đã sấm sấm tối, mưa đã hơi bay bay trên hàng muống xanh. Mèo con lo lắng nhìn bầu trời xám đục. Cổng trường đã vắng vẻ những bóng áo trắng. Mèo con vừa buồn vừa hãi sợ. Lạnh hai tay và gió thì cứ đùa những sợi tóc vào cổ áo. Mèo con ó ỏ vớ thật chặt. Đi thật nhanh trên lề cỏ ướt... Mèo con bỗng trông thấy mắt nâu đứng mỉm cười sau thân cây lớn. Hết hồn. Hà Minh là lưới: « Chi như ma rứa » rồi vội vã leo lên xe nhà vừa trở tới. Mèo con đứng lại, lặng im. Đôi má thụng xuống làm nũng nhưng đôi mắt mèo con đã ấm áp nỗi vui mừng. Mắt nâu đến sát bên mèo con, cúi xuống và thở hơi thật ấm. « Bé con, lạnh không? » Mắt nâu lấy chiếc

khăn quần quanh cổ mèo con yêu dấu. Trời dần dần tối. Chiếc áo mưa rộng đủ cho bé con ẩn nấp. Ấm ghê lắm. Mèo con mỉm cười đầu ngả vào vai mắt nâu. Mèo con nghe mắt nâu thăm thì : « Ăn một chiếc kẹo cho ngọt môi nha bé. Mèo con nè, mai anh trực 24 trên 24 đấy, nhưng... » Chưa hết câu mắt nâu dừng lại nhìn sâu vào đôi mắt bé con chột tối. Mắt nâu tinh nghịch cúi sát tai con nhỏ : « Buồn ư ? Có gì đâu ? Anh định nói là anh trực ở nhà bé con kia mà. » Con bé bỗng bật cười theo khi nhìn những chiếc răng mắt nâu trắng bóng hở ra giữa đôi môi rồi nụ cười bỗng chạy khắp cùng má môi mắt mũi. Nhưng mèo con bỗng ngậm môi nguầy đi phía khác, mười móng chân sóc nhỏ ẩn trên tay Ngạn nhột nhột buồn buồn. « Hừ, em phải gọi anh là ác quỷ mới được Ngạn ạ ». Mắt nâu lại cười, nụ cười dễ ghét làm nhăn nhó hai đuôi mắt. « Nay, mắt anh lẳng quá làm em sợ. ». Mèo con thường bảo thế đó. Bây giờ thì đôi mắt ấy chập chờn trước mắt mèo con, đang úa như lá thu vì hờn giận : « Mèo con ơi, anh làm ông chần thì ai yêu anh là bà chần đấy. Sợ không ? » Rồi mắt nâu lại cười cười khó chịu. Mèo con mặc cỡ, đi thụt lùi trong cái áo mưa rộng ơi là rộng, mèo con áp má vào cánh tay mắt nâu và mèo con thấy ghét ghét mắt nâu ghê là... Cứ hay chọc người ta thôi. Mèo con cắn vào cánh tay mắt nâu nhẹ nhẹ và mèo con cảm thấy những ngón tay của mắt nâu đang nâng niu những ngón tay mình. Về đến nhà, con bé vui chi lạ. Đèn mắt nâu trụ tri trong phòng khách tán dóc với túi nhỏ, mèo con đi thay áo, chải lại những sợi tóc gió bay rồi buộc lại bằng hai tua len đỏ. Mèo con vừa xếp gọn sách vở, vừa hát nho nhỏ. Mắt nâu đã dựa vào cửa phòng tự hồi nào mỉm cười trên ghẹo : « Tối nay lạnh nên mèo kêu ghê quá bé con ơi... »

Thế mà đã xa nhau một tuần rồi đấy, nỗi nhớ như muốn vỡ tung trái tim nhỏ bé của mèo con, mèo con không chịu nổi nữa đâu, trời mùa đông nay đã xanh cao, nắng vàng như mùa hạ nhưng vẫn làm mèo con buồn. Buồn đứt từng đoạn một. Buồn ngất ngư Buồn nứt nẻ quả tim. Có ai biết cho mèo con đâu. Buổi tối, mèo con ngồi ôm mặt khóc bên bàn học, buổi sáng mèo con lau nước mắt nơi cửa sổ. Đôi mắt mẹ nhìn mèo con ái ngại và dò hỏi làm mèo con càng tủi thân và nước nở nhiều hơn. Ừ, thế mà đã xa nhau đến một tuần. Đến một tuần nên mấy cây hoa của mèo con đã bắt đầu khô héo, đang đưa về phía mèo con những chiếc gáy xanh đáng thương còn mặt thì gục xuống. Tại người ta đó. Mèo con buồn, mèo con nhớ, mèo con càng giận hơn khổ sở. Ừ, thôi thì thôi, mèo con nhất định nghỉ chơi với người ta, mèo con không thèm, không thèm thương người ta nữa. Người ta chỉ là một con ác quỷ, người ta tàn ác ghê lắm, chả bao giờ cưng yêu mèo con nhỏ bé và tội nghiệp. Chả bao giờ biết trái tim xiu xiu của mèo con đã vỡ ra làm ba bốn mảnh buồn. Cơn giận đã đột ngột ủa đến giữa hai đũa mau và khốc liệt hơn cả trận bão Flossie. Mèo con càng nghĩ càng tủi thân buồn bã Buổi trưa mèo con ngồi vào bàn ăn nhai uể oải, lăm lăm với đôi mắt đỏ, mèo con ăn chút xiu để tự đầy ắp cho mình gầy ốm. Nắng chang chang mèo con thờ thần

trong vườn mong cho mình gặp cơn đau thật trầm trọng... e khó sống. Sáng sớm tờ mờ mèo con đạp xe ra bờ biển, ngồi ngẩn ngơ nhìn mây còn mù xám ở chân trời để mặc cơn gió lạnh ngắt len lõi qua áo mỏng làm quả tim rầy run nhịp đập, ừ, thì để em đau ốm, em chết đi cho anh vui lòng. Rồi mèo con trở về nhà ; chân tay mặt mũi tái ngắt vì lạnh. Mèo con ngồi trên giường và mèo con thương thức dong lệ nóng tràn lan trên má, mắt nâu ạ, anh sung sướng nhé, mèo con khổ sở anh đâu hay. Vì anh không thương mèo con nữa. Mèo con nghĩ thế và bỗng nghe đôi môi dầm những giọt lệ mặn chao ơi là mặn.

Buổi sáng thứ bảy, mèo con ôm sách vở đến trường. Đôi má mèo con âm ỉ sốt. Mèo con lạnh và run rẩy. Sách vở nặng trĩu và trái tim cũng nặng trĩu. Mèo con đến lớp, thả thờ cất tập vào ngăn. Im lìm ngồi chờ giờ học. Đôi mắt của mèo con buồn lắm. Bàn học trong ấy những mảnh trời xanh lơ nhìn qua ô lá thềm thang, một con đường nhựa vắng có cây cỏ thăm thì, bao la một đại dương thiếu vắng cánh buồm và ngân dài một khúc sầu ca ; thấp thoáng những ngón tay mềm trên từng giầy trầm mặc. Những điều ấy chẳng khi nào thoát khỏi những con mắt trong veo của tam quái cả. Hạ Liên chăm chú nhìn mèo con ba mươi giây và giật nảy mình :

— Ôi, hôm nay công chúa ngọc thể bất an hả ?

Hạ Liên sờ tay lên trán Phiêu.

— Sốt rồi, uống thuốc chưa ?

Phiêu grọng cười và gật đầu nhẹ nhẹ nhưng thật ra thì mèo con chả uống thuốc đâu. Mèo con thích được chết ngay cơ trời ạ.

Hà Minh thì thăm :

— Phiêu, răng mi buồn rứa ?

Con nhỏ quay lại phía Thiên Quân :

— Ni Quân, mi có chọc ghẹo chi hần không ?

Quân trợn mắt :

— Ừ, ai mà thèm chọc ghẹo. Nó với chàng Ngạn giận nhau đó mi nờ.

Ừ ừ, vậy mà cũng rộn !

— Răng mi biết ?

— Tao nghe con Dung em hần nói hôm qua.

Hà Minh chen vào.

— Kể lại đầu đuôi coi nhỏ.

Mèo con tủi thân ứa hai giọt nước mắt trong veo trên mi, lúc lắc đầu không nói. Thiên Quân nhanh nhẩu kéo Hà Minh ra ngoài kể lại đầu đuôi. Ba con nhỏ thì thăm chi đó ngoài hành lang không biết. Mèo con càng nghĩ càng tức tối Ngạn. Ừ anh chỉ là một ác quỷ thôi, Ngạn ơi... Chuông vào học vang lên chói tai. Mèo con như cơn mơ cùng các bạn đứng lên chào thầy. Vừa ngồi xuống ba cái đầu lập tức quay lại phía mèo con.

— Phiêu, rứa chớ sau hết mi nói rằng mà anh chàng bỏ về rứa ?

Đôi mắt Phiêu bỗng lóe lên những tia sáng lạnh lẽo làm Hạ Liên hơi ngán cho con nhỏ... li lợm nhất bọn này.

— Tao nói là : « Dĩ vãng là cái cóc gì ? Hiện tại là cái cóc gì ? Tương lai là cái cóc gì ? Tình yêu cũng không là cái cóc chi hết. Tui không cần ».

Mấy đôi mắt bỗng tròn và nghiêm nghị nhìn Phiêu.

— Chà, mi nói rứa lộn à ? Rằng mà dữ quá, người ta giận là phải. Đã không thèm xin lỗi còn giận lại cơ à ?

Đôi má của mèo con thụng xuống như hai cái bánh tráng nhúng nước. Mèo con mím môi.

— Không... không thêm..

— Phiêu.

Phiêu giật nảy mình, tiếng thầy gọi làm ba cái đầu hốt hoảng trở lại vị trí cũ trên mấy cái cổ môi.

— Lên đọc bài, chuyện gì mà nói lảm thế ?

Phiêu uể oải đứng dậy. Hạ Liên nghiêng đầu sau lưng Hà Minh hỏi nhỏ nhỏ :

— Thuộc không ?

Mèo con thiểu não lắc đầu trước la đời mắt e ngại. Mèo con lúng túng đến trước bàn thầy, âu lo nhìn bàn tay thầy lật từng trang vở.

— Chị định nghĩa thế nãng. Cho ví dụ.

Phiêu ngập ngừng một giây, rồi bất chợt ngừng nhìn thầy.

— Thừa thầy hôm nay con không thuộc.

Đôi mắt thầy cau lại sau đôi kính.

— Hừ, không học bài mà giỏi nói chuyện, về chỗ.

Phiêu cầm vở, cúi thủ bước về. Đôi mắt các bạn nhìn chĩa sẽ một giây rồi cúi gằm trên trang vở. Thầy đã bắt đầu giận dữ gằn mạnh tên Hà Minh. Hà Minh tươi tỉnh đi lên. Nó gào dữ lắm. Thiên Quân thì thăm. Phiêu không nghe tiếng thầy hỏi lần tiếng trả bài. Phiêu chỉ nghe thấy tiếng sóng biển dập dờn trên bờ đá, tiếng đá lao xao bên đời. Ngạn ơi. Hai con số không tròn trĩnh này em tặng cho anh đó.

Ngạn gặp Thiên Quân trước nhất, ở cổng trường. Con bé mừng rỡ cười toe toét khoe hai cái đồng xu sâu hoắm.

— Ui, anh Ngạn, lâu ghê gớm. Anh ở mô chui ra đây hả ?

Ngạn chưa kịp trả lời đã tối tăm mặt mũi vì ba cái miệng rêu hai bên tai.

— Anh Ngạn, ừ, tội lớn lắm nghe.

Ngạn choáng váng mặt mày, không nhìn thấy Phiêu đâu giữa một rừng áo trắng. Ngạn xoay một vòng 360 độ rồi đứng yên, mặt chảy dài thiểu não.

— Phiêu đâu, Phiêu đâu rồi các cô ?

Ba cái mồm xi một tiếng dài thậm thọt. Chà tình nghĩa dữ, nó đau nặng lắm cơ ngài ạ. Tại ngài đó..

Ngạn ngo ngẩn đứng im. Đôi mắt bỗng tối sầm những tia ủ dột. Chiếc xách nhỏ bỗng nặng nề. Anh đặt xuống là đương, vàng vắn bên tai anh

những tiếng nói lao nhao... Nè, con nhỏ bệnh đó, gầy ghê lắm, tại nó buồn xong, không học bài được, bị thầy cho dè-rô. Hôm nay nghỉ học. Hôm kia cả bọn đi ăn bún bò ở nhà Thiên Quân nó ăn có chút xiu...

Thế sao ? Tội nghiệp em đến thế sao hở mèo con yêu dấu ? Anh có giận em đâu... chỉ vì...

— Mà anh đi đâu cả mười ngày thế Ngạn ? Anh giận nó à ?

Hạ Liên lay vai Ngạn hỏi, Ngạn khờ sờ phân bua :

— Hôm đó anh hơi giận thôi ; anh ra thuê xe về trại. Anh đi tuần ngoài biển cả đêm, sáng mai về lại chưa kịp thay áo đã nhận được lệnh đi công tác khẩn, thành ra... Mấy cô xem đây, anh vừa ở phi trường, dơ như mọi, có kịp làm gì đâu, thấy gần tan học bèn đóng một mạch ra đây. Anh hết giận Phiêu ngay tối đó chứ, tính hôm sau đến làm lành. Cũng tại anh chọc Phiêu giận điên lên nên... tội nghiệp cô nhỏ quá. Thôi...

Chừng như nói chuyện đã nhiều Ngạn thót lên chiếc xe thô đang rà rà mời mọc bên cạnh. Anh vẫy tay với ba đứa rồi quay lại nói gì đó với ông tài xế. Xe lao vút đi, anh còn ngoái nhìn lại cổng trường. Chắc hình dung chiếc bóng nhỏ bé của Phiêu. Anh cười vu vơ và lắc đầu nhẹ nhẹ với ba nụ cười tươi... Hà Minh liến thoắng với Thiên Quân và Hạ Liên :

— Họ yêu đương chi cho khổ... như ta đây..

— Mi là con người bất bình thường mà.

Hà Minh cụt hứng ngắt tò te trước câu nói của Thiên Quân và tiếng cười của Hạ Liên. Ba cái bóng chạy đuổi nhau về một phía, tiếng cười vang lên trong gió lá và buổi chiều.

Mèo con ạ. Rán uống thuốc cho khỏi bệnh nghe em, mèo con nao nao nhìn đôi mắt của Ngạn ngậm buồn và long lanh trong bóng tối. Mèo con không nói gì được hết, mèo con ngả đầu vào vai Ngạn, mái tóc đã dượt lòa xòa.

— Hết giận anh chưa ?

Mèo con dụi dụi mái tóc mình lên vai Ngạn. Mèo con không thêm khóc nữa. Bàn nãy thấy mặt nhau những hạt lệ trong veo đã chảy và những đôi môi đã húng rất ngậm ngùi. Đôi mắt đã tề tái nhìn nhau vì không nói được. Bàn tay đã sưng sờ trong tay vì không cử động được. Đến khi đôi môi đã hé mở cho lời nói thắm thì, quả tim mềm là mới dịu dàng những tin yêu ; rồi thì nếm dùm nhau những dòng lệ mặn. Ngoài hiên nhà mảnh trắng khuyết mỏng manh tội nghiệp không đủ soi sáng hai cái đầu êm ấm dựa sát vào nhau, bốn bàn tay thân ái nắm chặt lấy nhau.

— Mèo con.

— Gì ạ.

— Có yêu anh không ?

— Ừ... có một tí.

— Một tí thôi sao bé ?

— Dạ, có một tí... nhiều thôi.

Nụ cười của mắt nâu nở tung, sáng rỡ trước mắt mèo con từng chiếc răng ngọc bạch.

— Mèo con ạ.

— Gì cơ ?

— Bún bò nhà Thiên Quân có ngon không ?

— Ngon.

— Hơn bún bò « công chánh » không ?

— Không.

— Hơn bún bò nhà anh không ?

— Không ?

— Sao vậy bé ?

— Tại... Tại không có anh.

Mắt nâu lại mỉm cười, ôm khuôn mặt mèo con đang thẹn thùng trong đôi tay.

— Mèo con ơi.

— Gì ạ.

Con số Zéro có tròn không ?

— Ừ... tròn lắm.

Mèo con chồm chớp mắt buồn bã rồi sững sờ nhìn vào đôi mắt Ngạn nâu nhạt, long lanh những thương yêu triu mến, đôi mi rũ thấp xuống... và chìm xuống mãi, mèo con nghe tiếng Ngạn thì thầm.

— Mèo con ạ, môi anh còn tròn hơn cả số zéro nữa đấy em.

TÒN NỮ THU NGÀ

*Cuốn sách đề tặng những tâm hồn mộng tưởng,
những người yêu nhỏ bé, đã in xong :*

VUÔNG CỎ HẸN

truyện dài của ĐINH TIỀN LUYỆN

CHIÈC LỌ THỦY TINH VÀ CÔ BÉ

vũ linh thiêng

Tôi lấy tờ giấy bóng màu hồng nhạt cẩn thận gói chiếc lọ nhỏ lại. Lát nữa sẽ phải nói với em thế nào đây, hờ My ? Rồi anh sẽ phải nói dối em một lần nữa. Nhưng hy vọng em sẽ không khám phá ra sự thật đau lòng này. Đừng trách anh nghe My. Biết làm sao được, khi em cứ khăng khăng đòi anh phải bắt nhất cho em một vài sợi mây nho nhỏ. Lần đó anh đã nói đùa nhưng em ngây thơ quá đỗi, hời cô bé dễ thương. Anh đã kể với em là anh ở trên một đồi cao, buổi tối anh bắt đầu đi ngủ khi những khóm lá thông mệt mỏi thở lao xao, buổi mai anh trở dậy cùng lúc những cụm mây màu tuyết bạc bay thật thấp ngang qua ngoài ô kính. Anh đứng dậy mở cánh cửa sổ, đưa tay vãn chào. Vì chút nữa mây sẽ lên cao, mây sẽ bay xa và mây sẽ tàn tạ cô đơn ở một góc trời nào đó. Nhiều lúc mây như quyến luyến ngừng lại thật lâu ngoài khung cửa. Mây thì vẫn luôn im lặng, buồn buồn. Nhưng anh thì đã vui vẻ kể cho mây nghe về những mẩu chuyện anh biết, về một cô bé tên My có đuôi tóc nghịch ngợm như đuôi ngựa, có hai mắt to như hai bánh xe vận tải (anh nhớ em đã dấy này lên khi nghe anh so sánh như thế) và nhiều điều khác nữa mà anh vô tình đã quên mất. Em đã tin anh lắm. Và em ước ao được nhìn thật gần, được ôm lấy trong tay những cụm mây trắng nõn. Nhưng em không thể toại nguyện được vì mây chỉ đến vào buổi sớm khi nắng chưa lên mà em nói giờ đó thì em còn say ngủ, trời lạnh quá làm sao em có thể dậy sớm được. Và em đã bắt anh hôm nào nhớ giữ trộm lại cho em vài sợi nhỏ. Hời cô bé, em ngây thơ quá đỗi. Làm sao anh có thể nắm giữ được mây. Có những cái đôi khi rất gần gũi nhưng một đời có lẽ anh sẽ không nắm lấy được. Chỉ để ngắm mà thôi. Và có lẽ ta cũng đừng nên nắm lấy, My ạ...

Tôi lên đỉnh đồi khi nắng bắt đầu chiều. Gió đùa trong mái tóc bồng. Tôi chụm tay làm loa gọi lớn :

— My Nương ơi !

Không có tiếng trả lời, chỉ nghe tiếng « ơ » vọng dài hiu hắt ở bên kia đồi. Nhưng tôi tin nàng đã đến và có thể đang núp trốn sau một bụi cây nào đó. Nàng thường vẫn đến đúng hẹn, không như tôi thường bào chữa đồng hồ anh hôm nay dói bụng nên chạy chậm. Đảo mắt nhìn một vòng quanh đồi, tôi lại gọi lớn :

— My Nương ơi, My Nương.

Quả nhiên dưới thung lũng có bóng một người con gái, áo trắng dài nổi hẳn trên nền cỏ xanh biếc, chiếc đuôi tóc ngúng ngẩy giậu hên :

— My, không phải My Nương.

Tôi chạy như bay xuống thung lũng :

— Xin lỗi cô bé, chờ có lâu không ?

Nàng nghiêm mặt, con mắt long lanh một chút nước :

— Em tên là My, đừng gọi em My Nương.

Tôi cãi :

— My Nương là Công Chúa, em cũng là Công Chúa. Công Chúa nhỏ của anh...

Nàng cúi mặt không nói. Biết nàng giạ tôi trêu thêm :

— Em là My Nương, để anh làm Sơn Tinh.

— Không thêm chơi với bọn tinh bọn ma đó.

— Thì thôi, anh làm Trọng Thủy vậy.

— Không thêm chơi với gã ăn cắp ấy.

— Trời ơi. Thế anh là cái quái gì ? Chẳng lẽ lại là cái gã Trương Chi thất tình...

Đã thấy một chút vui ở khóe mắt nàng :

— Không chơi với anh nữa. Bắt người ta chờ dài cả cổ rồi còn trêu người ta nữa.

— Ê, đừng vu oan nghe chưa. Cổ dài là tại ăn nhà vật quá nhiều. Mà thôi, huề nhé.

Tôi chia ngón tay trở ra chờ đợi. Nàng nhìn tôi rồi nói :

— Không ngoéo.

Tôi cho tay vào túi lấy ra chiếc lọ thủy tinh bọc giấy màu hồng chia ra trước mặt nàng, gió chiều khua những tua giấy kêu lao xao :

— Không ngoéo tay thì không cho cái này.

— Cái gì đã ?

— Cái mà có người cứ đòi hoài đó.

Mặt nàng sáng lên nhìn chăm vào tay tôi :

— Máy trong đó phải không ?

— Thì ngoéo tay đi rồi biết ngay.

— Anh ý thế lớn rồi bắt nạt người ta hoài.

Nói thế nhưng nàng vẫn móc ngón trở của nàng vào tay tôi. Tôi vẫn giữ lấy tay nàng còn tay kia tôi trao cho nàng chiếc lọ. Nàng trở mắt nhìn những sợi mây sóng sánh bên trong :

— Máy thật hả anh ?

Tôi không dám mạnh dạn quả quyết :

— Thôi cất đi, cô bé. Mà nhớ về nhà đừng có mở ra nó bay hết nghe không. Coa gái là chúa hay tò mò. Cam đoan rồi cô sẽ làm bay hết cho xem.

Nàng mãi chăm chú nhìn nên hình nhưng không nghe tôi nói :

— Anh này, có phải máy gặp lạnh đông lại thành nước không ?

Tôi ngạc nhiên không hiểu nàng muốn gì :

— Trời ơi, học lớp mấy rồi mà hỏi câu đó.

— Để em về bỏ vào tủ lạnh xem nó có đông lại thành nước hay không nhé.

— Trời đất. Không được đâu.

— Gì mà không được ?

Tôi bối rối, giảng nghĩa quanh co :

— Ê, không được đâu. Em không thấy chỉ có mây đen gặp lạnh mới đông lại thành nước hay sao ? Máy trong lọ là mây trắng. Mây non mà.

Trong đuôi mắt nàng hình như có chút nghi ngờ :

— Vậy hở ?

— Không tin anh hả ? Thôi cất cái lọ đi. Ta nói chuyện khác hay hơn.

Buổi chiều đã về hun hút sâu dưới thung lũng cùng lúc gió trở lạnh hơn trên đỉnh đồi. Một vài con chim bay xiêu xiêu trên nền trời màu xám. Không biết đã bao nhiêu lâu như thế, chúng tôi ngồi bên nhau.

— Em lạnh không ?

Nàng đáp lại bằng một cử chỉ rùn vai. Tôi kéo nàng đứng dậy :

— Thôi ta về đi. Chiều lắm rồi.

Đã qua đi ba ngày tôi không nhận được tin tức gì của nàng. Chắc là không có việc gì xảy ra. Có lẽ nàng đã tin lời tôi không mở chiếc lọ ra xem. Tôi cảm thấy hơi yêu tâm. Vì dù sao đó cũng là dấu hiệu nàng còn tin tưởng ở tôi.

Chiều nay đi học về tôi nhận được một tấm giấy nhỏ : *Mời ông đến Ty Bưu Điện lãnh một bưu phẩm.* Khi tôi đến lão nhân viên trao cho tôi một hộp giấy nhỏ. Quái lạ ai gửi cho mình gói quà gì đây ? Nét chữ bên ngoài trông quen quen nhưng lúc đó có lẽ vì hồi hộp nên tôi không nhớ là của ai. Khi mở hộp ra tôi chưng hửng. Chiếc lọ thủy tinh mà tôi đã cho My. Không còn gì ở trong, chỉ một tờ giấy học trò nho nhỏ. Mở ra tờ giấy có hàng chữ nghiêng nghiêng :

« Trả anh lọ máy Máy. gì mà hỏi thuốc lá um. Anh lừa dối người ta quá. Thôi, không thêm chơi với anh nữa ».

Tôi đứng đó dở khóc dở cười. Và tôi nghĩ thì dù sao thì ngày mai mình cũng phải tốn một xuất xi-nê và một châu nử tiểu để làm hòa.

VŨ LINH THIÊNG

ĐAN HOÀNG

huỳnh
anh
cũ

Tiếng chuông cửa ngân nga như một nốt nhạc thánh thoát rơi xuống. Tôi vẫn còn nắm sợi dây chuông nhỏ xíu trong tay ngân ngơ nhìn hai cánh cổng khép kín mọc chỉ chít những dây huỳnh anh. Màu hoa vàng mượt kiêu kỳ nổi trên đám lá xanh, trời đang mưa bụi mỏng dát một lượt ngọc nước li ti lên. Màu xanh của lá trông dịu hẳn đi, nuốt nà dễ thương.

Người con trai thông thả đi trên lối đất nhỏ dẫn đến cổng, giọng miền Bắc trầm :

— Cô hỏi ai thế ?

Tôi nhìn cánh cửa đầy hoa huỳnh anh vừa được mở, ngõ ngang nhìn người đối diện. Khuôn mặt sáng, cặp mắt to, thông minh. Một cảm giác lạ lùng từ đâu trôi về, tôi im lặng, ngân ngơ không nói.

— Cô cần điều gì ở đây ?

Người con trai nhắc lại câu hỏi, đôi môi hẳn có nét viền đậm, khoẻ miệng sâu như mỉm cười. Tôi nhìn qua vai hắn, mái nhà cũ kỹ thấp thoáng phía sau hàng cây cao. Có những bông hoa đủ màu nở đầy quanh đó. Lối đi nhỏ thăm lặng nép mình dưới viền cỏ diềm hoa dại. Tôi muốn cất tiếng gọi một cái tên quen thuộc nào đó. Mỏi tôi hơi mỉm lại, cổ họng khô.

Người con trai nhìn tôi lạ lùng, giọng hẳn vẫn dịu dàng, dễ mến :

— Chắc cô muốn hỏi người quen ?

Tôi gật đầu theo bản năng tự nhiên, tại sao không phải là một người khác mà lại là hắn, tôi có muốn tìm hắn đâu, tôi có muốn gặp hắn đâu.

Mưa bụi phớt đều lên tóc người con trai những hạt óng ánh. Tia nhìn ấm áp có xen lẫn nét thương hại ngừng lâu trên khuôn mặt tôi, chờ đợi. Mắt tôi ngơ ngác nhìn cánh cổng :

— Hoa huỳnh anh vẫn nở hoài hay sao hở ?

Người con trai mỉm cười, đôi mắt long lánh :

— Có, huỳnh anh nở bốn mùa. Nhưng không phải cô đến đây để hỏi thăm mấy đóa hoa này đấy chứ ?

Tôi nói mơ màng :

— Tôi yêu hoa huỳnh anh lắm.

Năm ngón tay người con trai ngừng trên một cánh hoa nở đẹp rực rỡ. Những ngón tay thon, dài thật đẹp :

— Cô kể chuyện của chúng nó đi.

— Hở ?

— Những đóa hoa huỳnh anh đó.

— Ông muốn tôi kể như thế nào ?

— Kể những gì cô biết.

Tôi cười lơ đãng, mắt nhìn đăm đăm chiếc lá xanh :

— Tôi chẳng biết gì cả, ông hỏi làm gì ?

Giọng người con trai dịu dàng :

— Để biết.

— Ông không biết đâu.

— Cô kể đi.

— Chuyện những đóa hoa này hả ?

—Ừ, chuyện những đóa hoa.

Tôi lại cười vu vơ, chiều đang dần đi xuống, tôi thấy chúng nhích từng tí, từng tí về phía tôi, mưa bụi trộn với bóng tối, xám xám, buồn buồn... Bỗng nhiên tôi muốn khóc. Người con trai có vẻ nản nỉ dễ dàng :

— Cô kể đi.

Tôi ngơ ngác nhìn hắn, hai giọt nước mắt rơi xuống vạt áo trắng. Khuôn mặt hắn lạ quá, tôi chưa trông thấy hắn bao giờ. Gió chiều thổi vạt áo dai bay bay, tôi ngân ngơ nhìn.

— Tại sao ông lại ở đây, hở ?

— Tôi chờ cô đến.

— Ông nói dối, chẳng ai chờ tôi cả.

— Có.

— Không.

Giọng tôi ướt sũng nước mắt :

— Ông có thấy V. ở đâu không ?

— V. là ai vậy ?

— Tôi không biết, V. hẹn tôi ở đây mà.

Người con trai nhìn tôi thương hại.

— Cô không được bình tĩnh, chắc cô ốm.

— Tôi không ốm. Ông nói dối.

Người con trai đặt tay lên tay tôi :

— Tay cô lạnh như một cái xác chết.

Tôi khóc. Những giọt nước mắt chảy tràn xuống môi. Tôi tìm chiếc khăn tay nhưng nó đã rơi đâu mất rồi. Chẳng bao giờ tôi có một chiếc khăn tay lúc khóc hết. Tôi ngậm những giọt nước mặn trong mồm, mắt tôi nhoè cả hình ảnh.

— Ông không phải là V., không phải.

— Cô yêu V. sao ?

— V. ở đây, ông thấy những đóa hoa vàng này không, V. tặng tôi hết cả đấy. V. đâu rồi hở ?

— Cô không thấy sao ?

— ... ? !

— V. ngủ trong trái tim cô đó.

— Tôi không biết trái tim tôi ở đâu ? Ông lấy cho tôi xem đi.

Người con trai đưa cho tôi một nụ huỳnh anh :

— Tim cô đó.

Ánh mắt hẩn kỳ lạ làm sao, tôi lại khóc :

— V. đâu ?

Người con trai thở dài nhẹ, khoe miệng sáu hơi mím lại vẻ buồn buồn :

— Tên cô là gì ?

— Hở ?

— Chắc cô có một cái tên chứ ?

Tôi ve vuốt nụ huỳnh anh trong tay.

— Rồi trái tim có nở ra không hở ông ?

— Có.

— Nó màu gì ?

— Màu nào cô thích đó.

Tôi lầm bầm :

— Tôi chẳng thích màu nào cả.

— Vậy thì nó chẳng có màu nào cả.

— Trái tim của ông màu gì ?

Người con trai nhẹ nhàng lắc đầu, màu mắt hẩn buồn u ám :

— Cô tên là gì, hở ?

Tôi bật cười vui thích :

— Ông không biết tên tôi sao ?

— Không ?

Tôi lại cười, gió cuốn lá lao xao dưới chân, tôi nghe buổi chiều vắng gọi từ phía xa. Tôi đi theo màu chiều mặc tiếng người con trai gọi hối hoàng phía sau. Tóc tôi bay, áo tôi bay, quanh tôi lá cũng bay, tôi hăm hở đi về phía cuối đường. Nụ huỳnh anh bé bỏng nằm trong bàn tay tôi, tôi thì thầm hát một bài ca, bài gì nhỉ. Tôi nhớ ngày xưa tôi hay hát cho V. nghe. Những bóng cây cao thả xuống mặt đất về tám tối. Tôi nghĩ thấy mùi lá, mùi sương, mùi cỏ quanh tôi. Mưa vẫn phớt đều.

Bóng tối xuống thật mau, tôi bỗng bơ vơ trong vùng đất lạ. Tôi không sợ tí nào, vừa hát tôi vừa đi quanh những lối mòn. Một chiếc gai xuyên qua lớp dép mỏng chích mạnh vào gan bàn chân tôi. Tôi kêu lên nho nhỏ. Chiếc gai vẫn nằm trong thịt đau nhói, tôi gỡ nó ra. Máu chảy ướt tay tôi, thật nhiều. Tôi gọi V. ơi V. và tôi bật khóc.

Tôi không hát nữa, bàn chân nhói buốt trên mỗi bước đi. Tôi khóc nước nở trên suốt những lối nhỏ quanh co đi qua máu ri ri chảy, ẩm và lầy nhầy dưới gan bàn chân. Nắm chặt nụ huỳnh anh trong tay tôi bước đi trong bóng tối, nước mắt nhỏ dòng xuống má.

Tôi không hiểu tại sao tôi có thể trở lại được căn nhà có hai cánh cổng đầy huỳnh anh vàng. Tiếng chuông rung rầy ngân dưới bàn tay tôi. Người con trai vẫn đứng đấy, khuất sau những dây hoa vội vã mở cánh cổng trước khi tiếng chuông mất hút.

— Trời ơi.

Tôi chia cho hẩn bàn tay bê bết máu. Người con trai nhìn đôi chân tôi, hẩn hiểu ngay.

— Cô điên cuồng quá.

Tôi đưa đôi mắt lạc thần của mình nhìn hẩn :

— Tại sao lại là ông. Tiếng chuông của V. mà, tôi gọi V. V., ở đây. Tôi yêu tiếng chuông cửa lắm.

Người con trai diu tôi vào mái hiên mờ ánh sáng. Những vì sao lấp lánh mọc trên bầu trời. Gió có mùi thơm của hoa hồng.

— Cô ngồi tạm đây, tôi xem nào. Máu ra nhiều quá, phải băng lại mới được.

Hẩn biến mất vào nhà một lát rồi trở ra, hai tay ôm đầy những vật linh kính. Tôi để mặc hẩn với bàn chân ngu si của tôi. Không có một cảm giác nào đến với tôi hết, tôi đuối sức. Vạt áo trắng của tôi dính đầy máu, tôi đặt bàn tay của mình lên đó, những ngón tay cũng lấm máu. Tôi ngẫm nó như ngẫm những con quái vật.

Người con trai nhìn tôi nghiêm trang, ánh mắt hẩn thật sáng, cứng rắn lạ thường.

— Tại sao cô lại đi như thế ?

Tôi ngây dại lắc đầu rồi xòe bàn tay cho hẩn nụ huỳnh anh.

— Ông xem, trái tim của tôi còn nguyên, tôi không đánh mất nó đâu.

Nụ huỳnh anh dính đầy máu. Tôi cười một mình :

— Nó chảy máu nè ông. Trái tim chảy máu có nở ra nữa không hở ?

Giọng người con trai vỗ về, ái ngại :

— Nó sẽ nở khi nào máu thôi chảy.

— Nhờ nó chảy hoài thì sao ?

— Cô đừng hỏi nữa !

— Nó sẽ không nở phải không ?

— Cô giỏi lắm.

(Xem tiếp trang 34)

vườn cúc

tự dung mà nhớ thương người
phải em đứng ở lưng trời gọi ta
phải em về giữa chiều tà
áo bay vờ hạt mưa sa lạnh đây
hoa từ vườn cúc thành tây
mưa qua cánh rã về bay áo người
em về ta nhớ em rồi
hóa con bướm trắng nhẹ lời đưa
thương
trước kia bướm ở thiên đường
thương em bướm ốm giữa vườn cúc
mưa

NGUYỄN THIÊN NGHI

NGUYỄN THƯƠNG HOÀI

tình khúc tháng giêng

Tháng giêng tới mang tuổi hồng cho bé
để anh nghe tiếng chim hót trong vườn
với mùa xuân chúng mình còn tươi trẻ
đôi linh hồn cũng vừa biết yêu thương

Tháng giêng tới đi vào đời của bé
tóc bé mềm như lá của mùa xuân
tóc bé nhung và ướp đầy hương phấn
đưa anh về ngủ một giấc bằng khuôn

Tháng giêng tới bé vira mười sáu tuổi
có mơ không, mơ những giọt mưa buồn
có thương không, thương sân trước

áo trắng
có tập tành má phấn với môi son

Tháng giêng tới ôm nỗi lòng thơ dại
cỏ hoa xanh thơm mãi những dấu hích
anh đi qua, anh gom từng cơn lá
nhớ mắt huyền của bé đọng sương mai

Tháng giêng tới có nắng vàng tỏ đời
tình yêu anh mới lớn thật hiền hòa
NGUYỄN THƯƠNG HOÀI

tháng giêng hồng

Hãy im lặng mà nhìn sâu trong mắt
Dù kiếm tìm bằng hy vọng mong manh
Xoã tóc sâu ta nghe mình vượt mặt
Tháng giêng hồng lạc mất nụ cười

Ta đã biết và rưng rưng chờ đợi
Ngày mây buồn sẽ tan rã thành mưa
Người gần đó mà bỗng xa quá đời
Nụ tình hồng đã nhạt sắc màu xưa

MÂY NGUYỄN

Trời mùa xuân chim về ca khúc mới
Hót dịu dàng cho cây cỏ bình hương
Ta lạ lắm trong mắt buồn sâu vội
Hình ảnh người bỗng mờ mịt khói
sương

Ta ca ngợi tình tuyệt vời im lặng
Con mắt người là đồng cỏ mùa xuân
Lòng muốn dạo mà mịt mờ xa vắng
Tháng giêng hồng lạc mất nụ tình
xanh

MÂY NGUYỄN

tháng giêng người về

về thăm em giữa tháng giêng
trời cao mây trắng, bên thềm lá bay
nhớ người muốn nổi đắng cay
nghe lòng tan tác tháng ngày lang
thang

về thăm nắng tháng giêng vàng
em năm xưa đã sang ngang lâu rồi
ngật chum bóng ẩn trên môi
bỗng dung nước mắt ướt ngùi vành
khăn

mấy năm đất lạ phiêu bồng
nghĩ đời trai chỉ là dòng nước trôi
mai mạn ngược một miền xuôi
mơ ngày cổ quận ai cười mến thương

về thăm gió tháng giêng buồn
mùa bóng cũ có còn thơm chẳng người
biết em nay chẳng của tôi
giang hồ cũng đã để đời lãng quên.

TRẦN VĂN NGHĨA

TRẦN VĂN NGHĨA

CHÂU UYÊN

theo người về bên kia sông

Buổi theo người về bên kia dòng sông
nghe bàng khuáng hương gió thoảng
trong hồn

người trải rộng đôi cánh mềm ân sủng
tôi một đời không hết nỗi chờ mong
Theo người về như tiếng con chiêm bao
đường thênh thang như một cõi xưa

người xoã tóc vào tình tôi lồng lộng
tình của ngàn giọt nắng đọng trên cao

Tôi cần nhẹ đầu chờ non mơ ước
ngại vô tình nắng vỡ giữa bờ môi
ngại trên bến rêu xanh nào rét mướt
người bơ vơ theo bóng mộng bên trời
Người không hỏi tôi vẫn thềm được
nói

chiều hôm qua mây ngủ dưới chân cầu
chim bay về ngậm cỏ vàng đứng đợi
cây lặng buồn mai lá rụng về đâu ?

Mai lá rụng âm thầm cây sẽ khóc
dòng sông chia trăm nhánh chợt thương
nguồn

người hòa nhiên mấy mùa trăng dịu
ngọt
cũng muốn phiêu soi những búp tay
thuôn

Theo người về bồi hồi que lửa ấm
tôi miên man khói quặng nước sông
đầy

trong hơi thở của tháng ngày hư ảo
biết có còn tìm lại dấu thơ ngày.
CHÂU UYÊN

huỳnh anh cũ • đan hoàng

(Tiếp tiếp trang 31)

— Trái tim ông có chảy máu không hở ?

— Có. Cô đừng nói nữa.

— Tim ông đau ?

— Có, không nhìn thấy đâu, cô ngoan lắm, đừng nói nữa.

Tôi giận dữ ném nụ huỳnh hoa xuống đất :

— Ông nói dối.

Người con trai im lặng cúi xuống nhặt nụ hoa trả lại cho tôi :

— Đừng vứt bỏ trái tim của mình đi.

Nụ hoa héo hắt trên lòng tay. Tôi lại bắt đầu khóc. Những vì sao long lanh chói sáng trên đầu. V. ơi, V.

— Cô yêu người yêu của cô lắm sao ?

— Ông nói V. ngủ trong trái tim tôi hở ? Ông gọi V. thức đi.

— Sao cô không gọi ?

— Tôi không biết gọi.

— Tôi cũng thế.

— Ông ích kỷ lắm.

Người con trai nói giọng buồn tênh :

— Cô thấy thế sao ?

— Tôi ghét ông.

— Tên cô là gì ?

— Tôi không nói đâu.

— Sao vậy ?

— Tôi quên mất nó rồi.

— Cô nhớ lại đi.

Tôi chấp chững bước xuống lối đi nhỏ quanh nhà. Vết gai đâm còn nhói nhẹ sau lớp băng mỏng. Người con trai yên lặng đi theo. Những cây hoa vàng vắn già nua như thuở nào, cả bề nước trong veo ngày xưa lênh bênh nổi mấy chiếc lá khô. Bụi hồng nhỏ, mấy cụm thúy cúc hồng tím, khóm thanh lan với những chiếc lá thật dài, thon, thẳng đứng. Tôi nhỏ những giọt nước mắt xuống mặt đất ẩm. Nơi này tôi đã đến, đã vui, đã cùng V. sánh vai thì thầm những câu chuyện ngây ngô. Dưới bóng những cây mồng dây hoa vàng này, bên cạnh bờ thủy cúc xinh xinh này. Bề nước kia bao lần soi chung hai khuôn mặt. Không khí trộn lẫn lộn các hương hoa nồng nàn. Tôi ngược nhìn những bóng in trên nền tối cắt hình kỳ lạ. Trời như mù sương, V. đâu hở V.

— Cô không thể nhớ được sao ?

Tôi mơ màng trả lời :

— Có, tôi đang nhớ.

— Có nói đi.

— Ông thích nghe lắm sao ?

— Tôi thích.

— Ông không thích đâu, V. cũng không thích tôi nói mà.

— Cô nói gì thế, cô chỉ nói têu cô thôi mà.

Tôi lạ lùng nhìn người con trai.

— Tên tôi ? V. biết tên tôi mà.

— Tôi đâu phải V.

Tôi lại rớt vào trạng thái mê hoặc. Những bông hoa mờ nhạt trước mắt ; tôi quay lại nhìn người con trai bật khóc :

— Tôi ghét ông, tôi đi đây.

— Có đi đâu nữa, chân cô đau, trời tối.

— Tôi đi tìm V., ông đi đi, đừng nhìn tôi.

Tôi bỏ chạy ra ngoài cổng, nước mắt ướt đầm trên má. Người con trai chạy theo tôi giữ tôi lại trước hai cánh cổng đầy dây hoa vàng :

— Cô đừng đi. Cô có thể chết nếu cô cứ điên cuồng đi vào cánh rừng nhỏ như ban chiều.

— Tôi đi tìm V. mà. Tôi không thể lỗi hẹn với V.

— Cô không thể đi được.

Tôi khóc, người con trai giữ không cho tôi ra ngoài cánh cổng, hẳn có vẻ cương quyết. Tôi đưa trả hẳn nụ hoa :

— Trả ông đây, tôi không cần trái tim, tôi không cần ông cho trái tim.

Người con trai nhìn sưng sờ nụ huỳnh anh. Mặt hẳn buồn rười rượi.

— Cô không có tim thật ư ?

Tôi lắc đầu. Người con trai đứng tựa lưng vào cánh cổng trước mặt tôi. Giọng hẳn dịu dàng :

— Cô ở lại đây đi, cô yêu những bông huỳnh anh này mà, cô đừng bỏ chúng một mình tối nay nhé, cô hứa đi.

Tôi do dự nhìn ra ngoài, nhìn người con trai, nhìn những đóa huỳnh anh đã mất màu vàng trong đêm tối.

— Nhưng còn V. ?

— Cô không biết thật à, V. ở chung với những dây huỳnh anh mà.

— Ông nói thật hở ?

— Thật.

Tôi ngoan ngoãn gật đầu :

— Tôi không đi nữa đâu. Tôi ngồi đây với những đóa huỳnh anh, V. tặng hết chúng nó cho tôi đây.

— Cô ngồi suốt đêm sao ?

— Ông đi đi.

— Có sẽ đau bây giờ.

— Tôi không đau mà, ông đi đi, tôi muốn nói chuyện với những đóa hoa của tôi. Tôi hứa không đi đâu.

Người con trai yên lặng nhìn tôi thương xót. Tôi cười ngây ngô một mình đều bên cánh cổng huỳnh anh.

— Những đóa hoa dễ thương quá phải không? Nhưng ông đi đi, tôi không muốn thấy ông.

Người con trai lắc đầu nhẹ.

— Tội nghiệp cô quá.

— Ừ, tôi cho ông trái tim tôi đây, ông đi đi.

Mắt người con trai nhìn thật lâu mắt tôi. Hẳn hiểu tôi sẽ không bỏ đi đâu, bỏ những dây quỳnh anh tội nghiệp của tôi một mình sao được.

Mưa bụi ngừng từ lúc nào không biết, tôi áp mặt vào những dây hoa thân yêu. Sương mù rót trên má tôi từ những chiếc lá thơm mùi cây cỏ. Tôi quên hết mọi chuyện xảy ra. Tôi xoa tóc dài phủ lấy đôi vai đầm đẫm nhìn vào hư không V bảo tôi xoa tóc đẹp. Tôi nhớ V. mà. Những đóa huỳnh anh vẫn chứng kiến tình yêu của chúng tôi. V. tặng tôi chúng nó cả đấy. Tôi ngồi duỗi dài chân trên mặt đất ẩm, trời không có trăng. Những vì sao lấp lánh cười.

Nào, những đóa quỳnh anh yêu dấu, bắt đầu nói chuyện với ta đi. Chuyện từ một ngày ta từ bỏ các người lần cuối đó. Các người biết mà. Ừ, kể cho ta nghe đi, cuối cùng thì cũng vẫn là chưa có đoạn kết, phải không?

Kể đi, huynh anh yêu dấu.

ĐAN HOÀNG

an bình và tóc nội

NGUYỄN AN BÌNH

*Ta trở lại dòng sông xưa hiu quạnh
Bóng cau già vàng úa đứng bơ vơ
Ôi quê hương của thời thơ ấu cũ
Tiếng sáo diều óm ắp những mộng mơ*

*Giờ còn đó mái tranh nương bóng khói
Tiếng trống trường của lớp học ngày
xưa*

*Mà kỷ niệm như mây trời phiêu lãng
Theo nội về ươm trái đắng tiễn đưa*

*Ta nhớ quá con đường làng đất đỏ
Bim bịp kêu con nước lớn về xuôi
Tóc nội trắng dài dầu vì sương gió
Thuở cơ hàn ta thương nhớ khôn người*

*Giờ nội đã ngàn năm yên giấc ngủ
Và An-Bình sương khói vẫn mù khơi
Con nước lớn đưa đò về Ngã Bảy
Đời nội không có lấy một ngày vui.*

CỬA TIỆM BAN TỪ CÂY KIM ĐẾN CHIẾC PHI THUYỀN

radio

Buổi phát thanh vừa chấm dứt sau khi truyền thanh một vở kịch dã sử, xướng ngôn viên đọc: « Thưa quý vị khán giả, người anh hùng Lê Lai sẽ phải chết không? Ngày mai kính mời quý vị nghe tiếp vào giờ này sẽ rõ ».

màu sắc

Họa sĩ xách giá vẽ ra đồng, ngắm đàn bò và hỏi lão chăn bò:

— Thưa ông, tôi có thể vẽ đàn bò của ông không?

— Ồ! tôi không thích màu sắc, chúng có màu da như thế cũng đủ đẹp rồi.

CHI MAI (cóp)

xem tướng tóc

— Tóc mềm, mượt: Người nông cạn, ưa mơ mộng Số an nhàn, thường được sung sướng, chiều chuộng.

— Tóc quăn: Người sâu sắc, khôn ngoan. Hay suy tư nên không được thành thoi về tâm trí.

— Tóc cứng: Những người có loại tóc này không bao giờ được sung sướng, lận đận suốt đời.

tính người qua cách ngồi

— Ngồi ngã bật ra đằng sau: Người khoe khoang, hiểu danh, tinh thần yếu đuối.

— Ngồi tréo 2 chân dưới bàn: người gàn, không chịu nể lệ theo tập tục xã hội, ít chú trọng bề ngoài. Cương quyết.

— Ngồi sát ngoài mép ghế: Thiếu can đảm và thiếu tự tin.

— Ngồi sâu và sát vào chỗ dựa: Người tự tin, sáng suốt, làm việc có phương pháp, bình thản và có lập luận vững chắc.

LÀM CẨM (ghi)

thành phố đẹp nhất

Đây không phải là một thành phố Thụy Điển, Hòa Lan hay Đan Mạch mà là một đô thị nhỏ ở miền Tây Nam Mỹ Tây Cơ. Và chính nhờ những vụ ngoại hôn của dân chúng mà nó được nổi tiếng là đẹp và sạch sẽ nhất thế giới.

Ở Xatilla, một khi chàng và nàng bị buộc tội ngoại hôn, ông cảnh sát trưởng buộc họ... mang chổi ra quét đường lộ. Và công việc chỉ xong khi hai người chịu làm hôn thú.

CHẠP PHỐ ĐẠI TỰ ĐIỆN

Chủ biên : KIẾN VÀNG

Với sự cộng tác của các bạn vàng

THI CỬ • THÚY NGÀ

— PHÒNG THI : Nơi các thí sinh trở tài rông bay phượng múa hầu kiểm được mảnh bằng làm vốn cho cuộc sống mai kia, sau khi đã từ già tuổi học trò đầy thơ mộng.

— THÍ SINH : Hay tử sĩ, là những mầm non của xã hội, là rường cột của đất nước. Sau những tháng ngày ốm o gầy mòn vì gạo bái, giờ thì « tấp tểnh người đi tờ cũng đi ». Gọi chung là những kẻ « ham danh lợi ».

— TÀI LIỆU : Có hai loại :

a) SÁCH : Nơi có ghi tất cả những lời giải của bất cứ câu hỏi khó khăn nào, được các mầm non của xã hội để dưới bàn, sau đó chờ dịp thuận tiện xé ngay trong mình cần.

b) FILM : Là những tờ giấy nhỏ, trên có viết những câu trả lời cũng bằng những chữ rất nhỏ (cam đoan ai cận thị sẽ không trông thấy gì cả) và được đem vào phòng thi nhờ những xảo thuật tình vi như : để trong hộp bút, dưới gấu áo dài, trong tay áo, và ngay cả... dưới chỗ ngồi. Thí sinh sẽ đợi lúc giám thị lơ đãng đem ra tay làm đạo diễn quay cuốn Film do chính mình viết cốt chuyện.

— GIÁM THI : Là những vị canh gác đám tử sĩ để bảo vệ sự trong sạch của cuộc thi. Theo tâm lý thì nữ thí sinh bao giờ cũng thích phòng mình có nam giám thị gác và ngược lại. Đó là trạng thái tâm lý tự nhiên mà Thượng đế đã dành cho mỗi người.

shakespeare đã chết rồi

Một chiếc xe Huê Kỳ phóng hết tốc lực trên nước Anh, theo hướng Stratford au Avon. Vào một thành phố nhỏ, chiếc xe thắng gấp. Người lái xe hỏi một người đi bộ :

— Đây có phải con đường về nhà Shakespeare không ?

— Vâng, thưa ông. Nhưng ông không cần phải hấp tấp như thế. Shakespeare chết rồi !

NGUYỆT XUA

đóng góp

Ba ông bạn thân gặp nhau và cùng quyết định tổ chức một bữa cơm thân mật. Ông đầu nói :

— Đề tôi đem rượu tới.

Ông thứ hai :

— Tôi xin mua hoa quả và bánh trái.

Ông thứ ba, sau một hồi suy nghĩ, tuyên bố :

— Còn tôi, tôi xin đem vợ tôi và các con tôi.

người việt nam

Một anh chàng uống đóa ly « ulyt-ky » thứ mười trong một quán nước. Người ngồi bên nói nhỏ :

— Ông có biết hàng năm có năm mươi người Pháp chết vì rượu không ?

Anh chàng nhún vai :

— Thì có can hệ gì đến tôi. Tôi là người Việt Nam.

lượng tâm

— Thưa ba thế thế nào là tiếng nói của lương tâm ?

— Đây này... thí dụ có một cô đến mua hàng nhà ta. Cô ta mua năm mươi đồng mà trả làm giấy một

trăm. Rồi có tiếng nói nhỏ với ba : « ta có nên cho ai biết bà ấy trả nhằm không ? ». Tiếng ấy, con ơi, là tiếng nói của lương tâm.

MIU MIM ĐỐM

caravelle

Máy bay phản lực của Pháp, nhẹ và nhanh, dài 32m, ngang 36m (đo từ 2 đầu cánh), bay những khoảng cách xa, trung bình độ 2700 km thì phải nghỉ, nên nó không qua được Đại Tây Dương như Boeing, nó chưa được từ 60 đến 80 hành khách và vận tốc là 800km một giờ.

boeing

Máy bay của Hoa Kỳ, mạnh hơn Caravelle, thứ lớn có thể bay xa 13.000 km liền không cần ngừng, nó chưa được 180 hành khách, rất tiện nghi, có máy điều hòa không khí và máy điều độ áp suất của không khí khiến cho hành khách được thoải mái như ở nhà, tiếng động cũng rất êm, bay cao hơn 10.000m trên mặt biển, và với vận tốc 1.000km/h, nó có bốn động cơ phản lực. Vài máy bay Boeing bay từ Châu Á sang Châu Mỹ đi ngang qua Bắc cực, mà hành khách không hề biết rằng ở ngoài nhiệt độ xuống thấp tới 50° dưới 0°.

galaxie

Phi cơ của Mỹ được xem là to nhất thế giới với những kích thước như sau : 74,95m chiều dài và 67,88m chiều ngang, đuôi cách mặt đất 20m. Nhưng vận tốc chỉ bay được 900km/h, nặng 389 tấn, chứa 144 tấn nhiên liệu. Bộ bánh xe hạ cánh có tới 28 bánh. Hàng của nó chở gồm 2 phi cơ, 4 xe vận tải có cả toa kéo, 4 xe hơi thông dụng, 2 xe cứu thương, 2 trục thăng và 52 người với đồ trang bị nặng 100kg cho mỗi người.

ĐÌNH HOÀNG TUẤN

Kiến Vàng ơi ?

HỎI : Kiến Vàng ơi ! Tôi nhận thấy TN có nhiều bài vô giá trị và xứng đáng là một tờ báo của thiếu nhi. Nhưng về hình thức tôi thắc mắc là tại sao bìa TN hầu như lúc nào cũng in hình một cô gái. Sự lặp đi lặp lại một đề tài gây nhàm chán và không lẽ TN lại « nghèo » để mục trang trí cho bìa báo đến thế sao ? TN không tìm được những đề tài khác đẹp và thích hợp với tuổi thơ sao ?

MỘT ĐỘC GIẢ Ở TÂY ĐÓ

ĐÁP : Cám ơn bạn đã có công lưu ý TN. Chúng tôi cũng nhận thấy bìa TN ít gây hứng vì đã nhàm với một đề tài và đang nghiên cứu lại. Nhưng chúng tôi cũng xin lưu ý bạn, TN không phải chỉ là một tuần báo Thiếu Nhi. TN là tuần báo của yêu thương đầy ắp.

HỎI : Kiến Vàng ơi, ta có một điều thắc mắc là, tại sao các họa sĩ Tuổi Ngọc có một đồng bạc ra xài hoài dzậy ? Bộ các ngài ấy đều làm quảng cáo viên cho cửa tiệm bán khăn quàng sao ?

BA-TOONG

ĐÁP : Có lẽ người yêu của các họa sĩ TN bốn mùa đều cảm cúm nên các ngài ấy cảm hứng khăn quàng cỡ hơi kỹ đấy, Ba-Toong ạ. Đề KV phải rao bán giùm ở cửa tiệm CP. Ai lại có một đồng xai hoài, kỳ thấy mở.

HỎI : KV ơi ! Tình yêu màu gì hở KV?
LYS (Saigòn)

ĐÁP : Tình yêu thoát tiên màu trắng, Rồi nó pha màu thành xanh thành đỏ, đủ màu. Lại nữa, riêng mỗi mỗi tình, mỗi người nó mang một màu. Có khi màu hồng, có khi màu xanh, có khi màu cà phê sữa. Naur với nhà văn M.T. thì tình yêu màu khói nhạt.

chuyện lạ bốn phương

— Nhân nạn lụt một chiếc xe hơi của một người dân Anh bị đưa lên cao và mắc vào cành cây. Khi nước rút, Bộ Giao-Thông và Tòa Đốc Chánh đã cãi nhau vì không có bằng văn kiện hành chính nào dự liệu cho các cơ-quan an-ninh của thành phố phải làm công việc hạ những xe cộ leo lên cây xuống cả. Thật khó nghĩ phải không các bạn.

— Để trả tiền mua một chiếc tàu thủy, một người Anh ở Neuhoven đã cắt cơ giao cho người bán bốn ngàn đồng toàn tiền 5 Shillings (cũng như bạc cắt của ta). Báo hại họ phải mất hai tiếng đồng hồ mới đếm xong số tiền ấy.

— Một người Pháp lái xe hơi bị mắc vào chiếc tàu hỏa chở hàng hóa. Chiếc xe bị kéo hơn một trăm thước mới tuột ra được và may thay không hề hấn gì cả chủ lẫn xe.

THIÊN TÂM (ghi)

nguồn gốc của chữ dollar

Đầu tiên chữ Dollar do chữ Saint Joachimthal. Đó là một đồng tiền đúc tại thung lũng Saint Joachim ở Nam Tư.

Đến nước Đức, đồng tiền này được gọi là Thaler, do chữ Thal là thung lũng.

Ở Hòa Lan, thung lũng gọi là Dal, và đồng tiền nói trên được gọi là Daalder.

Nước Mỹ, hay Nữ Ước thì đứng hơn, được người Hòa Lan tìm ra trước hết. Họ gọi là Nữ Ước, New Amsterdam. Người bản xứ đất tiếng Hòa Lan, đọc sai chữ Daalder thành Dollar. Do đó mà có chữ Dollar.

Người Việt chúng ta gọi là đồng đô la, hay Mỹ Kim. Và người buôn bạc thường nói đô la xanh (dùng ở khắp nơi) và đô la đỏ (chỉ dùng trong quân đội Mỹ tại VN), hay đô xanh, đô đỏ, hay xanh, đỏ (một thứ tiếng lóng).

quán quân năm quan tài

Ngày xưa, Hoàng Đế Charles V hay Charles Quint trị vì nước Tây Ban Nha và các thuộc địa, thêm các nước Đức, Áo, Bỉ với tham vọng làm bá chủ hoàn cầu. Quyền cao chức trọng như thế, mà mỗi đêm trước khi đi ngủ, Hoàng Đế vào nằm trong quan tài để suy gẫm về đời người.

Ngày nay, Times Yayes, người Ai Nhĩ Lan, làm nghề cho vay, xác nhận mình giật được giải quán quân kỳ lạ, có một không hai trên đời : nằm trong quan tài 239 giờ. Khá thật.

NGUYỆT QUẾ

không phải bác sĩ

Bệnh nhân được đưa lên bàn mổ, nhà giải phẫu an ủi :

— Không có gì đáng sợ cả, người ta sẽ chích cho anh một mũi rồi anh sẽ thấy tôi nhỏ dần, nhỏ dần. Rồi anh lại thấy tôi lớn dần đến khi trở thành bình thường và anh sẽ tỉnh dậy, mở xong và lành bệnh.

Người ta chích thuốc mê cho anh ta, mọi việc xảy ra y như nhà giải phẫu nói, nhưng bệnh nhân ngạc nhiên khi tỉnh dậy:

— Ủa, sao bây giờ bác sĩ lại có râu.

— Tôi không phải là Bác sĩ, tôi là Thánh Pierre giữ cửa thiên đàng đây.

KYM

S U U T Â M

H Ạ N G N H Ệ

lịch sử điệu valse và dòng danube

Lúc còn trẻ, cha của Johann Strauss, Strauss Sr. lang thang trong các quán tại thành Vienna theo gót những ban nhạc. Tại những quán dưới bóng cây này, ông ta đã nghe nói đến một loại âm điệu mới được các tay « du ca » Áo quốc — Beer Fiddler — sử dụng bắt nguồn từ một điệu dân ca Áo. Họ gọi đó là loại nhạc « de walzer » có nghĩa là xoay vòng vì vũ viên xoay vòng theo nhịp 3/4. Và bởi vì xoay vòng sẽ dễ hơn nếu người vũ nữ được một điểm nào đó. Kể từ đó người ta bắt đầu nhảy trong tư thế ôm vòng lưng.

Mặc dù bị chỉ trích nhiều vì tư thế khiêu vũ quá thân mật, điệu vũ mới chẳng mấy chốc lan tràn khắp thành Vienna. Chính Johann Strauss cha là tay tiên phong đưa điệu waltzer đến với quần chúng. Trong những soạn phẩm của ông, những âm điệu quê mùa đã được biến đổi thành những âm thanh cầu kỳ, hoa mỹ của loại nhạc trong giới quý phái.

Trong vị trí cao nhất của thế giới âm nhạc, Johann Strauss Sr. gặp phải kỳ phùng địch thủ là... con trai của ông. Tháng 10-1844 Johann con khởi đầu cho sự nghiệp nhạc trưởng, soạn nhạc gia bằng buổi hòa tấu, trình

tấu bốn nhạc phẩm Valse mới nhất của chính mình... Chỉ được 112 buổi trình tấu, thính giả nhận ngay rằng đây chính là buổi lễ đăng quang của một tân hoàng đế của điệu Valse. Kể từ ngày đó, Strauss con thực sự bước vào thế giới của âm thanh và sùng kính...

Nhạc phẩm « Danube Bleu » bắt từ được Strauss con và dàn nhạc trình tấu trước Napoléon đệ III và hoàng hậu Eugénie. Đoạn nhạc mở đầu nghe như đoạn dạo của một hòa tấu khúc hơn la của một bản nhạc khiêu vũ. Và rồi đột nhiên chủ đề giòng nhạc bừng lên, báo hiệu một siêu phẩm xuất hiện trong thế giới âm nhạc. Như một dòng Danube xanh cuộn cuộn chảy nhịp nhàng, dồn dập... nhạc phẩm « Danube Bleu » đã đưa hồn thính giả vào thế giới của âm thanh huyền diệu... Họ cảm thấy rằng họ là những nhân chứng đầu tiên mục kích sự khai sinh của một hình thức âm nhạc mới. Từ Valse sang hòa tấu khúc đây thì vị. Thế rồi cả thính phòng vang dội tiếng vỗ tay tán thưởng. Sự thành công được loan đi khắp nơi. Strauss bị bắt buộc phải trình tấu bản « Danube Bleu » hàng trăm lần.. Và trong những năm sau, bản « Danube Bleu » được trình bày nhiều lần tại khắp mọi nơi.. « Dòng Danube xanh » là hiện tượng âm nhạc đầu tiên được hâm mộ khắp nơi trên thế giới.

Nếu ai có dịp thăm thành Vienna chắc hẳn ngạc nhiên vì dòng Danube. Dòng sông xám lặng lẽ đục ngầu bụi khác hẳn dòng nước xanh lững lờ trong tâm tưởng mọi người và trong nhạc phẩm bất tử của Strauss. Strauss đã biến dòng Danube thành một dòng sông xanh muôn thuở trong lòng những người yêu nhạc.

Bản Valse « Dòng Danube xanh » ngày này đã trên một trăm tuổi, nhưng vẫn còn được ưa chuộng như ngày đầu tiên người nhạc sĩ lừng danh Johann Strauss trình diễn nó.

KIM THANH

tự truyện DUYÊN ANH

Nhưng anh Bắc kỳ võ mộng kép hát. Anh không thể ca sáu câu vọng cổ thật mùi, dù anh hết lòng ngưỡng mộ cả sân khấu cải lương lẫn người và đất Nam kỳ. Anh chỉ đạt nổi một ước ao khiêm nhượng là được chụp chung một tấm ảnh với nhiều đào kép chưa mấy nổi tiếng. Anh về Bắc, mang theo tấm ảnh, bốn chiếc răng vàng và một trời tương tự miền Nam. Bố tôi thương kể về các ông Năm Châu, Tư Chơi, Bảy Nhiêu bằng giọng nói cảm phục. Mãi sau này, lưu lạc vô Sài Gòn, nhờ người bố lãng tử, tôi mới thăm thía cái kỷ niệm buồn bã của bố tôi. Và tôi viết cuốn *Mây mùa thu*. Thăng bé Bắc kỳ trong gánh hát Đờng Ấu lưu diễn miền lục tỉnh chỗ chất tâm sự của bố tôi. Ông thầy tuồng Văn Nghị, ông bầu Năm Chiêu là hình ảnh những nghệ sĩ mà bố tôi đã ngưỡng mộ. Bố tôi không đủ tài năng đóng vai chính trên sân khấu. Và, rốt cuộc, bố tôi cũng đã không đủ tài năng đóng vai chính ở bất cứ một vở tuồng nào đó trong cuộc đời. Ông luôn luôn đóng vai phụ hèn mọn, tuồng này nối tiếp tuồng khác, những vai phụ nói chẳng hết lời, dầu chỉ là những lời cay đắng. Tôi mơ màng tưởng một chuyến tàu đêm về Bắc, bố tôi ngồi bó gối trên toa hạng bét, già từ Sài Gòn, sân khấu Sài Gòn với những giọt nước mắt ngậm ngùi. Đề viết đoạn kết *Mây mùa thu*, Thăng bé Bắc kỳ già từ gánh hát của nghệ sĩ Năm Chiêu ở bến phà Mỹ Thuận. Nó nhìn hiện tại nó dưới nước. Tôi nhìn một đoạn dĩ vãng của bố tôi dưới nước. Tôi thấy một nỗi niềm vừa bắt tôi cảm động vừa bắt tôi phì cười. Tôi không hiểu tại sao bố tôi lại mê vọng cổ thế. Mê vọng cổ hay mê một đào ca vọng cổ? Dù sao chẳng nữa, bố tôi còn biết đam mê. Và những bước chân của bố tôi hẳn đã làm xúc động cả trái soài Mỹ Tho, trái măng cụt Lái Thiêu... Những bước chân ấy tôi không tin rằng tôi đã có. Bởi vì, tôi thiếu đam mê. Và còn bởi vì tôi thiếu một nơi chốn trở về hong vết thương đời, hong vết thương tình.

Bố tôi hồi hương chừng vài tháng thì mẹ tôi có mang đứa em thứ ba. Mẹ tôi tưởng bố tôi đã rũ bụi gang hồ, quên hẳn những lớp lang hư ảo dưới ánh đèn màu sân khấu. Mẹ tôi lầm. Bố tôi lại ra đi. Lần này ông lên Vĩnh Yên lập đồn điền rồi lang bạt khắp tỉnh mạn ngược. Mẹ tôi sinh đứa em gái, đặt tên nó là Lý. Tôi cầu nói là mẹ tôi mù chữ và chỉ biết đọc biết viết vào đầu những năm kháng chiến nhờ em gái tôi dạy đề đi chợ khỏi bị lộ bùn. Mẹ tôi không hiểu thiên lý là ngàn dặm. Bà đã hiểu là xa xôi. Va bà cho em tôi tiếng Thiên làm lót: Vũ thị Thiên Lý. Em tôi sống vừa vặn ba tuần. Nó chết trong khi bố tôi đang lảng du trên con đường... thiên lý. Mẹ tôi khóc sưng mắt. Bấy giờ tôi đã lên tám và đã biết cảnh nhà trống trải. Các cô tôi trông coi cửa hiệu thuốc bắc. Cửa hiệu càng ngày càng vắng vẻ. Tôi học võ lòng ở trường bà Sơ và chơi đùa với đứa con ông bà bán nước trà dưới hiên nhà ông Hậu Hè. Tôi không nhớ hai đứa tôi đã chơi những trò gì, đã xung hô với nhau ra sao. Cô Hồng thích kể chuyện cũ. Cô thường làm tôi đỏ mặt câu chuyện tôi ăn cắp ô mai, bỏ vào miệng, chạy khỏi nhà đi tìm « con Khánh sún », nhà ô mai ra cho « con Khánh sún » ăn. Con Khánh sún, người bạn thơ, người tình thơ của tôi đã ăn những trái ô mai tuyệt diệu đó. Tôi có một trí nhớ rất tốt. Buồn ghê, tôi đã không nhớ nổi khuôn mặt người tình thơ của tôi, người bạn thuở lên tám chưa biết tình tự đã hiểu buồn bã. Nỗi buồn ở cổng sau: Mẹ tôi ngồi trên những viên gạch, khóc sụt sùi. Tình thiết tha, tình thơ mộng rồi cũng dẫn đến một kết luận sầu khổ. Nỗi buồn ở cửa trước: Hiệu thuốc bắc ế ẩm, vắng hẳn những nụ cười ròn rã của các cô tôi. Nỗi buồn ở trong nhà: Tôi một mình chơi với những cái nút chai, những cái vỏ hến và tự hỏi sao mình không được chơi với cái đầu thủy chạy xinh xịch, cái ô tô vận cói! Đứa em gái của tôi không an ủi tôi được chút nào. Nó đọc chiếm cái võng. ngủ li bì. Thỉnh thoảng, em tôi gạ tôi chơi trò đi xe hàng. Nó làm tài xế, đánh đu võng, bảo đưa tôi lên Bắc Cạn tìm bố tôi. Lúc đó, mẹ tôi mắng em, cấm em nhắc tới bố, sợ bố nóng ruột, bố hắt xì hơi. Vầng trời thơ ấu của tôi thật ảm đạm. Đưa tay là bắt gọn một miếng buồn. Tôi đã nuốt bao nhiêu miếng buồn. Và, bằng những miếng buồn tuổi nhỏ, sau này, tôi dùng như hành lý vào đời.

Một ngày giữa hạ, bố tôi từ mạn ngược xuôi đồng bằng. Ông dắt về năm con dê. Bố tôi không kể chuyện rừng thiêng nước độc mà ngồi bóp trán nghe mẹ tôi khóc. Ông thề độc địa từ nay không bỏ bê vợ con nữa. Bố tôi dẫn anh em tôi ra nghĩa địa thăm mộ em Lý. Ông chỉ chớp mắt. Rồi ông bế em Tú, nói rằng sẽ đưa em Tú đứa em gái khác. Khi những con dê chết dần vì bị ngã nước, bố tôi quyết định dẹp cửa hiệu bán thuốc bắc và dẫn mẹ con tôi sang huyện Phụng Dực lập nghiệp. Tôi không tài nào quên cái cảnh dọn nhà trốn chạy sự sa sút của gia đình tôi. Các cô tôi trở về làng Trường An làm ruộng. Trên ba chiếc xe bò, gia tài của ông đồ uho để lại cho anh trưởng nam gồm cái tủ, cao, dài đầy những ngân kéo nhỏ, cái quầy, cái thuyền tán bằng gang nặng, cái dao cầu, cái bào thuốc, hai ba cái cân bé, vài cái rây, ít chai lĩn... được di chuyển vào nửa đêm. Mẹ tôi và em Tú đi bằng xe tay từ chiều. Tôi ngồi trên chiếc xe đạp *Saint-Étienne*, chỗ mẹ tôi đã

ngồi, của bố tôi. Hai bố con tôi áp tải những món đồ đạc tang thương suốt một đêm. Mãi hôm nay, tôi còn nghe rõ tiếng bánh xe bò bọc sắt lọc cọc trên con đường đá củ đậu lồi nhồn khúc ngã tư Mối dẫn vào phố huyện Phú Dực. Và tôi hiểu tại sao bố tôi mơ ước trở thành kép hát, tại sao bố tôi thương nhớ đất Nam kỳ Một đời người không có hai lần vinh quang hay kéo dài sự vinh quang của mình sang cõi chết. Bố tôi hẳn đã cảm hai câu thơ : *Thà một phút huy hoàng rồi sụp tối, Còn hơn buồn le lói suốt quanh năm.* Ông muốn tạo cho mình một phút huy hoàng, một phút thôi, một phút của những phút làm Năm Châu, Bảy Nhiêu, Tư Chơi, Huỳnh Thái, Sĩ Tiến... Rồi cam đành thu thân phận mình vô chiếc võ ốc cô đơn, buồn tẻ. Nhưng không có một phút huy hoàng cho bố tôi. Chỉ có bốn chiếc răng vàng le lói một tâm sự ỉ ề và rọi chiếu vào cuộc đời tối tăm của bố tôi. Bắt đầu ở huyện Phú Dực.

hai

Tôi đã tả cái vẻ buồn của huyện lỵ đìu hiu này trong truyện ngắn *Khúc rẽ cuộc đời*. Căn nhà bố tôi thuê ở xã công huyện đường, đối diện với bức tường đất dày kín dây bìm. Chim cuốc sống trong những hang hốc tường thành huyện. Khi hoàng hôn phủ xuống phố huyện, họ hàng nhà cuốc kêu rí rả. Tiếng cuốc kêu hòa với tiếng trống thu không trên chòi huyện, nghe nó buồn bã làm sao. Tôi lại uống những ngụm buồn này như đã nuốt những miếng buồn ở thị xã. Thoạt tiên, bố tôi mở cửa hiệu chữa xe đạp. Ông đã chơi chiếc xe *Saint-Étienne*, đã mất nhiều thì giờ chăm sóc nó và đã học được cách lau dầu, chữa xe tại một hiệu sửa chữa xe đạp. Phố huyện chưa có hiệu chữa xe. Ông bèn thử thời vận và chín, và sống sấm lộp xe đạp, xe tay. Bố tôi mua hai chiếc xe con, ba chiếc xe lớn cho thuê giờ, thuê ngày. Bố tôi rất có công với phong trào đi xe đạp ở huyện Phú Dực. Học trò trường huyện đã nhờ hai chiếc xe con mà biết đi xe đạp. Họ thuê một giờ, nửa giờ. Cái đồng hồ báo thức đặt trên bàn. Bố tôi sẵn khoai trả lời bằng tiếng Tây những thân chủ tới hỏi xem đã hết giờ chưa bằng tiếng Tây : «*Encore 5 minutes, encore 20 minutes ..* » ! Những đêm trăng, không còn một chiếc xe đạp nào rành rỏi. Đàn ông, đàn bà phố huyện thuê xe tập miệt mài ở bãi đá bóng. Chừng họ biết đi, biết «*nhảy pê đan*», họ thuê xe cả ngày, làm những chuyến du lịch sang Ninh Giang hay qua Hải Phòng... Mẹ tôi, dịp này, bày thêm cái bàn bán nước chanh đá, bia và nước ngọt. Đời sống của đời miền Bắc cơ cực lắm. Muốn thưởng thức cốc nước chanh đường có cục đá lạnh, phải lên tận thị xã. Mà, một đời người, cơ chừng, rất hiếm hoi một chuyến đi tỉnh. Mỗi ngày, mẹ tôi ra ngã tư Mối đón xe Thái Bình — Hải Phòng nhận đá ướp bằng mặt cửa đựng trong cái túi cói. Một anh «*tê*» giúp đỡ mẹ tôi, lấy tiền công rẻ. Nhờ nước đá, quý thân chủ tập xe toát mồ hôi đã chiếu cổ nước chanh tận tình. Và bước đầu lập nghiệp của bố tôi trôi chảy.

Tôi đi học trường huyện. Tôi học rất dốt. Tháng nào cũng đội sổ và bị bắt nạt hoài. Chiếc áo chùng đen của tôi, không ngày nào không có vết bẩn. Bạn cùng lớp tôi đã đề tôi xuống sân cỏ, dùng phấn bảng vẽ nhảm nhí sau lưng áo tôi. Tôi đến trường với nhiều chiếc kẹo hồi lộ. Thiếu kẹo bánh là khốn khổ, khốn nạn. «*Cóp pi*» bài tính đồ mắt bốn chiếc kẹo. Nhờ vẽ, mất hai chiếc. Hôm nào bị giữ vở luân chuyển, vừa tốn kẹo vừa lạy lục muốn khóc. Tôi không hiểu tại sao cái đám bạn học của tôi lại tàn tệ với tôi thế. Trường tôi có hai cây ngâu. Nếu sáng sớm trời mưa, nước đọng trên lá ngâu đầm đìa. Nhiều lần tôi bị ướt hết áo vì trò chơi quái ác của bạn học. Chúng nó rủ tôi tôi gần cây ngâu. Một đứa kéo mạnh cây ngâu rồi chạy nhanh. Tôi khờ khạo hứng nước. Lắc đầu không chịu đại dột lần sau, chúng đẩy tôi tới. Và tôi sợ hãi sân trường, đi học muộn, bị thầy quở mắng, bị đánh đòn và bị quỳ. Tôi oan uổng, tôi bị ngộ nhận. Nổi oan uổng và ngộ nhận như một cái lưới bủa xuống đời tôi, tới nay, tôi chưa biết cách gỡ. Tôi không thù hận những người bạn học thuở xưa nhưng tôi khinh bỉ những kẻ chỉ biết phán xét tôi qua những vu khống, những kết tội mang nặng đổ ky, hờn ghen khi tôi bước xuống cuộc đời. Vì tôi sợ hãi sân trường nên giờ ra chơi tôi phải trốn vào chuồng xí. Một bạn, sự vắng mặt ở sân chơi của tôi bị phát giác. Bạn cùng lớp đã nhốt luôn tôi trong đó. Chúng nó dùng đinh đóng chặt cánh cửa. Tôi khóc lóc, kêu gào. Ông tùy phái đã «*giải phóng*» tôi, đưa tôi lên lớp, trình rõ sự tình với thầy giùm tôi. Thầy bảo nói trên đũa tai ác. Tôi không dám nói. Tôi biết, trận mưa đấm sấm roi xuống thân thể tôi trên đường về. Tôi chán trường, chán lớp, vì vậy. Tôi phải nghĩ cách nghỉ học. Và cách hay nhất là giả vờ ốm. Rồi tôi ốm thật, ốm bởi sợ đi học, sợ bạn, sợ thầy, sợ bàn ghế, sợ sân trường.

Nhưng ốm thật hay ốm giả vờ, tôi vẫn bị đẩy tới trường, tới chốn tù ngục trong ý nghĩ của tôi. Tôi tiếp tục dâng hiến bánh kẹo để được yên thân. Và để được yên thân lâu bền, tôi đã phải ăn cắp tiền của mẹ tôi. Mẹ tôi bắt quả tang tôi cuộm mấy đồng bạc. Bà hỏi ngọn ngành. Tôi thú tội. Mẹ tôi không đánh tôi. Hôm sau, mẹ tôi đưa tôi đến trường, chờ tôi vào lớp. Giờ ra chơi, mẹ tôi đứng ngoài hàng rào trông chừng tôi. Tan học, mẹ tôi đón tôi về. Cứ thế, con gà mẹ bảo vệ chú gà con rờn rã tháng trời. Những thằng quái ác bị mẹ tôi chỉ mặt từng đứa. Chúng hết hành hạ tôi mà tầy chay tôi. Tôi lủi thủi như một kẻ bị khu trừ ở sân trường. Tôi có vẻ giống thằng Vọng. Không, tôi sướng hơn thằng Vọng, nhờ mẹ tôi song tôi thua thằng Vọng tài đá bóng và học giỏi. Thằng Vọng còn được thằng Vũ bênh vực, che chở. Tôi thì chẳng ai bênh vực. Người ta đã ngạc nhiên khi đọc những truyện viết về thời thơ ấu của tôi. Và người ta đều tưởng rằng những ông nhóc hào hùng, độ lượng, quấy nhộn là tôi thuở nhỏ hoặc, ít ra, cũng mang tâm sự của tôi. Chẳng có đáng đáp tự truyện gì ở *Thằng Vũ*, *Thằng Côn*, *Con Thúy*, *Thằng Khoa* cả. Có chăng là sự bất hạnh trải dài theo những nhân vật bất hạnh nhất, bị bạc đãi nhất trong tiểu thuyết của tôi. Tôi không muốn những đứa trẻ gieo đau khổ cho những đứa trẻ. Tôi muốn chúng nó thương yêu nhau, đùa nghịch với nhau, trao gửi kỷ niệm lẫn

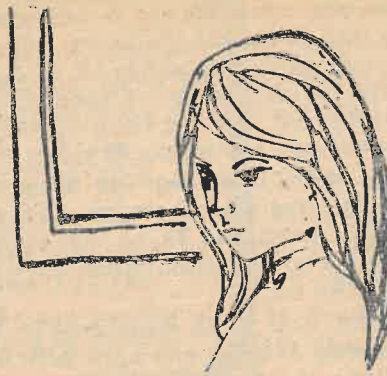

nhau, chúng nó đừng thù ghét nhau quá sớm. Rồi chúng sẽ biết thù ghét khi rời nhà trường và khi những chiếc roi oan nghiệt quật nát mặt chúng nó không sót taurong. Mỗi người chỉ có một lần làm tuổi nhỏ. Tôi thì không có cái lần tuyệt vời đó, cái lần ta sống những tháng năm đẹp nhất đời ta. Tôi đành sống lại bằng những nhân vật nhỏ bé của tôi trong xã hội truyện tuổi thơ đơn hậu. Ở đó, tôi đá bóng tuyệt cú mèo như Bồn lửa, tôi bắn súng cao su từ danh như thằng Luyến, tôi nghịch ngợm như thằng Vũ, tôi thất tình như thằng Côn, tôi được bạn bè công kênh như thằng Vọng. Và tôi khỏe. Tôi hạ bất cứ đứa nào bắt nạt bạn tôi. Và tôi học giỏi. Tôi được thầy khen. Ở đó, tôi quên tôi đã là thằng Long hèn yếu phải chui vào chuồng xí trốn hình phạt tàn nhẫn của bạn cùng lớp. Những nhân vật tuổi thơ của tôi giải tỏa giúp tôi nỗi ần ức ngày xưa còn bé. Tôi nhìn tôi qua thằng Vũ. Tôi rất tự hào nếu những đứa trẻ đang có mặt ở những sân trường hôm nay bằng tuổi tôi hôm xưa đều là những thằng Vũ. Thằng Vũ yêu cha mẹ, anh em. Thằng Vũ thương thầy, thương bạn. Thằng Vũ đại gái. Cuối cùng, thằng Vũ yêu nước, thằng Vũ lên đường bảo vệ vùng trời chứa chan kỷ niệm của nó. Tôi quên hẳn tâm sự bùi ngùi của tôi khi tôi sống với những nhân vật tuổi thơ của tôi.

Ngoài sân trường, tôi vẫn đóng vai một thằng bé lép vế. Tôi ham chơi đùa, thêm chơi đùa. Những đứa trẻ phố huyện cho tôi chơi chung sau khi tôi đã van nài khô nước bọt. Chơi nhây cừu, tôi cứ bị làm cừu cho chúng nó nhây. Chơi bi hăm, chúng nó âm mưu hăm võ bi của tôi. Chơi con vạ, chúng nó giao hẹn «thóc đầu bồ câu đấy». tha con vạ của tôi ra bờ ao, bỏ văng con vạ của tôi xuống ao và bắt tôi ngồi trên bờ. Hoặc chúng nó giao hẹn «đắt vạ lấy cù, võ vạ lấy đình», mài nhọn đình con vạ, nhắm con vạ của tôi bổ dính đề đoạt. Chơi đánh đáo ăn tiền, hễ tôi ăn, chúng nó võ tiền. Chơi đánh đáo đấm, tôi thua, chúng nó đấm oản người; tôi được, đấm thật khỏe. Đi tắm ao, chúng nó dìm tôi uống nước sặc sụa. Tôi phải nằm nhà, đánh đai tuổi thơ của mình bằng những cuốn *Quốc văn giáo khoa thư*. Tôi ngắm những vật nặng chiều đồ dài trên hàng dậu bìm bịp, mỗi chiều. Tôi nghe chim cuốc kêu rí rả. Tiếng trống thu không hay tiếng trống cầm canh dội vào tận hồn tôi một nỗi niềm khôn biết định nghĩa. Có thể, đó là tiếng trống gọi mộng mơ. Giá tôi hiểu hơn là tôi viết van, chắc chắn, tôi đã bằng lòng với khung trời hắt hiu này. Van chương nó thoát ra từ một nỗi cô đơn. Ai đó đã nói thế. Van chương của tôi không thoát ra từ nỗi cô đơn nào, dù tâm hồn tôi đã thấm từng giọt cô đơn thuở lên chín. Có thể là tôi sợ hãi nỗi cô đơn, tôi không dám kêu thét hãi hùng, không biết kêu thét hãi hùng. Tôi viết van với một ý nghĩ của riêng tôi: Van chương không dùng để hô phong hoán vũ, không dùng để kẻ kuô mà chỉ dùng để mua vui, để giải thoát những canh sầu não của người đời.

(Còn nữa)

hoài đồng

VỚI
NGƯỜI
ĐÃ
XA

Buổi tối em ngồi đây, trái tim bùng dậy từ một cõi u mê mơ màng nào, Ngỡ như anh đang ở trước mặt em, với khuôn mặt mà em không thể kể về với một ai, những nét kỳ diệu làm sống từng mạch máu nhỏ của tim em bằng những nhịp điệu lạ lùng êm ái nhất. Khuôn mặt làm em gặp gỡ chính em bằng những hạnh ngộ tràn đầy vui sướng lẫn đau buồn. Con bé được sinh ra và sống bình thường yên phận như một viên đá nhỏ. Nhưng từ trong góc cạnh khuất kín nhất của tâm linh, em mơ hồ nhận ra định mệnh của chính mình đang réo gọi âm ỉ mà thân xác mỏng manh của em đang căng sức chịu đựng. Từ đó, em nhìn cuộc đời với tất cả hãi sợ ngại ngùng của một con vật khốn khổ chỉ sống quen trong bóng tối phải đối diện với mặt trời. Anh chưa hiểu gì về em hết, phải không Ch? Anh nhìn em bằng những ý nghĩa riêng của anh, và anh có thể, đã yêu một người khác, không phải là em đâu Ch. Con ốc nhỏ trôi dạt vô thức lên một bãi bờ lạ xa, nếp sống lạc loài cảm nín không dám bày tỏ làm nó quen chịu đựng. Năm trợ vợ như thế để đợi một lượn sóng cuốn rút trở về biển cả chìm sâu. Em phải cười vì mọi người chung quanh cười, em phải nói vì đám đông buộc em lên tiếng. Em phải sống như mọi người vì em đang sống giữa những con người bình thường. Em sợ bị soi thấu bằng ánh mắt thương hại hay khinh bỉ, bằng tia nắng bắt nguồn từ con tim giả dối hời hợt. Sinh ra trong những hạnh phúc khuôn mẫu mà bất cứ gia đình yên ấm trên thế gian này cũng có, nhưng cái cảm-giác-khác-lạ đã nuôi nấng em trong hàng rào cô lập của sự đơn độc. Nó khiến em nghĩ rằng, em chẳng thể yêu một ai dù đôi khi trái tim em cũng rung động tâm thường như bất cứ người con gái đa cảm nào. Nhưng rung động chỉ thoáng qua nhẹ nhàng rồi mất hút đến nỗi em chẳng nhận rõ nó kịp. Cho đến khi gặp anh. Cuộc gặp gỡ bất ngờ như một tia nắng soi vào cõi đời tăm tối lạ lùng của tâm hồn em. Tia nắng kỳ diệu hơn bất cứ tia nắng nào trên đời làm em đối diện với em bằng sự khám phá cõi mở, bằng sự kiêu hãnh của chiến thắng rực rỡ với định mệnh. Vậy là em biết yêu. Biết sung sướng và đau đớn tới cùng. Viên đá đã mềm như bột nhuyễn. Đám đông chung quanh em, cũng đáng yêu hơn, dù em đối với họ như một hình nhân biết nói, bằng nụ cười không ý nghĩa và trái tim trống không. Tha thứ cho em, tha thứ cho con người phải sống

đề chịu cực hình và sự dày vò vô tận. Em giống như một người máy bị điều khiển bởi cánh tay Thượng Đế, nhưng dù là quyền năng của Thượng Đế hay bất cứ một uy lực tối cao nào, em cũng chỉ là một khối vô tri giữa đám đông. Đón nhận tình yêu anh là em chấp nhận sự bội phần với chính mình. Trai tìm em thoát khỏi giấc ngủ u minh nặng nề để dạy em suy nghĩ, dạy em mơ mộng. No khiến em cười hồn nhiên và khóc chân thậ. Trai tìm cũng dạy em sự trung thành tuyệt đối, dạy em tiếng nói thầm kín nhất mà chưa lần nào em biết tới, dạy em ước mơ những gì không nhìn thấy mà đã cảm nhận là tuyệt vời. Xin quý xuống tạ ơn mọi thứ đã mang anh cho em. Bởi vậy khi mà mọi thứ cũng đã mang anh xa em, em không còn quyền oán trách — không còn đủ sức để oán trách. Em đã có thật nhiều và cuối cùng là không có gì cả. Khi bị ném trả lại với chính mình, em đã nén để không bật khóc và khỏi tự tội nghiệp cho em.

Ch., em chỉ còn cái tên duy nhất đó để mang theo cho đến lúc bị chà nát bởi thời gian. Một cái tên vang đăm ám như ngọn đuốc lẻ loi trong vùng âm tối của một cõi linh hồn luôn chịu đọa đày bởi những va chạm kinh sợ. Em đã mơ là đám mây để mưa xuống đời anh những giọt nước mắt tinh chất của tình yêu và sự đau đớn. Ch., có bao giờ anh nghĩ là anh đang nắm giữ linh hồn em? Có bao giờ anh nghĩ anh đã trở thành bất diệt đối với một người — đối với riêng em.

Phải chăng sự im lặng còn đau buốt hơn cả cái chết? (Kahlil Gibran)

Em đã nghe và hiểu tiếng nói của hạnh phúc hân hoan cũng như em đã đón nhận tiếng gào của đau đớn và bất hạnh. Sự im lặng tê dại làm em nghe trái tim rủa rầy mãnh liệt. Nhìn vào mắt em đi Ch, nhìn để biết em đang muốn nói, đang khát khao được nói. Nhìn để cho ánh sáng từ mắt anh chiếu ngợp đời em. Nhưng Ch. đã bỏ đi, chút lửa ấm lụn xuống đầu em cố ép hơi nín thở để những phút cuối cùng được dài thêm bằng chút dưỡng khí nhỏ nhoi. Ch, nếu trong đời người chỉ có một kỷ niệm để lót nền tâm hồn, thì với em, không gì khác hơn là kỷ niệm mà Ch. đã cho em. Đời sống em từ bé đến lớn đã tự cô lập bằng những nỗi niềm sâu thẳm, và cho đến lúc chết, chắc em cũng sẽ mang đời cánh cô đơn theo xuống mồ, như một thứ phần thưởng mà Thượng Đế đã đặt lên vai em. Ch, cõi đời của bất cứ con người nào cũng có chiều sâu bí ẩn của riêng nó Em không hiểu được gì ở anh. Hoàn toàn không hiểu được gì. Nhưng em tự hào rằng đã yêu bằng tất cả nhiệt thành và bản năng em có. Em đã yêu danh từ tận hiến. Cái danh từ thiêng liêng cao cả nhất đối với em đã trở thành từ ngữ bất diệt. Anh chờ bao giờ hở : em còn yêu anh không? cũng như đứng bao giờ hỏi em có ân hận không? Bao giờ trái đất ngừng quay, bao giờ sao trời vỡ nát, bao giờ mặt trời chết nguyền, anh có thể đặt nghi vấn tất cả nhưng xin đừng nhìn em bằng đôi mắt nghi nan.

Khi em nói với anh những lời này là lúc em quay lưng để chối bỏ hiện tại. Bởi vì hiện tại chỉ làm em nghe rõ tiếng gào vì vọng của tình yêu trước sự đập đổ của tử thần. Cuộc đời thế gian không có đất sống cho tình yêu chúng ta, như anh và em, vẫn sống như bất cứ sinh vật nào trên quả đất, chỉ có tình yêu là tội nghiệp, em đã tưới cho chúng bằng nước mắt của chính em. Có phải vì nước mắt em mang đầy chất đắng nên cây đã lớn hoang dại bằng tất cả ẻo uột tội tình? Dù sao, nó cũng cho em một chút bóng mát nhỏ nhoi nhưng cần thiết của một người sắp quy ngã giữa sa mạc mênh mông. Ch. yêu dấu, đôi mắt xa cách dịu vợ của anh làm em thấy rằng từ tình yêu đi đến cái chết chỉ cần một bước ngắn. Như bây giờ em đang chết dưới bóng râm đau buồn bất hạnh của tình yêu chúng ta

HOÀI ĐÔNG

NGUYỄN THẾ

nguyệt thực và vấn đề thám hiểm không gian

1) Xin cho biết khoảng cách từ địa cầu đến mặt trăng. Có bao nhiêu núi lửa ở trên mặt trăng. Và nguyên nhân đầu tiên phát sinh ra vấn đề thám hiểm không gian. Ai đã nghĩ ra trước hết?

2) Hiện tượng nguyệt thực hồi phi thuyền Apollo 15 đang được phóng lên có ảnh hưởng hay trở ngại gì không?

NGUYỄN THỊ SÓC NÂU (Phụ Nhuận)

1) Xin được trả lời sơ lược vì đây là vấn đề chuyên môn về không gian, vượt ngoài khả năng của người phụ trách.

Khoảng cách từ địa cầu đến mặt trăng thay đổi từ 221.463 dặm Anh khi mặt ở Cận điểm đến 252.710 dặm khi nó ở Viễn điểm. Khoảng cách trung bình là 238.857 dặm. Các khoa học gia ước chừng có đến 30.000 miệng núi lửa trên mặt trăng ở về phía mà chúng ta có thể thấy được từ mặt đất.

Vấn đề thám hiểm không gian đã được đặt ra từ lâu. Và có những tiên đoán của các các nhà văn về khoa học giả tưởng đã đúng một phần nào. Ông Konstantin Ziolkowski, một khoa học gia sơ khai người Nga đã viết cuốn « Sự thám hiểm cõi không gian vũ trụ bằng hỏa tiễn » từ năm 1898 nhưng mãi đến năm 1903 mới được xuất bản. Tài liệu này được công nhận như việc đánh dấu sự khai sinh các kiến thức về du hành học không gian. Mãi đến năm 1969 chuyến bay lịch sử của phi hành đoàn Apollo 11 đáp xuống mặt trăng lần đầu tiên, phá vỡ cõi huyền thoại của các thi nhân. Và chuyến bay đã mở ra một giai đoạn rực rỡ cho chương trình không gian của con người.

1) Ngày 6-8-1971, tức ngày trước khi phi hành đoàn Apollo 15 trở lại bầu khí quyển trái đất và đáp xuống Thái Bình Dương đã xảy ra hiện tượng nguyệt thực: (Mặt trăng bị khuất).

Các phi hành gia Apollo 15 đã được một cơ hội chưa từng có là, quan sát và chụp hình hiện tượng ấy. Họ được lợi thêm chính là họ ở gần mặt trăng hơn, họ có thể nhìn thấy phía xuyên qua bầu khí quyển của trái đất. Mục đích chính của họ là quan sát để giúp các khoa học gia tìm hiểu thêm về trái đất, nhất là lớp khí quyển bao quanh địa cầu.

Nguyệt thực xảy ra vào lúc mặt trăng và trái đất quay song song với nhau và trái đất ở giữa mặt trời với mặt trăng, như vậy các tia sáng mặt trời không thể chiếu sáng mặt trăng trong một khoảng thời gian ngắn

(Nên nhớ là mặt trăng tự nó không phát ra ánh sáng mà chỉ nhận ánh sáng từ mặt trời rồi phản chiếu lại trái đất, vì thế ta mới thấy mặt trăng được). Trong kỳ thí nghiệm này, các phi hành gia vẫn chụp hình nguyệt cầu ngay lúc bóng trái đất hoàn toàn phủ hết mặt trăng. Vì ở trong không gian người ta vẫn thấy được rõ mặt trăng. Lý do là lớp khí quyển của trái đất hoặc uốn cong hay tỏa xa ánh sáng mặt trời và như vậy thì một số ánh sáng đó có thể đi tới được nguyệt cầu phản chiếu lại. Trong nhiều vụ nguyệt thực, mặt trăng trở thành màu hung hung đỏ hay có một vầng giống như hào quang bao quanh. Các dụng cụ nhiếp ảnh của Apollo 15 hoàn toàn mới do quang tuyến X và tia Gamma. Trong phi thuyền cũng có dụng cụ khám phá quang tuyến X và tia Gamma phản chiếu từ mặt trăng. Những dụng cụ này chính là để dùng cho những thí nghiệm trong khi phi thuyền còn đang ở trong quỹ đạo nguyệt cầu. Khi phi thuyền bay trở về trái đất thì các phi hành gia lại quay các dụng cụ này ra ngoài để quan sát các tinh tú ở xa. Đặc biệt là các dụng cụ này sẽ quan sát lại những ngôi sao mà các phi thuyền không người điều khiển của Hoa Kỳ mới khám phá có tiết ra nhiều quang tuyến X theo từng nhịp. Người ta không thể quan sát các ngôi sao ấy từ mặt đất (ngay cả sự hiện diện của các ngôi sao ấy mới đây mới hết bị nghi ngờ) vì bầu khí quyển trái đất cản trở quang tuyến X tới mặt địa cầu.

Vẫn trong chuyến bay của Appollo 15, các khoa học gia đã chụp hình của số phi thuyền xuyên qua một lớp

kính hiển vi trước và sau chuyến bay rồi so sánh, nghiên cứu hai hình chụp đó. Qua cách này, cho hy vọng tìm thấy những vết nhỏ ly ty do những hạt giống như bụi va chạm vào phi thuyền lúc đang bay trong không gian với tốc độ hết sức nhanh. Từ sự nghiên cứu này các khoa học gia tìm biết được kích thước, tốc độ và sức mạnh của các ly ty vẫn thạch trong không gian để từ đó, lại có thể giải thêm những hiện tượng không gian khác nhau nữa.

(PHẠM ĐÌNH trả lời thay một kỳ, theo tài liệu của Walter Froehlich).

mua văn hóa phẩm ngoại quốc

1) Thẻ thức mua văn hóa phẩm ở ngoại quốc qua cơ quan Unesco? Proforma Invoice là gì?

2) Một Anh kim bằng bao nhiêu tiền VN?

ĐOAN VĂN HIỀN (KBC 4100)

1) Muốn mua văn hóa phẩm ở ngoại quốc, bạn phải viết cho nhà cung cấp gửi cho bạn hóa đơn tạm thời (Proforma Invoice, hay Facture Proforma nếu mua ở Pháp). Trong đó ghi rõ món hàng muốn mua và bằng chiết tính giá tiền. Có hóa đơn tạm thời đó, bạn đính kèm với đơn xin mua «phiếu Unesco» mang đến trụ sở Unesco Việt Nam (đường Lê Thánh Tôn, Saigon), ở đó người ta sẽ cứu xét tính chất «văn hóa» của món hàng... Và sẽ bán cho bạn «phiếu Unesco» để thanh toán cho nhà cung cấp ở ngoại quốc.

2) Đồng Anh kim đang được «thả nổi» nghĩa là có thể thay đổi hàng ngày tùy thị trường. Hiện nay một Anh kim bằng 2,35 Mỹ kim. Nếu lấy hối suất 450đ VN bằng một Mỹ kim thì một Anh kim hiện bằng 1.050đ VN.

NGUYỄN TUẤN ANH

MAI PHƯƠNG THẢO (Mỹ Tho)

1— Vì ngồi không ngay ngắn lâu ngày nên xương sống bị vẹo và cong. Phải chụp hình mới biết được sự lệch lạc đó ra sao mà chữa.

2— Riêng về sự ngưng nẩy nở của ngực cháu cũng phải tới phòng mạch Bác sĩ để khám nghiệm kỹ càng mới có thể tìm ra nguyên nhân để điều trị đúng cách.

DƯƠNG THỊ NGỌC THU (Vĩnh Bình)

1— Bột uống nước, kiêng khem đồ mỡ, ăn nhiều rau, tránh đồ gia vị chua cay vừa có tác dụng làm bớt mập, vừa giúp tránh táo bón và mụn mặt. Cũng nên năng vận động, như đi bách bộ sau bữa ăn, và bơi lội thường xuyên.

2— Hãy dùng Sacnel thoa mặt hàng ngày cho trũng cá lấu bớt.

3— Tạm dùng Cortonyl hay Cardicorine để trợ tim chống sự bở rệu. Mong cháu thông cảm cho sự chậm trả lời vì thơ quá nhiều.

VÕ HỒNG PHƯƠNG (Saigon)

1.— Những rối loạn của sự tuần hoàn máu, sự gồ bở của quần áo chật hẹp, vị trí nằm khi ngủ thiếu thoải mái, sự thiếu chất vôi và các sinh tố loại B... sẽ làm cho ta hay bị tê chân tay và bị vọp bẻ. Cháu có thể dùng dầu nóng Salicylate de Méthyle thoa bóp tứ chi mỗi tối, uống Solucampre, Oto-Veinogène, Calcium Sandoz và Strychnal B1 Fort sẽ bớt chứng đó. Đừng quên vận động nhiều.

2.— Nên dùng bột Mycodécyll rắc vào rốn cho khô và đỡ mùi hôi.

NÔNG QUY (Tùng Nghĩa)

Câu hỏi của cháu thật kỳ lạ. «Uống thuốc ầu» cơ thể gây ra nhiều điều phiền phức lắm cháu ạ! Điều phiền phức nhất là, có thể vĩnh viễn chẳng bao giờ còn dịp viết thơ đặt những câu hỏi «ngay thơ đang yêu» tương tự cho chú nữa vì lẽ nếu uống quá liều tối đa thì sẽ được «về quê» với các cụ... Cách tốt nhất nếu cháu muốn sống lâu là từ nay nếu không bệnh xin đừng dùng thuốc lãng nhãng!

HOÀI NEON (Quảng Tín)

Những dòng chữ tả hoàn cảnh bi đát của em, một thanh niên nạn nhân chiến tranh, thật sự làm tôi vô cùng xúc động. Mấy chục năm chính chiến đã làm mảnh đất nghèo nàn này thêm xơ xác và đã biến bao con người lành lặn thành tàn phế, mất niềm tin vào tương lai. Ấu cũng là định mệnh em ạ! Hãy can đảm lên để chống chọi với nghịch cảnh!

Em phải nhờ Bác sĩ thí nghiệm nước tiểu để tìm vi trùng. Tạm uống Urosiphon (hòa 2 ống thuốc vào một lít nước đun sôi để nguội), Diu và Diaspasmyl cho dễ đi tiểu và bớt đau.

Chớ nên dùng quá nhiều trụ sinh khi chưa có bằng chứng chắc chắn về sự hiện diện của vi trùng trong nước tiểu.

BÀ MINH (Phan Rang)

Những lời quá khen của bà làm chúng tôi bối rối. Xin chân thành cảm tạ.

1.— Sự chậm trễ đường kính của cháu gái ở tuổi 16 có thể chỉ là một sự chậm phát triển thông thường của noãn sào (Ovaire) mà cũng có thể do những rối loạn mối tương quan giữa các tuyến nội tiết khác trong cơ thể nhất là não thùy (Hypophyse) ở trong óc, nhiều khi do một vài bệnh đặc biệt gây ra. Chỉ có sự khám xét kỹ lưỡng của một bác sĩ chuyên môn với sự phụ lục của các thử nghiệm chính xác mới có thể đưa tới một quyết định có hiệu quả. Xin thưa với bà sự hoạt động của các kích thích tố trong cơ thể rất kỳ diệu, một sự sai lầm nhỏ sẽ gây tai hại khôn lường thành ra chúng tôi không dám sơ xuất mách bừa bãi một vài thứ thuốc có trên thương trường.

2.— Bà nên khuyên cháu ăn nhiều thịt, cá, trứng, uống nhiều sữa và Biotone, Lyson B12 cho lên cân.

NGỌC NH. (Phước Tuy)

Mộng mơ vừa là sự cần thiết vừa là thần dược giúp mọi người quên những thực tại buồn phiền của cuộc đời và cho ta thêm can đảm tiếp tục nốt chuỗi ngày còn lại cháu ạ! Nhất là khi còn trẻ, còn chưa va chạm mấy với cuộc sống, có lẽ chẳng ai là chẳng trải qua một thời kỳ nhìn đời qua một lăng kính toàn hồng. Cháu cứ yên tâm, còn mơ mộng được là còn thấy đời hạnh phúc.

Đời mà phúng phính có gì mà

phải mặc cảm nặng nề. Hãy mang nước tiểu đi thử xem có lòng trắng trứng không (nếu có thì sự phì mắt là triệu chứng của sự phù thũng). Cũng phải đi Bác sĩ nghe tim xem có sự trục trặc nào không. Hãy thông báo cho chú trong thời gian ngắn nhất kết quả của hai việc này nhiên hậu mới có định được cách chữa tốt nhất. Hết sức ngợi khen thành quả cháu đạt được trong kỳ thi vừa qua. Mong thư sau của cháu.

CHIÊU UYÊN (Saigon)

Hoàn cảnh của mỗi người đều có những vui buồn khác nhau cháu ạ. Rất tiếc chú không thể trả lời thư riêng cho cháu được. Đừng giận chú nhé!

1.— Mua một ống pH22 để rửa mặt hàng ngày những chấm mụn đen trên mũi sẽ lặn dần đi.

Ghé qua một tiệm mỹ phẩm tìm mua một ống Crème Dépilatoire để bôi cho rụng bớt lông chân.

NGUYỄN HIẾU XƯƠNG (Tuy Hòa)

Chú đang nghĩ là các mụn mặt của cháu nổi lên nhiều sau những cố gắng trong kỳ thi chỉ là những trứng cá của tuổi dậy thì. Bớt ăn thịt, đừng uống la de, giảm tối đa ớt, hạt tiêu, dùng nhiều rau càng tốt.

Rửa mặt bằng pH22 hay Savon Acnomel hoặc thoa Dénisoine, uống thêm trụ sinh như Auréomycine nếu mụn có mủ.

TRẦN LỄ (Đà-lạt)

Đã 20 tuổi mới cao 1m50, quả là hơi thấp. Hãy chịu khó tắm hồ (sữa, thịt, cá, trứng) và năng tập thể dục, thể thao. Thử phân để tìm ký sinh trùng. Nếu có, phải uống thuốc tống khứ những chú sâu ăn hại này khỏi ruột ngay. Nên uống thêm các sinh tố A, D có nhiều trong dầu cá (Oléovitaminé, Moruton) và sinh tố F: Acide Linoléique cùng với thuốc với Calcigénoi.

anh chỉ yêu đầu

truyện dài ĐÌNH TIỀN LUYỆN

Tôi quay lại nhìn Chi, vẫn còn nụ cười hời hợt, tôi muốn trêu em một câu cho em giận nữa ghê. Nhưng nhìn Chi ngượng ngập khi biết mình lỡ lời tôi lại bỏ quên ý định ấy đi ngay. Anh Chi, em dễ thương ghê đi ấy.

— Chi muốn nghe hết chuyện không?

Chi gật đầu.

— Nhưng Chi hết giận anh chưa đã?

Chi dụi đầu trên vai tôi:

— Anh khôn ghê.

— Người dối để đòi được kẻ khác dễ mới là khôn.

— Ừ.

— Lại càng giống nữa.

— Anh chưa kể hết cho Chi nghe mà.

Chi níu tay tôi:

— Rồi sao nữa anh?

... Rồi nhà vua bị bắt đền. Công chúa Sissi ấy mà, móc lưỡi câu vào rạch áo người ta không bắt đền thì thôi lại còn đi bắt đền người ta nữa. Sissi bắt nhà vua dẫn đi dạo chơi trong rừng. Rồi họ tới một cây gỗ đồ ngang và cả hai cùng ngồi chuyện trò ở đấy. Chính nơi cây gỗ đồ ấy đã là chốn hẹn hò đầu tiên của hai người, trong buổi chiều hôm sau.

— Cây gỗ ấy anh và Chi đang ngồi đây này.

Chi chu mỏ chim:

— Anh xạo ghê.

— Thiệt chứ bộ.

— Rồi sao nữa?

Tôi đứng dậy :

— Chuyện còn dài lắm, để mỗi lần Chi giặt anh lại kể cho Chi nghe một đoạn.

— Thế thì Chi sắp giặt anh rồi.

— Đừng khôn thế chứ nhỉ.

Tôi đeo chiếc xách Pan-Am vào vai Chi :

— Chi quên chuyện đòi anh công rồi à ?

— Cho anh nợ đấy.

— Bây giờ hết mỗi chân chưa, leo dốc được không ?

— Anh sẵn sàng công em thật à ?

— Sẵn sàng.

— Sao hồi nãy anh nói sợ người ta cười.

— Ai cười cho họ hở mười cười cái răng sâu, anh hết sợ họ rồi.

Chi nhún chân trên một cành cây khô :

— Anh nhớ nhỏ Thảo không ?

— Thảo mà tuần trước Chi nói với anh chứ gì.

— Vâng. Tuần nào nhỏ được về trở vào nhỏ cũng khóc sưng mắt.

— Sao vậy ?

— Vì ở nhà được bố cưng. Nhỏ kể chuyện, bố chiều ghê lắm, lên thang lầu nào nhỏ cũng đòi bố công. Chi tưởng tượng tới mà thêm,

Tôi nghiêng hẳn đầu nhìn Chi :

— Thêm thật không ?

Chi nhảy xuống khỏi cành cây :

— Bao giờ Chi đòi anh công Chi liền nhé.

Tôi gạt đầu, cười. Ừ ừ, anh sẽ công em đi khắp thế giới, đi mòn một đời. Buổi sáng, nắng rực hoa vàng trên đầu chúng tôi. Nắng của một ngày ấm áp đưa chúng tôi lên xuống những con dốc nhỏ, trải từng bước mềm mại dưới chân chúng tôi. Hai đứa đi bộ bên nhau suốt một buổi sáng. Khi tôi đưa Chi về nơi trọ thì vừa vặn buổi trưa, cô Ngàn đang lom khom ở phía sân trước nhà, nơi mà tôi đã dùng con dao cán dài phát bớt đi những cỏ cây mọc um tùm vào tuần trước. Cô ngừng lên với mớ cành cây khô trên tay, đôi lông mày hơi nhíu lại khi nhận ra người con gái nhỏ đứng bên tôi. Tôi nắm chặt lấy tay Chi để em bớt sợ. Tôi nói hơi lớn khi bước vào sân :

— Em của cháu đó cô, em ấy tên Cai.

Cô Ngàn bỏ rơi mớ cành củi khô xuống đất, tay buông thõng, mỉm cười :

— Cô đợi nãy giờ.

— Đáng lẽ bọn cháu về sớm cơ, tại...

Nhìn sang Chi, thấy em cúi xuống, tôi phải vội đỡ em nho nhỏ :

— Anh Huy đang đứng bên Chi đây mà.

Tôi sợ Chi khóc. Tôi chuyển chiếc xách Pan-Am từ vai mình sang vai Chi và tưởng như chuyện hai đứa vừa về sau một chuyến du lịch. Có một cái bụi bám trên tóc Chi với vài sợi rối lòa xòa trước trán. Thú thực tôi đã muốn cúi môi trên vầng trán em ngay khi ấy, lúc chúng tôi bước vào nhà.

— Phòng anh ở trên những bậc này, để anh đưa em vào.

Tôi nắm tay Chi, kéo cho em chiếc ghế ngồi nơi chỗ bàn viết rộng ngay sát cửa sổ của tôi.

— Em mặc áo nơi đây, ngồi đợi anh ra ngoài giúp cô Ngàn một chút nhé.

Tôi lảng xảng tôi lui lại cho Chi. Cô Ngàn hỏi :

— Sao con bé chả chịu nói gì cả vậy ?

— Có lẽ tại em ấy sợ. Hơi chút là khóc, để cháu trở lại, không chừng đang ngồi khóc rồi đó cô.

Và Chi đã khóc, khi tôi trở lại để đỡ dành và lau nước mắt cho em. Tôi nói với cô Ngàn, cháu không dám dờn em ấy một bước. Cô nói, con bé dễ thương quá. Buổi trưa nơi bàn ăn thường ngày của chúng tôi có thêm bát thêm đĩa Chi ngồi giữa tôi và cô Ngàn, cả hai cùng chỉ liếc chừng để lo cho Chi. Chi ăn như một con mèo, nói chuyện nhỏ như một con mèo. Cô Ngàn chia cho chúng tôi mỗi đứa một chén chè đậu xanh mà cô nói đã cả ba bốn năm nay cô mới nấu một lần.

— Không ngờ những món mình bỏ quên đi đã lâu lại có ngày đốt bếp nấu lại thấy ngon quá.

Tôi nói với xúc động :

— Mai mốt cháu sẽ tìm mượn cái thang, quét vôi lại những bờ tường cho mới. Cháu sẽ làm lại những lối đi, rào lại những nơi đổ nát. Cháu sẽ biến ngôi nhà rêu phong cũ kỹ này thành một ngôi biệt thự đẹp nhất thị xã...

Cô Ngàn cười khẽ. Có lẽ cô cho điều tôi nói là lạ lắm. Và cô nhìn Chi, vẫn tựa tìm cười :

— Chắc mỗi chủ nhật cháu xin cho em Chi về được chứ ?

— Vâng, các Sơ trong trường đều bằng lòng cho cháu bảo lãnh đưa em về mỗi tuần.

— Thế thì vui quá.

Cô Ngàn vuốt lọn tóc mai lên má Chi :

— Chiều nay cháu đưa em ấy đi phố chơi một vòng chứ ?

— Vâng, rồi cháu sẽ đưa Chi trở lại nội trú luôn. Gần tết chắc phố xá vui lắm cô nhỉ.

— Đã lâu cô chẳng có dịp thông thả. Nhưng hẳn là phải vui. Vui như tết mà.

Chiều tôi dẫn Chi lên khu Hòa Bình Đông đảo, đi lung tung suốt từ phố này qua phố kia, dấu mũi vào những tủ kính và cười với mắt nhau soi ở trong đó.

— Ai giống em quá kia.

— Đâu ạ ?

— Đó, cô bé đứng bên cạnh anh đó.

Chi cười, cầu tôi một cái :

— Em chứ còn ai.

Tôi cụng đầu mình vào đầu Chi. Chúng tôi vẫn nhìn nhau trong tủ kính :

— Em đứng bằng vai anh.

Chi di ngón tay út trên mặt kính :

— Rồi em sẽ nhón bằng anh cho xem. Anh Huy cứ nhắm mắt vào đi..

Rồi..

Chi kiễng chân lên và tôi thấy Chi trong tử kính cao gần bằng tôi. Tôi ngã đầu xuống trên mái tóc em và cả hai chúng tôi cùng cười.

— Bây giờ em cứ nhón chân như vậy mà đi bên cạnh anh nha.

Chi lê được vài bước, nhân nhỏ dễ thương:

— Mỗi chân em.

— Đã có anh cõng.

— Anh dám cõng em đi phố không ?

— Dám liền.

Chi bĩu dài môi :

— Không thêm.

Đứng lại ở cửa hàng kẹo mút, tôi mua cho Chi đầy nhóc hai túi áo hạt dưa. Chúng tôi vừa đi vừa nhắm như hai con sóc. Một lát nhìn lại mọi đũa nào cũng đỏ như son.

— Anh Huy ơi, em khát nước.

Tôi đưa Chi vào một quán cà phê gọi hai chai cam vàng và ngồi bên nhau như mọi người, như mọi bàn, thân thiết như những cặp trai gái đang ngồi trong quán.

Tôi nói chuyện với Chi :

— Có lẽ em là người khách bé nhất trong cái quán này.

Chi liếc nhìn một lượt chung quanh :

— Cái chị mặc áo vàng ngồi ở góc kia kia, em thấy nãy giờ cứ nhìn em mãi đó anh, bình như họ nói gì mình anh ạ.

Tôi hơi mất tự nhiên khi trả lời Chi :

— Chắc là cô ấy kben em dễ thương đấy.

— Không phải, em thấy cô ấy cười khi ngó mình nữa.

— Kệ cô ấy, ai cười hở mười cái răng sủa ra.

— Cô ấy cười em nhỏ hở anh.

— Nhỏ thì nhỏ chứ, ai lại dám cười nhĩ.

— Tại vì ở đây toàn các chị lớn.

Chung quanh chúng tôi, mỗi bàn là mỗi cặp, người con trai và người con gái ngồi chụm đầu bên nhau tình tự. Tôi thấy Chi và mình lạc lõng, vô nghĩa ở nơi này. Nhất là tôi lại không muốn Chi bị ám ảnh bởi chỗ ngồi của một người con trai bên cạnh một người con gái để so sánh chỗ ngồi của tôi và Chi bên nhau, nên tôi đưa Chi ra khỏi quán ngay sau đó :

— Không thêm ngồi ở đây nữa, anh thích đi nhìn ngắm mình trong tử kính hơn.

Tôi đưa Chi trở lại đường phố và nắm tay Chi tự nhiên như một người em, qua hết phố này đến phố khác. Tôi mua cho Chi một chùm bóng bay. Em thả bay một trái khi băng qua đường và ngửa cổ nhìn theo đến khi nó bay khuất mắt. Còn hai trái màu đỏ và màu vàng.

— Trái màu vàng cao hơn là của anh.

— Còn trái màu đỏ là của em.

Và chúng tôi là hai trái bóng bay phần phật trên các lối phố xá, gõ đầu vào nhau, hôn nhau dĩa dàng trên đầu mọi người. Chúng tôi là hai đũa trẻ dễ thương nhất đang đi trong thành phố này. Tôi nói chuyện với Chi, em chia cho anh một trái bóng đi. Mỗi đũa cầm trái bóng của mình bằng sợi chỉ quấn vào một ngón tay.

— Bây giờ thí dụ trái bóng lỏi em đi, đưa em bay bổng lên cao thật là cao nè..

— Thì trái bóng của anh cũng lỏi anh bay theo luôn..

— Mình đi đâu hở anh ?

— Đi bất cứ nơi nào mà mình thích.

— Em thích leo lên ngọn tháp ở nhà nguyện ở trường em.

— Chi vậy ?

— Để xem vợ chồng nhà chim sẻ của em đã xây tổ xong chưa.

— Cho anh theo với nhé.

Chi nghiêng đầu nhìn tôi, dễ thương :

— Có chứ.

— Nhưng anh sẽ ở trên đó luôn.

— Ở đâu ạ ?

— Ở trên tháp chuông ấy mà.

Chi tròn xoe mắt :

— Bộ anh tính làm chim sẻ hở ?

Tôi cười, cụng đầu vào đầu Chi :

— Ừ, anh làm con chim sẻ để đứng trên cao ngó sang nội trú Chi ở.

Chi phụng phịu :

— Cho em làm chim sẻ với nữa cơ.

— Thế rồi chúng ta xây tổ trên đó à ?

Coi cười thích thú :

— Có chứ, làm chim sẻ là phải làm tổ. Mà, anh Huy nè..

— Chi nói gì cơ ?

— Nhưng đừng bắt chước bọn chúng.

— Bọn chúng nào ?

— Bọn chim sẻ làm tổ bằng rác, dơ thì mờ. Mình làm tổ bằng bông gòn đi.

Tôi quàng tay qua vai Chi :

— Ừ, phải đấy. Chúng ta sẽ làm một cái tổ bằng bông gòn trắng muốt, đẹp tuyệt vời.

Hai trái bóng màu vẫn bay lật phật trên đầu chúng tôi, chúng cụng nhau, hôn nhau liền liền mỗi khi có cơn gió.

(Còn nữa)

CỬA TRƯỜNG PHÍA BÊN NGOÀI

truyện
dài
MAI
THẢO

Mọi nghị lực ở Dung đã tan biến. Như nước đã rút hết ở một giếng sông. Như mây đã bay hết ở vòm trời. Như máu đã thoát hết khỏi một thân thể. Lần đầu tiên, nàng thấy oán hận Trinh, thù ghét Trinh, mặc dầu nàng không quên được cái sự thật đó là Trinh không có tội lỗi gì. Nhưng sao Trinh có thể tàn nhẫn với nàng đến thế. Trinh đã có Thăng Đại, còn đoạt lại của nàng con Nhi. Lần đầu tiên trong đời, Dung sống với cái cảm giác rùng rợn của một mất mát toàn vẹn, tận cùng. Đã thế, nàng cũng chẳng cần gì nữa. Cuộc đời nàng, thôi coi như không có. Thân thể nàng, thôi có cũng như không. Nghĩ vậy, mà Dung vẫn dần dựa nước mắt. Nàng cắn răng cho khỏi bật ra tiếng khóc. Nhưng rồi tiếng khóc vẫn bật ra, nghẹn ngào, thấm thiết. Dung lăn lộn trên mặt đệm. Nàng vùi đầu vào gối. Cái gối ướt đầm. Tiếng khóc được chôn vùi đi mà vẫn như vang động cùng khắp, một đời kiếp tan nát.

Tiếng gõ cửa khiến Dung bàng hoàng nằm im.

Trinh gọi lớn từ phía ngoài :

— Dung, Dung có trong phòng không ?

Sự rối loạn gần như làm ngừng đứng hơi thở. Dung ngồi lên, lau nước mắt. Nàng vuốt tóc, sửa lại áo, lúng túng trước phút đối diện quyết liệt.

Tiếng Trinh lại nổi lên ngoài hành lang :

— Anh muốn nói chuyện với em.

Cửa phòng mở. Trinh bước vào. Dung đã đứng tránh sang một bên. Toàn thân nàng lạnh toát. Nàng nhìn thẳng, không nhìn Trinh, hai tay buông thõng.

Trinh ngập ngừng rồi đứng lại trước mặt Dung. Một bầu không khí căng thẳng vây bọc lấy cặp vợ chồng như một nhà ngục vô hình.

— Em vừa về ?

Dung quay mặt đi :

— Tôi đi đâu, anh hỏi làm gì ?

Trinh ôn tồn :

— Chúng mình nên bình tĩnh lại.

Dung nghiêng rặng, vụt nhìn thẳng vào mặt Trinh. Cặp mắt nàng long lanh, sáng quắc.

— Bao giờ tôi cũng bình tĩnh. Anh muốn nói gì, anh nói ngay đi. Phần tôi, tôi không có gì phải nói với anh hết.

Trinh thở dài. Chàng bước những bước chậm chạp tới gần cửa sổ. Chàng nhìn xuống đường, để thấy con đường phía dưới thê lương buồn bã hơn bao giờ. Chàng nhìn những chùm lá và những hàng cây. Lá cây không xanh, và những hàng cây là những tử thi đứng thẳng. Hạnh phúc vỡ tan thành muôn nghìn mảnh nhỏ, mỗi mảnh vỡ là một khuôn mặt mới của thù hận chan chứa. Người ta vẫn nói đến một hàn gấm. Đến cái hiện tượng châu về hợp phố, gương vỡ lại lành. Có thật sao, những hạnh phúc tan vỡ được hàn gấm lại ?

Dung từ từ lại bên thành giường, ngồi xuống. Nàng đã khóc rồi. Bây giờ mắt nàng ráo hoảnh. Trinh quay lại. Chàng nhìn Dung bằng cái nhìn e ngại. Chàng chưa nhìn thấy Dung rần lạnh, cách biệt như thế này bao giờ.

— Anh đã đưa con Nhi về nhà.

— Tôi biết.

Trinh nói, như giải thích cho hành động của chàng.

— Nó đòi về nhà. Dĩ nhiên thế nào cũng không chịu nằm lại trong nhà thương nữa.

Dung vùng nói lớn :

— Anh tìm đủ cách để chia rẽ mẹ con tôi. Nói cho anh biết, không đời nào tôi chịu để cho anh làm như thế. Tôi để chúng nó ra. Chúng nó là con tôi, không ai cướp mất con Nhi thăng Đại của tôi được.

Trinh dịu dàng :

— Em quên là con nó đang đau...

Dung cướp lời Trinh :

— Chính vì thế mà nó phải được nằm trong bệnh viện. Anh đưa nó về nhà làm gì. Anh trông nom nó được chu đáo hơn tôi không ?

— Tất nhiên là không. Nhưng anh đã cho mời bác sỹ tới. Anh Tuyên đó, chắc em còn nhớ. Lúc anh tới đây, con Nhi đã lui hẳn cơn sốt. Chắc lúc này nó đang ngủ.

Dung sửa tay :

— Tôi không cần biết. Anh nói gì tôi cũng không nghe.

Trình nghiêm mặt :

— Em muốn biết gì ?

— Một điều duy nhất. Bao giờ anh đưa trả lại con Nhi về đây cho tôi.

— Một thời gian nữa. Em có thể về thăm các con bất cứ lúc nào.

Dung bật lên một tiếng cười gằn. Nàng kinh ngạc không hiểu tại sao nàng cười được. Sự thật, tiếng cười ngắn cộc, nảo nuốt đó không phải là một tiếng cười. Đó là một tiếng khóc khô, không có nước mắt :

— Tôi bỏ đi để không bao giờ trở lại. Tôi yêu cầu anh đem ngay con Nhi lại trả cho tôi. Nếu không...

Trình không thể ôn tồn, dịu dàng hơn được nữa. Chàng cũng đã mất bình tĩnh. Thần kinh căng cứng và Trình cũng bắt đầu nổi nóng :

— Nếu không, em sẽ làm gì ?

Dung không hề bao giờ muốn cạy tầu ráo máng. Cặp vợ chồng đã ly thân, nhưng có một vấn đề cả Dung và Trình đều né tránh không muốn đụng tới, là họ sẽ giải quyết chuyện chia tay như thế nào, trên phương diện pháp luật. Cuộc chia lìa vẫn thu hẹp trong một phạm vi tình cảm mơ hồ. Danh từ ly dị chưa từng một lần được dùng tới. Xa nhau vì bất hoà, vì hờn giận mà thôi. Nhưng tới lúc này, sự đau đớn đã đẩy Dung vượt khỏi một giới hạn. Nàng nói, không còn đủ sáng suốt đo lường hậu quả lời nói của nàng :

— Tôi không cần tranh dành với anh. Tôi nhờ luật sư.

Trình đờ người. Rồi chàng cười nhạt :

— Em vừa nói gì, anh không hiểu.

Dung nhún vai :

— Anh đừng vờ. Tôi nói gì anh đã nghe rõ.

— Em nói nhờ luật sư, anh đã nghe rõ thật. Điều anh muốn hỏi là em đã nghĩ kỹ chưa ?

Dung đã lờ, không lùi được nữa :

— Rồi.

Trình gật gù. Câu chuyện đã xoay sang một chiều hướng mới. Bây giờ là cặp vợ chồng đứng đối diện nhau, mỗi người trên một phần đất riêng biệt.

Trình hỏi, thong thả từng tiếng một :

— Nghĩa là em đã tiếp xúc với luật sư ?

Dung gật :

— Đã.

Trình đau đớn :

— Anh thì chưa tiếp xúc với một luật sư nào hết. Vì anh tưởng...

— Anh tưởng gì ?

— Tưởng mọi chuyện rồi chúng mình vẫn giải quyết được êm đẹp với nhau. Nhưng nếu em đã giao việc cho luật sư rồi, thì thôi, quả thật là chúng mình không còn điều gì phải nói với nhau nữa.

Một im lặng nặng nề phủ xuống sau câu nói của Trình. Nàng vẫn rục rủ trên thành cửa sổ. Trời vẫn xanh, ngày đang đẹp, nhưng căn phòng thì đang là một sân khấu u uất, ở đó thảm kịch đang diễn ra, thảm kịch như một trận bão cuồng nộ thổi qua, làm tan nát một khu vườn trước đó đầy hoa hương thơm ngát. Lý trí bảo cho Trình biết là chàng nên đi ra khỏi căn phòng. Xuống thang. Ra đường. Để mặc cho Dung ngồi lại một mình, để mặc cho Dung sống cuộc đời nàng. Nhưng tình cảm trong Trình chưa chết. Nó còn làm cho trái tim chàng đau nhói. Thế nào thì người đàn bà đang ngồi trước mặt chàng kia là vẫn là người đàn bà duy nhất của đời chàng. Người đàn bà đầu tiên. Người đàn bà cuối cùng. Sau Dung và trước Dung, không có ai. Dung là cái chàng đang mất, Dung đồng thời là cái không bao giờ thay thế được.

— Anh không ngờ chúng mình nói được với nhau những điều như vừa nói.

Dung nín thinh. Nàng biết nếu nàng nói, nàng sẽ khóc. Nàng không cho phép nàng như thế được, không thể, tôi không thể khóc, lúc này, trước mặt Trình.

— Anh vừa nói chuyện với người quản lý.

Trình đi đi lại lại trước mặt Dung :

— Em không ở đây nữa ?

— Phải.

— Người quản lý cho biết em đã thanh toán tiền phòng. Em định đi đâu.

— Tôi đi đâu mặc tôi.

— Em không thể cho anh biết ?

— Không.

— Các con muốn gặp em thì làm thế nào ?

Dung ai oán, chua chát :

— Anh đã cướp chúng nó của tôi rồi, anh còn hỏi tôi câu đó để làm gì nữa.

— Sáng mai em đi ?

— Tôi có thể đi bất cứ lúc nào. Bây giờ, chiều nay, đó là cái quyền của tôi, anh không biết được.

Trình gặng hỏi :

— Em lên Đà Lạt, phải thế không ?

Dung vùng hét lớn :

— Trời ơi, anh đi đi, anh đừng hỏi gì tôi nữa.

Trình thở dài, nhả ra nhục :

— Để lúc khác vậy. Nhưng trước khi ra khỏi căn phòng khách sạn này, anh muốn nói cho em biết một điều là con Nhi không thể ở đây. Anh đưa nó về nhà là đúng.

(Còn nữa)

tuổi ngọc

và bạn ngọc

● PHAN NGUYỄN BẰNG SA (Đà Nẵng) : Cháu cứ gửi các bài văn ấy về tòa soạn. Các bạn cháu cũng như cháu thôi chứ hơn gì, họ dọa cháu chơi ấy mà.

● NHẬT ĐÀN (Tam Kỳ) : Đã thỏa mãn lời yêu cầu của bạn trong thư đang được trả lời chậm trễ này. Mong bạn thông cảm. Mong sáng tác mới của bạn.

● MỘT ĐỘC GIẢ (Saigon) : Đầu tiên, thành thật cảm ơn bạn đã có nhã ý nêu ra những ưu khuyết điểm trong các tác phẩm tôi. Và xin lỗi đã trả lời thư trễ. Đồng ý với những điều bạn viết trong thư. Tuy nhiên cũng xin thưa với bạn là, tác giả chỉ có «bên phận» viết tác phẩm (dĩ nhiên không nói đến những tác phẩm hướng đến một chủ đích xấu nào đó) còn đọc, phê phán và rút cái hay cái dở từ tác phẩm là do ở người đọc.

● HUỖNH THỦY (?) : Cháu ở đâu mà phải mua Tuổi Ngọc đến 100 đồng ! Và như cháu viết là Tuổi Ngọc ở đó tuần có tuần không. Vậy chắc cháu ở xa và đường trắc trở nên các đại lý báo lính kỹ quá đấy. Cháu cứ viết, nếu thích.

● NGUYỄN TRẦN CÚC NHÀN (Tam Kỳ) : Trong cháu điều cháu đề nghị, Tuổi Ngọc đã có được 4. Còn hai cái kia sẽ nghiên cứu lại và thực hiện sau. Lớn rồi mà cháu còn nhát thế hở ? Lần sau vô nhớ ghé chơi. Số báo cũ ấy chỉ còn tờ nào cả.

● CÒNG BIÊN (Thạnh Trị) : Chắc cháu làm rồi, TKT không phải là người cháu đề cập đến đâu. Đã nhận được bài và đang đọc.

● NGŨ LUÂN (Quang Trung) : Thật cảm động khi đọc tờ thư ngậm ngùi của em. Em nghĩ là anh hiền, như vậy cũng là một niềm an ủi rồi. Đã đi bài thơ tháng giêng ở số Tân Niên.

● TRẦN KHẮC NGỌC (Saigon) : Chắc nay cháu đã đi học rồi ? Tại sao lại không thể nhí ? Chúc cháu tiếp tục « vì người ấy mà thơ mãi miết » :

● TRẦN MINH HÙNG (Nha Trang) : Nhận được thư Hùng sau Tết. Đã chuyển lời thăm của Hùng. Công việc vẫn được nhàn hạ ? Rảnh cứ viết cho vui.

● THƯƠNG HOÀI NGUYỄN (Phước Bình) : Đọc hết lá thư « tâm sự đầu Xuân » của cháu làm chú cũng buồn lây. Nghèo đâu phải là cái tội. Và kỷ niệm nào cũng đẹp, cả những kỷ niệm buồn. Chúc cháu tại nguyện vào mùa hè này như cháu đã ao ước.

● HOÀI ĐÔNG : Hai Đông đã đi ở số này đó. Chưa thấy nhúng chỉ nghe Đông tả cũng thích quá những cánh lá dài và hoa trắng ngát hương rồi ! Hè về Sài Gòn nhớ ghé tòa soạn chơi. Ch. Đông viết thật đẹp.

● HOÀI NHẢ THY (Thủ Đức) : Vương Cò Hẹn đã in xong và bày bán rồi đó. Cuộc đời đã lỡ gần bó với cây dài bóng mát Luật Khoa rồi mà còn mê VK à ? Tuổi Ngọc đăng cả truyện buồn lẫn truyện vui, nếu hay. Nên Thy có thể yên lòng chờ đợi.

● HÀ TUẤN GIAO (Điện Hồng) : Hy vọng một ngày mai thanh bình quê hương thống nhất để về lại quê xưa ai mà không ao ước. Đã năm năm lính rồi còn được tâm hồn tươi mát trẻ trung cũng là một an ủi. Bạn cứ gửi tiếp cho TN.

● NGUYỄN CÔNG DANH (Pleiku) : Thường thì khoảng 5 số báo nhưng cũng có nhiều trường hợp ngoại lệ như bài ứ đọng nhiều quá, chẳng hạn, thì lâu hơn. Rất thông cảm tâm trạng của bạn. Cứ viết những gì mình thích chứ buồn mà bảo viết vui sao được.

● NGUYỄN THỊ CẨM CHƯƠNG (Huế) : Độc giả Tuổi Ngọc một số đồng là quân nhân, có người đã lớn tuổi. Vậy Cẩm Chương chưa « già » để làm bạn TN đâu. Tuần rồi BS Tuấn Anh có « phân bua » với bạn ngọc là ông còn hơn 200 thư chưa trả lời ! Nên đồng trách ông mà tội nghiệp. Cẩm Chương thông cảm cho TN với nhé.

● P.A. (Saigon) : Chữ cháu giống chữ G. Hương quá. Nên chú đoán là một. Cháu có quyền tự tin như thế. Cháu bảo chú khó tính hi « tội » chú thật.

● NGUYỄN ĐÌNH MINH TÙNG : Không biết bao giờ mới có dịp đến thành phố có huyện thoi về dòng sông chảy ngược Daklola đó, nên không dám hứa với bạn được. Nghe bạn kể tội « ham » lắm. Khi nào về Sài Gòn lại mời bạn ghé tòa soạn chơi.

● TRẦN DU (Đalat) : Có nhiều bạn ngọc viết cho T.N. từ lâu nhưng TN vẫn chưa biết... địa chỉ của các bạn này. Gửi bao nhiêu bài cũng được, có khi hay cả thì chọn lọc, dần dần, còn chẳng phải nhiều hay ít gì cả. Về phần đề tặng, thỉnh thoảng có một bài đề tặng cho đời vui tươi chứ bài nào tác giả cũng đề tặng sẽ trở thành cái mốc khi mở ra trông nản lắm. Hết thắp mắc rồi chứ.

● ĐỖ LA THUY (Saigon) : Ai lại đi trách lời phê bình rất xây dựng của cháu như thế bao giờ. Cháu nói đúng, có lẽ ảnh hưởng một phần do chiến tranh (chứ không hoàn toàn) nên truyện có vẻ « đoán hậu ». Sẽ có nhiều thay đổi về nội dung tờ báo trong vài số tới đây.

● TRẦN THÀNH LONG (Vĩnh Long) : Thấy được niềm vui và lý thú là nhất rồi, tại sao không tiếp tục nhí ? Cháu mới thấy « hình như » chứ đâu phải đúng như thế đâu, hở ?

● HOÀNG THUY KHANH (Đà Nẵng) : Thành thật cảm ơn cảm tình bạn dành cho. Thật sự là, không biết nên cho ý kiến như thế nào đây trong vài hàng văn tắt. Mong bạn hiểu cho. Bây giờ, đời sống có một nhịp điệu khác hơn xưa, có lẽ, nên đâu phải riêng một ai. Bạn hiểu việc mình làm như thế là tốt rồi. Và nhất là bạn vẫn « tha thiết » với

trần gian » như thế. Ý kiến của bạn về thơ nếu được, sẽ chiều ý hạn.

● CÙ NAM (Saigon) : Cháu có thể mang tay đến bỏ vào hộp thư tại tòa soạn. Bài miễn hay thì đăng, không nhất thiết phải như thế nào cả. Đồng ý ngay, bạn ngọc nhỏ ạ. Chúc lại cháu vui vẻ và học giỏi.

● NGUYỄN ĐỨC CHIẾN (Đà Nẵng) : Ai cũng có niềm hãnh diện riêng về sống chứ. Bạn cứ mơ ước như thế, vì còn mơ mộng là đời mình còn tươi đẹp. Tuy nhiên bạn quá khách sáo. Sẽ làm được gì thì không dám nói trước đâu, bạn ạ. Sợ bạn trách đấy.

● CHẾ MỸ DUNG (Phan Rang) : Đã nhận đủ các truyện của bạn. Bạn khen quá làm chúng tôi đâm ngượng. Mong nhận được những sáng tác tiếp theo của bạn.

● ĐOÀN ĐỨC TIÊN (Tân Phú) : Không những là « hơi quen » mà có thể coi như quen cơ mà. Có nhận được đủ cả thơ và các bức vẽ của cháu. Về mẫu bìa, không đi được vẫn còn giữ lại, có dịp về Sài Gòn cháu ghé tòa soạn nhận lại vậy.

● TẠ VĂN SĨ (Pleiku) : Mấy bài thơ dài của Sĩ vẫn giữ đó để khi tiện sẽ đi dần. Sĩ hiểu cho là bài dài quá khó « đi » lắm. Sĩ có thể viết về địa chỉ tòa soạn, anh ấy sẽ ghé lấy. Rất tiếc là nhiều điều định viết, nhưng sau tết quá bận rộn rồi không viết được. Vừa nhận được thư và thơ với bút hiệu mới.

tuổi ngọc

In tại nhà in
NGUYỄN ĐÌNH VƯỢNG

38, Phạm Ngũ Lão — Sài Gòn

giá bán

một số . . . . . 80đ.

Ba tháng . . . . . 960đ.

Một năm . . . . . 4160đ.

Ấn hành mỗi kỳ 10.000 số

TÔNG PHÁT HÀNH ĐỒNG NAI

270, Đê Thám — Sài Gòn

BÀI NHẬN ĐƯỢC

từ bạn ngọc

thơ

Thương Hoài Nhân, Thái Tuấn, Huỳnh Anh Quốc, Đặng Như Đăng, Lu Giao Ngân, Nguyễn Phương Định, Thương, Thoại Lan, Hồng Hạnh Mặc Thiên Thu, Phương Chuân, Trần Hoàng Vy, Đinh Duyên Nga, An Chi, Đỗ Chí Tâm, Nguyễn Vũ Hoàng, Nguyễn Ngọc Hoàng, Hồ Thy Cơ, Diệp Xang, Huế Phương, Trần Thị Phố Hạ, Huỳnh Anh, Châu Uyên, C.C 2, Duy Trâm, Nguyễn Thụy Lynch Trang, Hoài Đông, Đức Văn, Mai Việt, Bùi Duy Uyên, Thy Éa, Thương Mượn, Nguyễn Vũ Nguyễn, Nguyễn Ngọc Hương, Nguyễn Lượng Giác, Nguyễn Ngọc Nghĩa, Đông Mộng Lê, Trần Duyên Hiền, N.T.A, Ánh Sáng Trời Việt, Phan Nhã Uyên Uyên, Trần Đức Thám, Nguyễn Anh Thy, Liên Lan, Lê Xuân Hoàng, Lê Phước Dạ Đăng, Bửu Hội, Nguyễn Trương Thế Hoàng, Hoàng Diệp, Dạ Trường Nhật Thanh, Trương Đan, Tha Sa Ngọc Hạnh, Lê Vũ Thanh Tâm, Đông (T.V.), Trịnh Cao Phương, Trần Văn Nghĩa, Vi Thụy, Trương Thị Huyền Thu, Nguyễn Duy Khoái (nhạc), Đinh Thị Thùy Nga, Lương Lệ Tuyền, Lê Nguyên Minh, Văn Nhược, Hà Vũ Giang Châu, Huỳnh Bá Hữu Minh, Nguyễn Anh Pni, Nguyễn Thương Hoài, Thi Huyền Êm, Nguyễn Ngọc Trang, Hải Đăng, Hoàng Nhữ Mí, Vĩnh Liên, Hàn Lê Nguyễn, Minh Âu, Tạ Từ Ly, Phan Thị Hạ Xưa, Lang Quyên, Trần Du Tâm Vòng, Huỳnh Minh Lê, Nguyễn Nhật Ánh, Thương Đồng Khánh, Văn Công Mỹ, Nguyễn Trương, Adieu-Michelle, Huỳnh Văn Mai, T àn Anh, Gấu Rừng, Nguyễn Thảo Vũ, Ngọc Ngọc An, Thương Lệ Bình, Nguyễn Anh Pni, Ara Đông Hàn, Hàn Lê Nguyễn.

văn

Thu Thu, Thương Hoài Nhân, Trầm Trị Dễ Thương, Thạch Lưu Hiền, Thiên Biên Nguyệt, Nghi Thanh, Hà Ngọc Thụy Vi, Lương Lệ Tuyền, Thiên Quyên, Công Châu, Viên Thư, Võ Lan Hân, Thụy Phú, Nha Sa, Mỹ Trang, Hồng Hạnh, Huy Hạ, Hà Trọng Quân, Tuyền, Mai Mơ, Thiêng Tử, Hoàng Du Thụy, Huế Phương, Hồ Lệ Thu, Trầm Nguyễn, Nguyễn Thụy Lynch Trang, Thanh Xuân, Phan Thị Đan Rừng, Huỳnh Xưa, Hạc Lành, Nguyễn Nguyễn Thị Quê Hương, Thủy Tiên Bền Đờng, Huỳnh Thị Lệ Thủy, Đông Mộng Lê, Lập Đông, Tôn Nữ Mến Thương, Ánh Sáng Trời Việt, Lương Lê Truyền, Thạch Hằng Quý, Thương Hoài Nguyễn, Lê Thị Thu Thương, Mai Phương, Naát Linh Quy, Huỳnh Thị Trầm Sương, Nguyễn Đan Quỳnh, Viên Lưu, Chiêu Hằng, Hà Minh Tâm, Lê Nguyên Minh, Viên Thư, Jalau, Mỹ Trang, Ngao Mạn, Hiền, Nguyễn Trương, Huỳnh Thủy, Huỳnh Văn Mai, H.H.H.T. Nga, Nguyễn Vũ Nguyễn, Nguyễn Thị Chiêu Thu, Mẹ Tôi Tha Sa Ngọc Hạnh, Gấu Rừng.

Không được mọi người ai mô tả nào

thuốc súc miệng

Cepryn

Chuyện trị

- lở miệng ■ đau cổ họng khi cảm cúm
- sưng miệng ■ sưng nướu ■ vệ sinh miệng

Sữa MONT BLANC

tuổi trắng

CORNELL
UNIVERSITY
OCT 18 1973
LIBRARY

MONT BLANC

*của xứ non cao
dồi dào sinh tố cần thiết cho
trẻ con và người có tuổi.*

